

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Ústav informačních studií a knihovnictví

Studia nových médií

Diplomová práce

Silvie Růžičková BBus.

Kritická reflexe projektů a platformy Ushahidi

Critical reflection of projects and platform Ushahidi

Praha 2012

Vedoucí práce: Ing. Martin Souček, Ph.D.

Konzultant práce: Mgr. Josef Šlerka

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V

dne.....

.....

Abstrakt

Předkládaná práce se zabývá crowdsourcingovými nástroji pro mapování a filtrování dat, které vytváří společnost Ushahidi, Inc. a způsoby jejich využití. Platformy Ushahidi a SwiftRiver a hostovaná verze Ushahidi Crowdfunder se řadí mezi nástroje pro mapování krizových situací, nicméně stále více se používají i pro jiná témata či problémy. Cílem této práce je podrobit kritickému pohledu nejen platformu Ushahidi jako nástroj, ale také několik významných či zajímavých projektů, ve kterých byla využita. Předložena jsou pak také doporučení, jak s pomocí Ushahidi vytvořit úspěšný projekt a čeho se naopak při práci s Ushahidi vyvarovat.

Základními stavebními prvky Ushahidi jsou crowdsourcing, občanská žurnalistika, geoprostorové informace a především práce dobrovolníků. Práce popisuje role těchto stavebních prvků v Ushahidi a kritické reflexi podrobuje i problémová místa, se kterými se Ushahidi potýká. Následuje analýza vybraného vzorku Ushahidi a Crowdfunder nasazení, která se zabývá tematickým, geografickým a časovým rozvrstvením map ve vzorku. Na závěr jsou pak rozebrána signifikantní využití Ushahidi s humanitárním a nehumanitárním účelem nasazení.

Klíčová slova

Ushahidi, crowdsourcing, občanská žurnalistika, geoprostorové informace, dobrovolnictví, mapování krizových situací

Abstract

This presented work deals with crowdsourcing tools for mapping and filtering of data that are created by the Ushahidi, Inc. and ways of their use. Ushahidi and SwiftRiver platforms and hosted version of Ushahidi called Crowdmap are counted among the tools for crisis mapping; however, more and more they are also used for other topics or issues. The aim of this work is to subject to a critical point of view not only the Ushahidi platform as a tool, but also a number of significant or interesting projects in which it was used. Presented is also the recommendation, how to use Ushahidi to create a successful project and the other way round what to avoid, when you work with Ushahidi.

The basic building elements of Ushahidi are crowdsourcing, citizen journalism, geospatial information, and in particular the work of volunteers. This work describes the role of these building elements in Ushahidi, and subjects to critical reflection also the problematic sides, which Ushahidi is struggling with. Following is the analysis of selected sample of Ushahidi and Crowdmap deployments, which deals with the thematic, geographical and time stratification of the maps in the sample. Some significant uses of Ushahidi with humanitarian and non-humanitarian purpose of the deployment are examined in the end.

Key Words

Ushahidi, crowdsourcing, citizen journalism, geospatial information, volunteers, crisis mapping

Obsah

Úvod.....	7
1. Charakteristika platformy Ushahidi	9
1.1. Společnost Ushahidi – začátky, současnost, budoucnost.....	11
1.2. Základní „stavební prvky“ Ushahidi.....	15
1.1.1. Crowdsourcing	15
1.1.2. Citizen Journalism (občanská žurnalistika).....	21
1.1.3. Geoprostorové informace	25
1.1.4. Dobrovolníci a Standby Task Force	28
2. Činnost a projekty společnosti Ushahidi, využití platformy	32
2.1. Platforma Ushahidi	39
2.2. Platforma SwiftRiver	41
2.3. Crowdmap	44
2.4. Ushahidi Community a Ushahidi Blog.....	44
2.5. Problémová místa Ushahidi	45
2.5.1. Politika bezpečnosti.....	46
2.5.2. Long-tail distribuce	47
2.5.3. Složitě a nepřehledné uživatelské rozhraní	48
2.5.4. Publicita a povědomí veřejnosti	49
3. Posouzení významu činnosti Ushahidi a využití platformy	51
3.1. Využití při humanitárních akcích.....	55
3.1.1. Haiti 2010 (zemětřesení)	55
3.1.2. Japonsko 2011 (zemětřesení a tsunami)	58
3.2. Využití pro jiné než humanitární účely	60
3.2.1. Nepokoje po prezidentských volbách v Keni na přelomu let 2007-2008.....	60
3.2.2. Hlídáme Šumavu	62
3.2.3. Looted Heritage	63
3.3. Jak s Ushahidi neuspět aneb čeho se vyvarovat, aby projekt fungoval	64
Závěr	67
Seznam použité literatury a odborných pramenů	69
Přílohy	I
Příloha 1: Případy využití Ushahidi ve světě i v České republice	I
Příloha 2: Geografické rozložení map dle zemí (graf).....	XVIII

Seznam použitých zkratk

- GIS Geografický informační systém
- HDI Human Development Index, Index lidského rozvoje
- SBTF Standby Task Force
- UHP Ushahidi Haiti Project

Úvod

Ačkoli první mapa Ushahidi byla vytvořena teprve před necelými pěti lety, dnes již na světě téměř nenajdete zemi, kde by nevznikla alespoň jedna mapa pracující na platformě Ushahidi či její hostované verzi Crowdmap. Jak samotná platforma Ushahidi (jakož i ostatní software společnosti Ushahidi), tak projekty, na kterých se společnost Ushahidi prostřednictvím svých zaměstnanců podílela, se staly skutečným fenoménem v oblasti krizového mapování (crisis mapping).

Platforma Ushahidi je prvním z řady free a open source softwarů, které vytvořila keňská společnost Ushahidi, Inc. Ta vznikla začátkem roku 2008, kdy již byla v provozu první mapa Ushahidi, mapující zprávy o nepokojích, které nastaly po prezidentských volbách v Keni, jež se konaly na konci prosince 2007. Tato první mapa vznikla z potřeby získávat a sdílet informace o skutečném dění v zemi, o kterém oficiální státní média odmítala či nesměla mluvit. Tyto informace byly pro Keňany skutečně cenné, protože během tehdejší krize zahynulo více než tisíc obyvatel a v zemi zavládl chaos. Mír mezi znesvářenými stranami byl konečně nastolen až v dubnu 2008 a během této doby bylo již jasné, že a) tento způsob sdílení informací pomocí mapy je efektivní a b) že práce lidí z Ushahidi nesmí s tímto příměřím skončit.

Od té doby byla původně jednoduchá platforma mnohokrát inovována a přibyla také její hostovaná verze Crowdmap, program pro jednoduché třídění velkého množství příspěvků z Twitteru, obsahu RSS feedů, SMS zpráv, e-mailů a dalších zdrojů nazvaný SwiftRiver a řada pluginů, které tyto programy rozšiřují o další možnosti využití. S Ushahidi se dnes již neseťkáte jen v případě nepokojů, ale lze ho použít prakticky na jakýkoli problém či situaci, od mapování osob v nebezpečí po přírodních katastrofách, přes monitorování (ne)regulérního průběhu voleb a ničení deštných pralesů po mapování sněhových podmínek v lyžařských oblastech a kulturního dění během městských festivalů. Schopnost Ushahidi mapovat v reálném čase crowdsourcované informace od lidí přímo v místě dění se dá využít různě a potenciál platformy jistě nebyl dosud zcela využit.

Ovšem ne vždy má nasazení Ushahidi skutečný efekt na vývoj problému či situace. Ponechme stranou, že se, podobně jako většina věcí na internetu, Ushahidi drží mocninné křivky distribuce a skutečně úspěšných projektů je tedy minimum. Problémem se staly právě ty nízké bariéry, které brzdí uživatele od vytvoření vlastního nasazení. Většinou bez většího

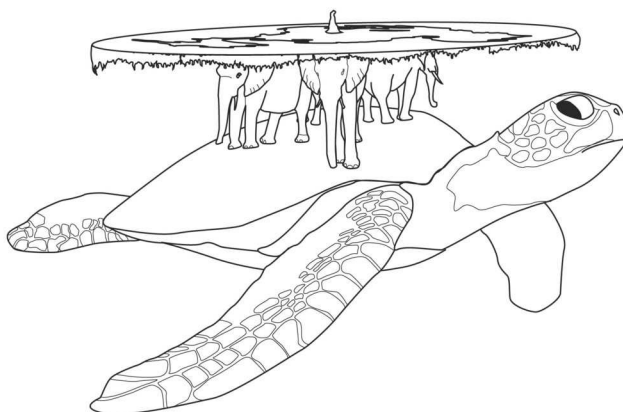
rozmyšlení nad tím, zda má v dané situaci či pro daný problém cenu vytvářet crowdsourcingovou mapu, založí novou mapu a až během nastavování platformy zjišťují, že je to pro ně příliš složité nebo že se to pro jejich případ vlastně vůbec nehodí. Stejně tak neuvažují nad tím, že bez odezvy veřejnosti, která má na mapu zasílat hlášení, zůstane jejich mapa prázdná. Cílem této práce je tedy podrobit kritickému pohledu nejen samotnou platformu Ushahidi, ale také způsoby využití softwaru Ushahidi. Je důležité si uvědomit, že ačkoli Ushahidi může použít kdokoli téměř pro cokoli, ne vždy je Ushahidi v dané situaci vhodným řešením.

To, co mne osobně na Ushahidi fascinuje a proč jsem si vůbec toto téma pro svou diplomovou práci zvolila, je schopnost Ushahidi jako technologického nástroje vytvářet most mezi lidmi, kteří mohou žít na opačných koncích světa, ovšem mají potřebu pomoci tomu druhému. Ushahidi jim tuto pomoc nejen umožňuje, ale i v mnohém zjednodušuje. Dnes již částečně tuto roli převzala dobrovolnická organizace Standby Task Force a jak se ukázalo, je vždy výhodnější, když mapu provozují lidé se znalostí místního prostředí, přesto Ushahidi zůstává skvělým nástrojem pro vzájemnou pomoc. V tomto úsilí v současnosti není Ushahidi, Inc. sama, na internetu lze nalézt různé způsoby, jak podpořit ty, kteří podle vás dělají záslužnou činnost, především finančně. Nicméně právě finanční stránka v Ushahidi nehraje tak významnou roli. Nejen, že je software zdarma (v případě Crowdfunder a webhosting), ale lidé, kteří stránky s Ushahidi mapami provozují, jsou povětšinou dobrovolníci bez nároku na odměnu. Jsou ochotni věnovat svůj čas i úsilí těm, kteří je potřebují a to se dnes tak často nevidí.

Poněkud problematickým se ukázalo to, že se Ushahidi neustále rozvíjí a mění. Když jsem si téma diplomové práce na jaře 2010 vybrala, neměla jsem ani ponětí, do jakých rozměrů se celý projekt rozroste. Nejen, že přibývaly stále nové způsoby využití, ale měnila se i samotná platforma Ushahidi, přibyl Crowdfunder a tím spadla další bariéra pro použití Ushahidi. Bylo jasné, že nebude v lidských silách popsat všechna využití, která dodnes vznikla (podle výzkumu iniciativy CrowdGlobe stejně 93% obdrželo méně než 10 hlášení a tvoří tak tedy pověstný „dlouhý ocas“) a že nebude možné opřít se o mnoho tištěných zdrojů, natož českých. Proto práce obsahuje jen dle mého názoru nejdůležitější nasazení map Ushahidi a pár zajímavých pro srovnání. Většina použité literatury, která se týká samotné Ushahidi, pak pochází z letošního roku, jelikož poskytuje komplexnější pohled na věc díky většímu časovému odstupu. Citace zdrojů uvádím ve vlastním překladu, pro přesnost jsou pak vždy v poznámce doplněny citací původního textu v angličtině.

1. Charakteristika platformy Ushahidi

První kapitola této práce je zaměřena na popis samotné platformy Ushahidi, jejího vývoje i způsobu fungování, a také charakteristiku základních „stavebních prvků“, tedy principů, na kterých celá platforma stojí. Ushahidi si lze pro názornost představit jako Zeměplochu Terryho Pratchetta, tedy plochu, kterou podpírají hřbety slonů, kteří stojí na zádech želvy A'tuin. Ushahidi stojí na třech základních pilířích nebo, chcete-li, slonech – crowdsourcingu, občanské žurnalistice a geolokačních službách. Tyto tři prvky využívá každý software, který Ushahidi produkuje. A všechny tyto pilíře stojí na jediném základním kameni, kterým je práce dobrovolníků (ať už těch, kteří pravidelně spolupracují v rámci Standby Task Force nebo lidí, kteří vytvářejí obsah svými zprávami). Na těchto pevných základech vytvořila Ushahidi software pro vizualizaci dat získaných z různých datových proudů.

Obrázek 1 – A'tuin (zdroj: <http://graffd02.deviantart.com/art/Discworld-111800034>)

Zůstaneme-li ještě u naší metafory, můžeme také poznamenat, že stejně jako A'tuin svým pohybem vesmírem posouvá celou Zeměplochu v čase kupředu, tak také práce a pomoc dobrovolníků posouvá platformu Ushahidi kupředu, přináší mnohá zlepšení a nové způsoby využití. Z původního webu, který byl určen k monitoringu dění po prezidentských volbách v Keni v prosinci 2007, se stala platforma, která je přístupná všem využitím a lidem po celém světě. Lze ji použít k monitorování průběhu voleb, vizualizovat s ní na mapě místa, kde nejčastěji dochází ke krádežím kol nebo během přírodních katastrof jako nástroj urychlující pomoc záchranářů v dané oblasti. Postupem času je software od Ushahidi všestrannější

a užitečnější a díky tomu, že stojí na práci lidí, se také dokáže poučit z chyb a využít synergického efektu. Od té doby, kdy byl software Ushahidi plně zpřístupněn veřejnosti, přináší každé nové využití, když ne přímo zlepšení, pak alespoň nové zkušenosti. Nezáleží totiž jen na situaci, ve které je použit, ale také na zemi a kultuře, na tom, jak jsou lidé zvyklí v dané lokalitě používat informační zdroje a zda jsou ochotni sdílet informace. Ushahidi se tak stává prostředkem pomoci jednoho člověka druhému, technologie se stává nástrojem mezilidských vztahů a usnadňuje, urychluje a zefektivňuje komunikaci mezi lidmi.

Z hlediska technologie pak Ushahidi stojí na open source softwaru a vizualizaci přichozích dat na mapu v reálném čase. Díky tomu, že je Ushahidi open source softwarem, se lidé mohou dobrovolně podílet nejen na sběru dat, ale také na způsobu jejich zpracování tím, že mohou vytvářet vylepšení a nové pluginy. Vizualizace dat je pak základním spojovacím prvkem všech tří softwarů společnosti Ushahidi – platform Ushahidi a SwiftRiver a online vizualizačního nástroje Crowdmap. Všem základním programům Ushahidi se bude věnovat část druhé kapitoly.

Aby bylo možné popsat a vyhodnotit různá využití Ushahidi, je potřeba nejprve charakterizovat základní prvky platformy. Proto budou následující podkapitoly jakýmsi průřezem Ushahidi. Začneme na povrchu tím, že shrneme historii a současnost Ushahidi a krátce nahlédneme také do budoucnosti. V další části se pak dostaneme ke kůře tvořené crowdsourcingem, občanskou žurnalistikou a geolokačními službami a nastíníme, jakou roli hrají v Ushahidi. Na závěr se pak přiblížíme k jádru, kterým je práce dobrovolníků po celém světě a společnost Standby Task Force, která je nyní jejich hlavním koordinátorem. Tím bude průřez kompletní a vytvoří pevný základ pro další kapitoly.

1.1. Společnost Ushahidi – začátky, současnost, budoucnost

Ushahidi, Inc. je nezisková softwarová společnost, která byla založena 21. ledna 2008 v Keni. Zabývá se vývojem free a open-source softwaru pro sběr a třídění informací, vizualizaci dat a mapování. Jejich nástroje slouží k demokratizaci informací, zvyšování transparentnosti a snižování bariér jednotlivců ke sdílení jejich příběhů. Název Ushahidi pochází ze svahilštiny a znamená svědectví nebo svědek. Od roku 2008, kdy byla vytvořena platforma Ushahidi, rozšířila postupem času svou činnost o další dva softwary – platformu SwiftRiver a hostovaný mapovací web Crowdmap. Činnost společnosti Ushahidi přinesla prospěch nejen tam, kde byl její software využíván, ale upřela také pozornost světa na místo svého původu, Afriku, na kterou se již nepohlíží jako na zcela rozvojovou oblast, která se teprve učí používat nové technologie, ale jako na plnohodnotného partnera, který dokáže přinést nový pohled na věc.

Když byl 27. prosince 2007 zvolen keňským prezidentem Mwai Kibaki, mnoho lidí mluvilo o podvodu a z chudinských čtvrtí Nairobi se nesl kouř protestních ohňů. Následovalo mnoho násilných střetů mezi odpůrci a přívrženci vládnoucího režimu, které přinesly více než tisíc dvě stě obětí na životech, a které přiměly stovky tisíc lidí opustit své domovy v obavě o svou bezpečnost. Oficiální keňská média situaci buď zlehčovala, překrucovala nebo o ní vůbec neinformovala. Lidé v Keni byli zoufalí a měli podezření, že státem provozovaná média nepokoje spíše podporují a podněcují.

Tehdy se spojilo několik keňských vývojářů a bloggerů (jmenovitě Erik Hersman, Juliana Rotich, Ory Okolloh a David Kobia) a během několika dnů zprovoznili platformu Ushahidi, využívající mj. také Google Maps API. „Keňané z celé země mohli textovat zprávy o násilí ze svých mobilních telefonů nebo zasílat informace prostřednictvím e-mailu. Ushahidi pak shromažďovala tyto zprávy na on-line mapu a přidávala nové, jakmile přišly, a tak rychle zorganizovala vizuální fórum, které sestavilo ucelenější přehled o tomto konfliktu než jakýkoli jiný sdělovací prostředek nebo organizace.“¹ [Lin, Jonathan. Ushahidi - Crowdsourcing Democracy, from Kenya to the World. <http://ieet.org/index.php/IEET/more/lin20121018>] K ověřování pravdivosti příchodících informací používali nejrozumnější mezinárodní média, nevládní organizace, keňské novináře

¹ Kenyans from around the country could text reports of violence from their mobile phones or supply information via email. Ushahidi would then assemble these reports onto an online map and add new ones as they came, thus rapidly organizing a visual forum that compiled a more complete picture of the conflict than any other media outlet or organization.

i bloggery. Z potřeby získat pravdivé informace o tom, co se v zemi ve skutečnosti děje, vznikl zpravodajský kanál občanské žurnalistiky. Podle analýzy John F. Kennedy School of Government na Harvardu byly informace o násilných činech na Ushahidi spolehlivější a celkově lepší než ty, které se objevovaly v mainstreamových médiích². Občanská žurnalistika zde ve spolehlivosti a rychlosti informování předčila ta profesionální, o oficiálních státních médiích nemluvě.

První Ushahidi mapa (dosud přístupná na <http://legacy.ushahidi.com>) měla více než 45 000 uživatelů z celé Keni. Když se v polovině dubna 2008 zástupci vlády a opozice konečně dohodli na sestavení vlády a bývalý generální tajemník OSN Kofi Annan vyzval Keňany k podpoře nového kabinetu, situace se pomalu začala zklidňovat. Nicméně Ory Okollah, jedna ze zakladatelů Ushahidi, si nepřála, aby tato „mobilizace“ lidí skončila, jakmile ten největší chaos pomine. „Když krize dojde konce, nechceme, aby bylo to, co se stalo, zameteno pod koberec ve jménu 'posunu vpřed'“, řekla „Abychom se skutečně posunuli vpřed, musí být sdělena pravda o tom, co se stalo. Ushahidi je náš malý způsob, jak k tomu přispět.“³ [Lin, Jonathan. Ushahidi - Crowdsourcing Democracy, from Kenya to the World. <http://ieet.org/index.php/IEET/more/lin20121018>]

Aby tato myšlenka nezanikla, rozhodl se tým kolem Ushahidi vytvořit z Ushahidi takovou platformu, která by byla přístupná komukoli na světě pro jakékoli využití. Ta se nejprve rozšířila po Africkém kontinentu a brzy do celého světa. „Posílila hospodářský rozvoj a efektivitu trhu prostřednictvím mapování tržních cen a výroby bioplynu napříč šesti africkými zeměmi. Přispívá k udržování vzdělávání, jako například sledováním absentérství učitelů v Ugandě. Používá se k real-time sledování docházení zásob léčiv ve zdravotnických zařízeních v Keni, Ugandě, Malawi a Zambii a ke sledování propuknutí prasečí chřipky v Jihoafrické republice.“⁴ [Lin, Jonathan. Ushahidi - Crowdsourcing Democracy, from Kenya to the World. <http://ieet.org/index.php/IEET/more/lin20121018>]

Ještě během roku 2008 vznikly například mapy Konga (násilí ve východním Kongu), Tibetu (nepokoje, demonstrace a přírodní katastrofy v Tibetu, dosud aktivní), Los Angeles

² Podle Shirky, Clay. Cognitive Surplus: Creativity and Generosity in a Connected Age. 2010. New York: Penguin Press. str.16.

³ “When the crisis comes to an end we don’t want what happened to be swept under the rug in the name of ‘moving forward’”, she said. “For us to truly move forward, the truth of what happened needs to be told. Ushahidi is our small way of contributing to that.”

⁴ It has strengthened economic development and market efficiency through mapping biogas market prices and production across six African countries. It has contributed to maintaining education, such as tracking teacher absenteeism in Uganda. It has been used to track near real-time stock outs of medical supplies at health facilities in Kenya, Uganda, Malawi and Zambia, and to track swine flu outbreaks in South Africa.

(nebezpečí pro cyklisty v L.A., dosud aktivní) nebo pásma Gazy (válečný konflikt v Gaze). V roce 2009 popularita Ushahidi stoupala, nejčastěji byla platforma používána k monitorování nepokojů nebo podvodů během voleb, například v Indii, Libanonu nebo Mexiku. Ushahidi se rozšířila i do Jižní Ameriky. 10. prosince Ushahidi vydala novou verzi platformy Ushahidi – Ushahidi 1.0 Mogadishu

Rok 2010 s sebou přinesl hned několik přírodních katastrof – ničivá zemětřesení na Haiti a v Chile, sněhovou kalamitu ve Washingtonu, D.C. i rozsáhlé lesní požáry v Rusku. Ushahidi se stala důležitým partnerem humanitárních organizací a OSN při rychlé pomoci v postižených oblastech. Díky rychlému zásahu pracovníků Ushahidi i mnoha dobrovolníků bylo možné nejen určovat co nejpřesnější lokace na Haiti, které dosud nemá právě detailní online mapu, ale také překládat zprávy lidí, které přicházely v kreolštině, v co nejkratším čase. Ushahidi se do pomoci podařilo zapojit lidi prakticky z celého světa a to velice rychle. Díky tomu také získala na takovýto projekt nevídanou mediální publicitu, která je důležitá i pro další využití Ushahidi softwarů. 22. ledna v reakci na zemětřesení na Haiti vydala společnost Ushahidi novou verzi platformy – Ushahidi 1.2 Haiti. O deset měsíců později, 22. listopadu 2010, přišla verze Ushahidi 2.0 Luanda, která mimo jiné měla možnost přidávat pluginy a označovat reportující uživatele různým stupněm věrohodnosti.

O rok později přírodní katastrofy vystřídala (tedy alespoň částečně) vlna „barevných“ revolucí. Mezi nejznámější mapy Ushahidi z roku 2011 patří Japan Recovery Map, mapující následky zemětřesení a následné vlny tsunami, a pak mapy, které vizualizovaly revoluční dění na Blízkém východě. V Makedonii pak vznikla PrijaviKorupcija, která slouží občanům k nahlášení případů korupce. Rozšiřoval se také software Crowdmap, jež byl využíván například v Afghánistánu pro monitorování nebezpečných nemocí nebo kontrolu dovážených potravin. 9. srpna 2011 vyšla nová verze platformy – Ushahidi 2.1 Tunis, která přinesla především mnohem výkonnější a specifitější filtr hlášení.

V roce 2012 se pozornost obrátila spíše na místní iniciativy, a pak samozřejmě na americké prezidentské volby. Vzniká stále více školních projektů, které testují Ushahidi a působnost se rozšířila i do oblasti kultury a kulturního dědictví. Používá se tak nejen ke sledování celosvětového nelegálního obchodu se starožitnostmi, ale také k mapování aktuálního kulturního dění (Design Week NYC). Během roku přišly dvě nové verze platformy – Ushahidi 2.2 Juba (14. března), která vylepšila ochranu platformy před napadením zvenčí

a Ushahidi 2.3 Juba (26. dubna), která především opravovala problémy předchozí verze. Další verze od té chvíle vycházejí relativně pravidelně jednou za měsíc a lze je jednoduše stáhnout ze stránek GitHub. Zatím nejnovější verze je Ushahidi 2.6 Tripoli.

Od roku 2008 získala společnost Ushahidi řadu ocenění, především v oblasti občanské žurnalistiky. Jedním z posledních je Anvil of Freedom award od Edward W. and Charlotte A. Estlow International Center for Journalism and New Media, kterou Ushahidi obdržela 12. ledna 2012. Lyn Schofield Clark, ředitelka Estlow Center o tom prohlásila: „Ushahidi je důležitou platformou pro občanskou žurnalistiku, zvláště pak v částech světa, kde může být obtížné dostat rychle informace k těm, kteří je potřebují nejvíce. ... Plní důležité potřeby v komunitách, které stále více používají mobilní média a textové zprávy jako hlavní prostředek komunikace.“⁵ [Gillen, Brenda. Estlow Center's Anvil of Freedom awarded to crowdsourcing organization Ushahidi. <http://blogs.du.edu/today/news/estlow-centers-anvil-of-freedom-awarded-to-crowdsourcing-organization-ushahidi>]

Opět by se také měly konat volby v Keni, tentokrát začátkem roku 2013, snad již bez násilných střetů. Ushahidi je však již připravena, v pohotovosti je stránka Uchaguzi (svahilsky „volby“) a také dobrovolníci ze Standby Task Force. Uchaguzi byla testována na prezidentských volbách v Ugandě (2010), Tanzanii a Zambii (2011) a také pro parlamentní volby v Keni (2010). Pro volby v roce 2013 se chystá zatím nejlepší verze softwaru a webu.

V současné době probíhají případové studie, které mají vylepšit a prověřit připravovanou verzi Ushahidi 3.0, která by se měla objevit v roce 2013.

⁵ Ushahidi has been an important platform for citizen journalism, particularly in parts of the world where it can be difficult to get information quickly to those who need it most. ... They are filling an important need in communities that increasingly use mobile media and text messaging as primary means of communicating.

1.2. Základní „stavební prvky“ Ushahidi

Základními stavebními prvky, se kterými Ushahidi pracuje při vytváření svého softwaru, jsou crowdsourcing, občanská žurnalistika, geolokační služby a pak síla, která uvádí vše do pohybu – dobrovolníci, především pak ti, kteří jsou zapojeni do organizace Standby Task Force.

1.1.1. Crowdsourcing

Pojem crowdsourcing vznikl spojením slov crowd (česky dav) a outsourcing, což je, zjednodušeně řečeno, způsob dělby práce, ve kterém firma pověří provedením určitého vedlejšího úkolu nebo podpůrné činnosti subdodavatele či externího pracovníka, specializovaného na danou činnost, a to za účelem snížení nákladů, které by jinak byly vynaloženy, pokud by tato činnost měla být vykonána uvnitř firmy, jejími zaměstnanci a na jejím zařízení.

Jako první pojem crowdsourcing použil Jeff Howe ve svém článku z roku 2006 *The Rise of Crowdsourcing* pro časopis Wired⁶. V jeho pojetí je crowdsourcing způsobem, jak pomocí internetu získat prakticky cokoli od velkého množství lidí, a to s minimálními náklady, ale také s rizikem nízké kvality získaného. V tomto článku uvádí hned několik příkladů využití crowdsourcingu v praxi, které představují základní druhy crowdsourcingu:

- **crowdsourcing myšlenek a nápadů** – často souvisí s motivačními soutěžemi o ceny, v mnoha případech však vztahy mezi autorem zvoleného řešení a zadávající firmou pokračují i po splnění daného úkolu, ať už zadáním dalšího úkolu nebo pracovním poměrem. V zásadě tento druh crowdsourcingu probíhá tak, že firma zveřejní výzvu ke splnění úkolu. Může tak učinit buď sama, nebo ke zveřejnění využít některou z mnoha crowdsourcingových platforem, jako je například InnoCentive, kterou nejčastěji využívají firmy hledající jednoduchá a neotřelá řešení vědeckých problémů, se kterými si neporadí jejich zaměstnanci. Zde se jejich výzvy s vysokou

⁶ Howe, Jeff. *The Rise of Crowdsourcing: Remember outsourcing? Sending jobs to India and China is so 2003. The new pool of cheap labor: everyday people using their spare cycles to create content, solve problems, even do corporate R & D.* In: *Wired* [online]. 2006, roč. 2006, Issue 14.06 [cit. 2012-10-29]. Dostupné z: <http://www.wired.com/wired/archive/14.06/crowds.html>

pravděpodobností ujme někdo, kdo má potřebné znalosti a dovednosti. Za tyto úkoly bývá odměna v řádu tisíců až desetitisíců dolarů, i přesto se však firmám tento způsob vyplatí jak finančně, tak kvalitou odvedené práce. Od microwork se liší především tím, že se jedná o vymyšlené řešení a postupy, pro které potřebujete odborné znalosti.

- **microwork (česky malé pracovní úkoly)** – jsou malé, jednoduché pracovní úkoly různé povahy, které dokáže plnit prakticky kdokoli, ale počítač je neovládne, jako popis toho, co je na obrázku nebo přepis naskenovaných textů. Pro zadávání těchto úkolů slouží platformy jako Mechanical Turk od Amazonu. Za tyto úkoly firmy obvykle nabízí minimální odměnu v řádu několika dolarů, přesto je jejich plnění oblíbeným způsobem přivýdělku, podle demografických průzkumů především mezi obyvateli Indie. Nevýhodou tohoto druhu crowdsourcingu je, že se nelze spolehnout na kvalitu odvedené práce a firmy musí často najímat další lidi, kteří hotovou práci kontrolují nebo předělávají, jelikož ti, kteří úkol mají v první řadě plnit, často nechají svou práci odvést počítač nebo jiným způsobem neplní svou práci dle požadavků.
- **motivační soutěže o ceny** – fungovaly dlouho před vznikem a masovým rozšířením internetu. V zásadě se jedná o to, že firma, vládní subjekt nebo kdokoli jiný vyhlásí soutěž o cenu, ať už finanční nebo jinou, kterou získá autor nejlepšího nápadu, návrhu, designu, vynálezu, čehokoli.
- **crowdvoting (česky volba davu)** – je druh crowdsourcingu, který sbírá názory davu na danou věc či situaci a tyto názory pak využívá k dalším účelům. Ať už se jedná o firmu, vyrábějící trička na základě oblíbenosti motivů u svých zákazníků jako v případě Threadless.com, nebo firmy, spekulující na trhu na základě volebních preferencí, ukazuje se, že data, získaná „z davu“, jsou velmi cenná, a to s minimálními náklady.
- **wisdom of crowds (česky moudrost davu)** – je fenomén, který skvěle popsal James Surowiecki ve své stejnojmenné knize. Zjednodušeně řečeno se jedná o teorii, že dav lidí dělá moudřejší rozhodnutí než jednotlivci, a to bez ohledu na výši inteligence či míry zasvěcení do problematiky. Pokud necháte dav tipovat jakoukoli hodnotu, třeba odhadnout váhu vystaveného telete, a ze získaných odhadů uděláte aritmetický průměr, s vysokou pravděpodobností se bude od skutečné hmotnosti lišit jen minimálně. Tuto teorii lze vyzkoušet prakticky kdekoli a na cokoli, třeba jako Surowiecki nechat náhodné kolemjdoucí odhadovat vaši váhu nebo počet knih ve vaší knihovně. Je to skutečně zajímavý fenomén.

- **crowdfunding (česky davové financování)** – je nový způsob financování nejrůznějších projektů. Funguje tak, že lidé, kteří pro spuštění svého projektu, provoz neziskové organizace nebo podobnou činnost potřebují získat finance, zveřejní svůj projekt a žádost o financování, často na platformě k tomu určené jako je UInvest. Kdokoli na světě pak má možnost přispět jakoukoli částkou a vybraný projekt podpořit. Nevýhodou tohoto druhu financování jsou jednak nejasnosti ohledně zákonů, které se na tento druh financování vztahují, jednak také striktní pravidla některých platform, které poskytnou projektu vybrané finance pouze pokud dosáhnou předem dané hranice.
- **kreativní crowdsourcing** – je zvláštní druh crowdsourcingu, který využívají umělci. Ti například nechají návštěvníky svého webu, aby jim zasílali podněty pro jejich tvorbu, na základě kterých pak umělci tvoří. Jiný způsob využití crowdsourcingu používají tvůrci dokumentárních filmů, kteří do svých filmů mezi své vlastní záběry zakomponují třeba záběry domácího videa, které najdou na internetu nebo jim je lidé sami pošlou, jako tomu bylo v případě dokumentárního filmu 11/04/08 Jeffa Deutchmana, který pojednával o dni, který následoval po prvním zvolení Baracka Obamy americkým prezidentem. Mnohé zpravodajské stanice záběry občanských novinářů používají k doplnění vlastních záběrů určitých událostí, jako byla tsunami v Indickém oceánu, ať už o tom jejich tvůrci vědí, nebo ne.

Podle způsobu provedení pak lze crowdsourcing rozdělit na dva druhy⁷:

- *explicitní crowdsourcing* – kdy se lidé do crowdsourcingu zapojují přímo, ať už tím, že přispějí vlastními obrázky, nápady nebo hodnocením, nebo tím, že plní nějaký zadaný úkol.
- *implicitní crowdsourcing* – má dvě podoby, samostatnou a cizopasnou.
 - **Samostatný implicitní crowdsourcing** funguje tak, že lidé v rámci plnění určitého úkolu řeší další problém nebo úkol, například když si chtějí stáhnout film a než se spustí samotné stahování, jsou požádáni o přepis textu na obrázku (reCaptcha).

⁷ Podle Crowdsourcing. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001–, 23 October 2012 13:45 UTC [cit. 2012-10-29]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Crowdsourcing>

- **Cizopasný implicitní crowdsourcing** je uživatelům skrytý, jejich činnost je crowdsourcována, aniž by si toho byli ve většině případů vědomi. Tento druh používá například Google, který podle vyhledávání a dalších činností na internetu upravuje uživatelům výsledky vyhledávání podle priorit, které na základě jejich činnosti nastaví. Také tato data využívá pro zobrazování reklam.

Jeff Howe však ve svém článku nestanovil přesnou definici, která by byla od té doby všeobecně uznávána. (Nejblíže definici je poznámka z jeho blogu pocházející z června téhož roku: „Jednoduše řečeno, crowdsourcing představuje jednání společnosti nebo instituce, při kterém bere funkce dříve prováděné zaměstnanci a outsourcuje je od nedefinované (a obecně velké) sítě lidí v podobě otevřené výzvy. Může mít podobu druhé společné produkce (při práci prováděné ve spolupráci), ale je také často prováděna samostatnými jedinci. Zásadní podmínkou je použití formátu otevřené výzvy a rozsáhlá síť potenciálních dělníků.“⁸) Vznikl nespočet různých definic od různých autorů z různých vědních oborů. O stanovení všeobecné definice crowdsourcingu (na základě asi čtyřiceti již existujících) se pokusili Enrique Estellés Arolas a Fernando González-Ladrón-de-Guevara ve svém článku *Towards an integrated crowdsourcing definition* pro Journal of Information Science:

„Crowdsourcing je druh participativní online aktivity, v níž jednotlivci, instituce, neziskové organizace nebo společnosti navrhuji skupině jednotlivců různých znalostí, heterogenity a množství pomocí flexibilní otevřené výzvy dobrovolný závazek úkolu. Plnění úkolu různé složitosti a modularity, a do něhož by se měl dav zapojit přínosem své práce, peněz, znalostí a/nebo zkušeností, přináší vždy vzájemné výhody. Uživatel získá uspokojení určitého druhu potřeby, ať už ekonomické, společenského uznání, sebe-uznání nebo rozvoj jednotlivých dovedností, zatímco crowdsourcer

⁸ “Simply defined, crowdsourcing represents the act of a company or institution taking a function once performed by employees and outsourcing it to an undefined (and generally large) network of people in the form of an open call. This can take the form of peer-production (when the job is performed collaboratively), but is also often undertaken by sole individuals. The crucial prerequisite is the use of the open call format and the large network of potential laborers.” in Howe, Jeff; Crowdsourcing: A Definition;2006

získá a využívá ve svůj prospěch to, co uživatel přinesl do tohoto nejistého podniku, jehož tvar bude záviset na typu podstoupené aktivity.“⁹

Oba tyto popisy či definice crowdsourcingu zmiňují jako důležitý faktor to, že se jedná o online aktivitu, tedy aktivitu ve virtuálním prostoru. V tomto bodě se liší od jiných vědců, kteří věří, že se crowdsourcing může odehrávat i off-line, tedy v reálném životě, a že tedy jeho historie nezačíná masovým rozšířením internetu, ale již mnohem dříve. Někteří poukazují na zajímavý způsob vytváření Oxford English Dictionary, kdy byli lidé požádáni o zaslání anglických slov a citací vět, ve kterých je použito. Během sedmdesáti let přišlo více než šest milionů příspěvků, které byly využity pro vytváření a aktualizace OED. Pomocí veřejných výzev a soutěží pak například francouzská, britská či americká vláda získávaly od lidí nejruznější vynálezy a nápady na zlepšení či zjednodušení, jako tomu bylo i v případě The Longitude Prize, ve které měli soutěžící za úkol najít co nejsnazší způsob určení délky lodi. Ceny v těchto soutěžích byly dostatečně vysoké, aby motivovaly soutěžící, ale celkově vyšlo mnohem levněji uspořádat takovéto soutěže než někoho na stejný úkol najmout.

Názor, že crowdsourcing existoval již před rozšířením internetu, zastává také novinář z New York Times, autor knižního bestselleru o crowdsourcingu myšlenek The Wisdom of Crowds, James Surowiecki. Ve své knize uvádí mimo jiné příklad z roku 1906, kdy britský vědec Francis Galton podrobil statistickému zkoumání tipovací soutěž na West of England Fat Stock and Poultry Exhibition, kdy návštěvníci této přehlídky odhadovali váhu jednoho dobytčete. Tehdy hlasovalo přes 800 lidí. Galton získal jejich hlasovací lístky s tím, že chtěl ověřit, že odhadované hodnoty převedené do grafu utvoří Gaussovu křivku, a také na nich provést další statistická zkoumání. Co ho však na výsledcích zaujalo nejvíc, byl fakt, že průměrná hodnota ze všech tipů se od skutečné váhy lišila o jednu setinu libry. Byl to tedy poměrně přesný odhad. Surowiecki na základě tohoto a dalších pokusů zjistil, že „...za správných podmínek jsou skupiny pozoruhodně inteligentní a často jsou chytřejší než nejchytřejší lidi v nich. Skupiny nemusí být ovládány výjimečně inteligentními lidmi, aby byly

⁹ “Crowdsourcing is a type of participative online activity in which an individual, an institution, a non-profit organization, or company proposes to a group of individuals of varying knowledge, heterogeneity, and number, via a flexible open call, the voluntary undertaking of a task. The undertaking of the task, of variable complexity and modularity, and in which the crowd should participate bringing their work, money, knowledge and/or experience, always entails mutual benefit. The user will receive the satisfaction of a given type of need, be it economic, social recognition, self-esteem, or the development of individual skills, while the crowdsourcer will obtain and utilize to their advantage that what the user has brought to the venture, whose form will depend on the type of activity undertaken.” in Estellés Arolas, Enrique a González-Ladrón-de-Guevara, Fernando; Towards an integrated crowdsourcing definition;2012

chytré. I když většina lidí v rámci skupiny není zvlášť zasvěcená [do dané problematiky] nebo racionální, pořád může dosáhnout kolektivně moudrého rozhodnutí.“¹⁰ [James Surowiecki, *The Wisdom of Crowds*, str. 12] V závěru knihy však Surowiecki uznává, že pro fenomén moudrosti davu je internet přínosem, především díky širokému spektru jeho uživatelů – potenciálních zdrojů crowdsourcingu, „Ale opravdu si myslím, že všudypřítomnost přístupu k internetu a informačním technologiím a způsob, jakým jsou lidé nyní jednoduše více propojení (technologicky, když ne společensky) než kdy dříve, jsou důležité pro vytváření předností kolektivní moudrosti, která se zdá méně jako fantasy a více jako realita.“¹¹ [James Surowiecki, *The Wisdom of Crowds*, str. 277]

Argumentem, který mluví pro tezi, že se crowdsourcing může odehrávat pouze v online prostředí, by mohl být, jak také tvrdí Jeff Howe v *The Rise of Crowdsourcing*, že jsou lidé mnohem ochotnější spolupracovat a zapojit se do crowdsourcingu online, protože nemají pocit, že je někdo kontroluje či sleduje. Ten samý fakt však také ovlivňuje kvalitu v případě crowdsourcingu práce. Pracovníci mají totiž mnohem menší zábrany odevzdat práci nekvalitně provedenou či zpracovanou nějakým počítačovým robotem a výše odměny je v tomto případě jen podporuje.

Crowdsourcing se stal také cílem obrovské kritiky, především pak crowdsourcing práce. Pokud jde o ty, kteří lidem zadávají práci, týká se jich hlavně kritika špatných pracovních podmínek (obvykle neexistuje pracovní smlouva, na zaměstnance se nevztahují zákony o minimální mzdě a z toho vyplývá i nízký plat zaměstnanců). Toto jsou často důvody, proč firmy ke crowdsourcingu vůbec přistupují – možnost levně získat pracovní sílu bez nároku na smlouvu. Avšak pro zadavatele úkolů existují také rizika, především nekvalitně odvedená práce.

Ushahidi využívá crowdsourcing převážně pro sběr dat a jejich následnou úpravu. Hlášení o události, která se pak vizualizují na mapě, může odeslat prakticky kdokoli. V určitých případech nasazení Ushahidi pak dobrovolníci přijaté zprávy překládají, aby bylo možné je dále využít, jako tomu bylo třeba po zemětřesení na Haiti. I to je úkol, který plní

¹⁰ ...under the right circumstances, groups are remarkably intelligent, and are often smarter than the smartest people in them. Groups do not need to be dominated by exceptionally intelligent people in order to be smart. Even if most of the people within a group are not especially well-informed or rational, it can still reach a collectively wise decision.

¹¹ But I do think that the ubiquity of Internet access and information technology, and the way in which people are now simply more connected (technologically if not socially) than ever before, have been important in making the virtues of collective wisdom seem less like a fantasy and more like a reality.

dav, i když je v tomto případě organizovaný. Jedná se o explicitní crowdsourcing informací a přispěvatelé za něj nejsou nijak odměňováni. Jejich motivací je především snaha sdílet důležité informace, často o nebezpečných událostech, které mohou zachraňovat. A nezáleží na tom, zda zachraňují lidské životy během nepokojů na Blízkém Východě nebo se „jen“ snaží ochránit kus přírody, jako v projektu Hlídáme Šumavu. Bohužel to s sebou také nese riziko podvodu, jako tomu bylo například v Libyi, kde se vládní orgány snažily sabotovat Ushahidi podvrženými hlášeními o událostech, které nebyly skutečné. Existují také novináři, kteří falešnými hlášeními zkoušejí funkčnost mapy nebo lidé, kteří se podvrženými hlášeními baví. Ushahidi se tomu snaží bránit tím, že alespoň zpočátku mají k mapám přístup jen vybraní a prověření jedinci. Další způsob obrany proti nepravdivým informacím je crowdsourcované ověřování zaslaných informací. Pokud je nějaká událost oznámena poprvé, nedá se přesně určit, zda je skutečná či podvržená. K ověření pravosti pak většinou slouží další hlášení o stejné události z jiných zdrojů, respektive od jiných lidí, nebo třeba zaslané video nebo fotografie. Někteří uživatelé, kteří podle předchozích zkušeností informují spolehlivě, mohou být považováni za věrohodný zdroj. Způsobů je mnoho, jednoznačný způsob verifikace, který by se dal využít pro všechny případy využití map, však neexistuje. Vždy záleží na situaci nebo problému, pro který je mapa využita.

1.1.2. Citizen Journalism (občanská žurnalistika)

Na první pohled se zdá, že občanská žurnalistika nemá s Ushahidi příliš společného. Pokud se ale podíváme více zblízka, zjistíme, že činnost, kterou přispěvatelé na Ushahidi provádějí, je právě občanská, veřejná či pouliční žurnalistika.

Nejjednodušší definice pojmu občanská žurnalistika vypadá asi tak, že je to žurnalistika prováděná soukromými osobami – obyčejní lidé činí to, co obvykle dělají novináři, tedy vytvářejí a předávají zprávy o něčem. Tento pojem se objevuje až s nástupem a masovým rozšířením takových nástrojů občanské žurnalistiky, jako jsou mobilní telefony s fotoaparáty a připojením na internet nebo speciální aplikace do mobilních zařízení s přímým propojením na sociální sítě. V současnosti se může novinářem ve smyslu občanské žurnalistiky stát prakticky kdokoli, kdo má k těmto nástrojům přístup a již nezáleží na tom,

zda má potřebné vzdělání či je dostatečně nezaujatý (což také většinou není). Občanská žurnalistika je tu totiž proto, aby lidé, kteří se ocitnou v zajímavých situacích, okamžitě informovat o událostech prakticky celý svět, a to z první ruky očitého svědka, aniž by potřebovali prostředníka v podobě masmédií, a kvalita je zde vlastně vedlejší.

To je ale pouze jeden z možných druhů občanské žurnalistiky. V článku Tonyho Rogerse *What is citizen Journalism?*¹² autor shrnuje teorie Stevea Outinga a dalších, kteří se občanskou žurnalistikou zabývají, a přichází se základním rozdělením občanské žurnalistiky na dva druhy:

- Polo-nezávislá občanská žurnalistika – je občanská žurnalistika částečně závislá na profesionálních zpravodajských médiích, především zpravodajských webových stránkách. Existuje několik základních typů:
 - Příspěvky čtenářů ke zprávám v profesionálním médiu ve formě komentářů, vlastně jakési hodnocení článku.
 - Příspěvky čtenářů ke zprávám v profesionálním médiu ve formě vlastních doplňujících informací k tématu, které rozšiřují text o další důležité poznatky, které mohou být přínosem pro ostatní čtenáře.
 - Aktivní spolupráce čtenářů s autory zpráv, kteří využívají jejich osobních zkušeností či zážitků, které jim na základě žádosti autora čtenáři sami přispívají.
 - Blogy čtenářů v rámci zpravodajského webu, u nás například na iDnes.cz.
- Zcela nezávislá občanská žurnalistika – existuje bez jakékoli podpory či spolupráce profesionálních novinářů, je zcela „v režii“ občanských novinářů. Projevuje se různými způsoby, například jsou to:
 - blogy, kde se autoři věnují současným událostem ať už ve svém okolí, či kdekoli ve světě.
 - webové stránky se stejným účelem jako v předchozím bodě.

¹² Rogers, Tony; What Is Citizen Journalism? Dostupné z:
<http://journalism.about.com/od/citizenjournalism/a/whatiscitizen.htm>

- hybridní webové stránky, které stojí na pomezí polo-nezávislé a zcela nezávislé občanské žurnalistiky. Na tyto stránky přispívají jak profesionální, tak občanští žurnalisté, například Ohmynews původem z Jižní Korey.
- v posledních letech také příspěvky občanských žurnalistů na sociálních sítích, především na Twitteru a Facebooku. Podle některých jsou silným hybatelem různých hnutí, podle jiných (například Jevgenije Morozova) není jejich vliv na vývoj událostí tak výrazný a je přeceňován.

Někteří kladou počátky občanské žurnalistiky do doby rozšíření jednoduchých videokamer, kdy například Abraham Zapruder natočil atentát na amerického prezidenta J. F. Kennedyho, jiní dokonce tvrdí, že občanská žurnalistika je tak stará, jako žurnalistika sama, jelikož zpočátku neměl nikdo pro profesionální novinářinu potřebné vzdělání¹³. Avšak hnutí občanské žurnalistiky jako takové vzniklo v 80. letech minulého století ve Spojených státech amerických. Prvotní myšlenka tehdy vzešla od samotných profesionálních novinářů, kteří byli znechuceni předvídatelností své práce. Ve skutečnosti první použití slova občanský žurnalista (citizen journalist) pochází z nekrologu novinářky Barbary Flanaganové, který vyšel 12. října 1988 v Minneapolis Star Tribune¹⁴. Tehdy však toto označení mělo poněkud odlišný význam, než jak ho chápeme dnes. Znamenalo člověka, který smýšlí občansky, ale je také profesionální novinář.

Jako každé podobné hnutí mělo zpočátku problémy, a když v roce 2003 zavřelo Pewovo Centrum pro občanskou žurnalistiku (Pew Center for Civic Journalism), zdálo se, že zanikne docela. Pak ale lidé začali stále hojněji používat nástroje moderní občanské žurnalistiky, a čím přirozenější součástí jejich každodenních životů se stávaly, tím více se blížili k jejich využívání pro občanskou žurnalistiku. Na přelomu tisíciletí byly těmito nástroji blogy, wikipedie a přenosné počítače. Od této doby se také mluví o žurnalistice 2.0 (Journalism 2.0) nebo o síťové žurnalistice (network journalism). Nyní se mnoho činností občanských žurnalistů odehrává v mobilních telefonech a tabletech.

Od přelomu tisíciletí také nastala změna ve vnímání občanské žurnalistiky. Začalo to oceněními článků, jejichž autory byli lidé bez odborného žurnalistického vzdělání a záběry

¹³ Například Ron Ross ve svém článku Short history of citizen journalism na the-Latest.com.

¹⁴ „As a newspaperwoman, she been a welcome guest in hundreds of thousands of homes for a quarter of a century and as a **citizen-journalist** she has been a force for good in her community just as long.“ In Gilmore, Dan; Where Did "Citizen Journalist" Come From?

událostí 11. září natočené očitými svědky, které pak byly vysílány zpravodajskými kanály po celém světě. Vývoj k lepšímu pak pokračoval například během amerických prezidentských voleb v roce 2004, kdy tisková pověření získali také autoři několika nezávislých blogů. Tehdy také začali bloggeři fungovat jako „dozorci“ profesionálních novinářů, kteří sledovali jejich objektivitu a pravdivost informací a zvyšovali tak jejich důvěryhodnost a kvalitu. Zvláštní přelom v občanské žurnalistice pak nastal během „Zelené“ nebo také „Twitterové“ revoluce v Íránu v roce 2009. Tehdy začali lidé k občanské žurnalistice používat také sociální sítě a potřeba svolávat lidi na domluvené akce či na místa aktuálního dění se prolнула s potřebou druhé o aktuálním dění informovat. Odtud už je jen krůček k jedné z motivací pro používání Ushahidi, která se projevuje právě především v případech monitorování státních převratů či nepokojů během voleb – potřeba podělit se o vlastní zážitky nejen z hlediska reportážního, tedy něco na způsob: „podívejte se, co se tady právě děje a věnujte tomu svou pozornost“, ale také snahy sdílením těchto informací varovat ostatní před případným nebezpečím či naopak jejich povzbuzení k další činnosti ve stylu „nejste v tom sami“.

Občanská žurnalistika samozřejmě není ideální způsob zpravodajství a kromě mnoha zastánců má také řadu kritiků. Jejich nejsilnějšími argumenty jsou především kvalita a objektivita. Mají pocit, že lidé bez žurnalistického vzdělání nejsou schopni napsat zprávu či článek zcela objektivně. To je v mnoha případech samozřejmě pravda, na druhou stranu to vůbec nemusí být na škodu. Když čteme tyto zprávy, působí na nás svou bezprostředností, vtahují často čtenáře do děje právě díky tomu, že nejsou objektivní a představují čtenáři děj z pohledu přímého účastníka. Profesionální novináři mnohdy svou objektivitou staví mezi sebou a čtenáři zeď, obrovský odstup, na který dnes již lidé nejsou zvyklí. Obyčejní lidé se stávají „následovateli“ novinářů na Twitteru nebo jejich fanoušky na Facebooku a mají pak pocit, že jsou tomu člověku mnohem blíží, protože si každý den čtou jeho myšlenky a názory. A nutno podotknout, že ne každá televizní stanice či noviny jsou dnes zcela objektivní.

Pokud jde o kvalitu příspěvků, ta se samozřejmě liší, nelze jednoznačně říci, zda mají všechny nízkou kvalitu. Samozřejmě, že existují i velice mizerné zprávy občanských žurnalistů, přesto kvalita textu není tím, co je v občanské žurnalistice to hlavní. Málokomu ve skutečnosti vadí nízká kvalita videozáznamů pořízených na mobilní telefon nebo překlepy v textu na blogu. Důležitý je obsah sdělení.

Princip občanské žurnalistiky a mapování událostí na Ushahidi je v zásadě velice podobný, vždy je to proces sdílení informací o aktuálním dění s lidmi po celém světě v online prostředí. Zasílání informací do Ushahidi je jen méně bezprostřední a složitější, než když ke

stejnému účelu lidé využívají sociální sítě. To platí především pro případy, kdy lidé využívají Crowdmap, jednoduchý online mapovací nástroj od Ushahidi, který lze sice začít používat prakticky okamžitě, ovšem k rozjetí potřebujete určitý druh publicity. Jednoduše řečeno, pokud o vaší Crowdmap nikdo neví, je vlastně k ničemu a s vysokou pravděpodobností skončí na DeadUshahidi, o které bude řeč ve třetí kapitole.

Důvod, proč je jako jeden ze „základních kamenů“ Ushahidi považována právě občanská žurnalistika, je ten, že už samo založení mapy na Ushahidi či Crowdmap lze považovat za občanskou žurnalistiku, jelikož je tak činěno za účelem informovat širokou veřejnost o nějaké události či činnosti. Valná většina těchto zakladatelů nejsou profesionální novináři, přesto shromažďují a předávají velké množství konkrétních dat o současných událostech a zveřejňují je na internetu. Informace, které získávají, nejsou sice vždy tak bezprostřední, jako na Twitteru či jiných sociálních sítích, na druhou stranu převedení na mapu jim dává potřebný kontext. Na základě Ushahidi mapy, která zaznamenává jednotlivé události v místě i čase, můžete jednoduše sestavit zprávu o vývoji daných událostí, která bude zcela rovnoprávná jakékoli zprávě občanského novináře.

1.1.3. Geoprostorové informace

Geoprostorové informace jsou data, která se vztahují k jakémukoli místu na Zemi, sada zeměpisných souřadnic (zeměpisná šířka, délka, apod.), která přesně specifikují dané místo. Tato data mohou být shromažďována, manipulována a v reálném čase také zobrazována a využívají je nejen různé přístroje typu ručních navigací nebo auto-navigací, ale v kombinaci s geoprostorovými informačními systémy pak slouží nejrůznějším subjektům od státních vlád po soukromé firmy a neziskové organizace. Geoprostorové informace sbírá a zasílá široká škála přístrojů, ať už o tom uživatel ví, nebo ne. Může se jednat o stolní počítač připojený k internetu, nebo jen mobilní telefon, či již zmíněnou GPS navigaci - všechny tyto přístroje se přihlašují do sítě (telefonní nebo internetové), a tím také dávají vědět, kde se jejich uživatel právě nachází. Existuje také stále více aplikací pro mobilní zařízení, které přímo uživatelé pro zjištění polohy používají pro využívání geosociálních služeb. Tyto aplikace mají nejrůznější účely, od Facebook Places a Google Latitude, kde jde jen o to sdělit, kde jsem

a s kým, přes Foursquare a Gowallu, kde uživatelé za označení umístění sbírají „odznáčky“ a někdy také slevy od podnikatelů, kteří tyto služby také využívají, až po určité druhy augmented reality (rozšířené reality), kdy se uživatelům na mobilních zařízeních po nalezení polohy zobrazují rozšiřující informace či jiné „bonusy“ k místu, kde se nacházejí a mohou spolu i navzájem soutěžit.

Geografický informační systém (GIS) je „počítačový systém schopný sbírat, ukládat, analyzovat a zobrazovat geograficky odkazující informace“¹⁵. (Geograficky odkazující informace jsou jen jiným označením pro geoprostorové informace.) V GIS jsou jednotlivé informace o lokacích označovány jako atributy. Takovým atributem může být hloubka řeky v určitém místě, počet obyvatel určité městské části nebo počet aut, která projedou danou křižovatkou za den. Spojením těchto atributů s geoprostorovými informacemi v GIS může vzniknout zcela nový pohled na problém nebo lze vytvářet vizualizace v reálném čase, které pomohou s rychlou záchranou lidí.

Analýzy, které se provádějí pomocí GIS, se využívají v mnoha oblastech, od mapování přírodních katastrof a sledování přírodních jevů, přes vizualizace sčítání obyvatel až po plánování umístění podnikání podle vytižnosti dopravních tras v okolí. A tak, jako se různí účely těchto analýz, různí se i jejich zadavatelé. Informace, které z nich vzejdou, jsou totiž užitečné pro mnoho subjektů.

Skvělým příkladem využití GIS a jejich fungování v reálném čase je mapování přírodních požárů v jižní Kalifornii v roce 2008. Jeden z nejhorších tehdy zuřil v Sylmaru, části Los Angeles. Šířil se velice rychle, než byl uhašen, zasáhl 11 000 akrů půdy a zničil na 600 budov, dokonce se mu podařilo překonat dvě vnitrostátní dálnice, čímž přehradil dvě únikové cesty z oblasti. Tisíce lidí se muselo z oblasti evakuovat. Několik organizací se tehdy spojilo a začaly mapovat informace o postupu požáru a zpráv přímo z postižených míst. Lidé, kteří spěchali z města, se tak mohli díky této online mapě rychle rozhodnout, kterou únikovou cestou se vydají. Díky tomu, že mapování probíhalo v reálném čase, byly tyto informace a mapy poměrně přesné, což mnoha lidem zachránilo život.

¹⁵ A Geographic Information System (GIS) is a computer system capable of capturing, storing, analyzing, and displaying geographically referenced information. (FOLGER, Peter. Geospatial Information and Geographic Information Systems (GIS): Current Issues and Future Challenges; summary)

Geoprostorové informační systémy mají samozřejmě také své problémy, které je třeba dořešit. Podle Petera Folgera z Congressional Research Service jsou to především tyto:

- organizace a řízení obrovské sbírky geoprostorových informací, které získali na mnoha úrovních, a které mají různé možnosti využití;
- sdílení dat, zejména mezi místními, státními a federálními subjekty, z nichž každý může potřebovat stejné nebo podobné údaje; a
- koordinace mezi federálními agenturami a dalšími zainteresovanými subjekty, jako jsou správa a řízení různých agentur všech států federace ve Spojených státech.¹⁶

[FOLGER, Peter. Geospatial Information and Geographic Information Systems (GIS): Current Issues and Future Challenges; str. 22]

Jak Ushahidi, tak i Crowdfunder, se řadí mezi Geoprostorové informační systémy, jelikož využívají geoprostorové informace a převádí je společně s dalšími atributy na mapu. Tato data získávají od lidí, kteří se většinou nacházejí v mapované oblasti nebo k ní mají jiný vztah, například tam určitou dobu pobývali. Data jsou získávána i zpracovávána a zobrazována v reálném čase a jejich „včasnost“ hraje často důležitou roli pro uživatele mapy. Těžko se však vytvářejí zpětně, jelikož je potřeba každou položku vkládat zvlášť. Jejich využití se často vztahuje jen k určité události, proto jejich životnost nebývá taková, jako u map z jiných GIS, které třeba mapují záplavové oblasti, ve kterých není možné stavět obytné domy. Nedají se využít k mapování přírodních změn, ale lze je využít při mapování oblastí zasažených přírodními katastrofami. Jednoduše řečeno, Ushahidi a Crowdfunder patří mezi GIS, ovšem mají svá specifická využití, pro která jsou navržena a je obtížné použít je na jiné případy.

Od začátku ledna 2011 je navíc k dispozici Crowdfunder Checkins (nebo také Crowdfunder: CI), geosociální doplněk Crowdfunder, který urychluje zadávání dat tím, že stačí

¹⁶ Overarching challenges are:

- the organization and management of the vast array of geospatial information that is acquired at many levels and that has a variety of potential uses;
- data sharing, particularly among local, state, and federal stakeholders, each of whom may have a need for the same or similar data; and
- coordination among federal agencies and with other stakeholders, such as the administration and management by different agencies of all the federal lands in the United States.

vložit lokaci a několik základních poznámek o dění a ostatní informace přidat později. Funguje na stejném principu jako již zmíněný Foursquare nebo Gowalla, tedy udání současné polohy pomocí „checknutí“ na určitém místě, ke kterému ale nemusí mít přístup všichni uživatelé služby. Jakákoli organizace může vytvořit vlastní skupinu a sdílet data jen mezi sebou. A existuje zde také možnost vytvářet odznaky (badge) a odměny tak, jak je to i u jiných geosociálních aplikacích. Crowdmapping: CI funguje také na klasické Ushahidi platformě. Ushahidi o tomto doplňku mluví jako o „checkinech s účelem“¹⁷ [Gosier, Jon. Announcing Checkins for Ushahidi and Crowdmapping. <http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/12/31/announcing-checkins-for-ushahidi-and-crowdmapping/>], ve kterých nejde jen o to, oznámit, kde právě jsem a získat za to třeba nějakou odměnu, ale společně s oznámením polohy také sdělit, co se na místě děje. Crowdmapping se tak stal důležitým nástrojem například během protestních akcí „Occupy“.

1.1.4. Dobrovolníci a Standby Task Force

Dobrovolníci jsou od samého začátku pro fungování Ushahidi prakticky zcela nezbytní. Již od první mapy Ushahidi v Keni bylo potřeba jejich úsilí k udržení mapy v chodu a k zajištění správného fungování. Než byla v roce 2010 založena společnost Standby Task Force, musela se při každém nasazení softwaru společnost Ushahidi postarat také o to, aby měla dostatek vyškolených dobrovolníků, kteří se budou o mapu starat. Většinou se snažila najít pokud možno lidi, kteří v oblasti přímo žijí, či odtud pocházejí a mají tedy výbornou znalost prostředí, což se ukázalo jako velice užitečné například při nasazení po zemětřesení na Haiti.

Nicméně právě případ Haiti a zkušenosti, které díky tomuto projektu pracovníci Ushahidi získali, vznikla myšlenka založit mezinárodní organizaci, která by nejen sdružovala, ale také školila dobrovolníky, jejichž dovednosti i pracovní síla by pak byly kdykoli k dispozici a čas potřebný k zaškolení nových dobrovolníků by se tak zkrátil na minimum, čímž by se urychlila pomoc postižené oblasti.

Koncept Standby Task Force byl poprvé představen na druhé mezinárodní konferenci International Conference on Crisis Mapping (ICCM), která se konala 1. - 3. října 2010

¹⁷ „checkins with purpose“

v americkém Bostonu. Jeho cílem bylo: „zefektivnění on-line podpory dobrovolníků pro krizové mapování po zkušenostech získaných na Haiti, v Chile a Pákistánu, a vytvoření speciálního rozhraní pro humanitární komunitu.“¹⁸ [About. The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response; <http://blog.standbytaskforce.com/about/>]

Jejich cílem je: „účinně pomáhat krizí postiženým komunitám prostřednictvím spolupráce s místními a mezinárodními pomocníky.“¹⁹ [About. The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response; <http://blog.standbytaskforce.com/about/>] Proto SBTF nejen buduje vztahy s dalšími technickými a krize mapujícími iniciativami, ale stará se především o vzdělávání a vzájemné propojování dobrovolníků po celém světě. Každý dobrovolník vyškolený SBTF je pak schopen efektivně spolupracovat na jakémkoli krizi mapujícím projektu kdekoli na světě. Standby Task Force navíc spolupracuje také s profesionálními humanitárními organizacemi, takže může snadno čerpat z jejich zkušeností nejen s organizací dobrovolníků během krizových událostí.

Součástí konceptu SBTF, představeného na konferenci ICCM 2010, bylo vytvoření „open source modelu“ digitálního dobrovolnictví, specializovaného na živé mapování krizových událostí. „Open source model“ zde představuje myšlenku systému, ze kterého se může kdokoli učit, který může kdokoli upravovat a vylepšovat a který je zdarma a jednoduše přístupný komukoli. Jde především o to, vyškolit co nejvíce dobrovolníků tak, aby je bylo možné kdykoli využít a na jejich práci se spolehnout. Školení pak probíhají pomocí PowerPointových prezentací a videí na YouTube a přes Google Groups, Skype chatů a stránek na platformě Ning.

V rámci Standby Task Force existuje řada týmů, ke kterým se mohou dobrovolníci po proškolení přidat. Každý z těchto týmů má jednoho až tři koordinátory, kteří s dobrovolníky spolupracují a připravují pro ně školení. Týmů je celkem jedenáct:

- Geolokační tým – hledá GPS souřadnice k mediálním a SMS hlášením
- Humanitární tým – skládá se z profesionálních humanitárních pracovníků, kteří zajišťují komunikaci mezi SBTF a humanitárními organizacemi.

¹⁸ to streamline online volunteer support for crisis mapping following lessons learned in Haiti, Chile and Pakistan, and to provide a dedicated interface for the humanitarian community.

¹⁹ to effectively assist crisis affected communities through co-operation with local and international responders.

- Zpravodajský tým – vytváří hlášení uvnitř Ushahidi platformy a provádí kvalitativní kontrolu dat sebraných dobrovolníky
- Tým monitorující média – monitoruje online média a hledá relevantní zprávy
- SMS tým – monitoruje přicházející SMS zprávy z již existujícího feedu
- Technický tým – je zodpovědný za všechny technické úkoly, které jsou spojené s mapováním krizových událostí, jako je spouštění platformy s krizovými mapami a integrace existujících SMS a RSS feedů
- Překladačský tým – překládá mediální a SMS hlášení z/do angličtiny
- Verifikační tým – spojuje hlášení od Týmu monitorujícího média a SMS týmu
- Analytický tým – poskytuje souhrnná hlášení založená na příchozích datech
- Tým pro satelitní snímky – poskytuje analýzu satelitních snímků za použití principu mikroúkolů (viz kapitola Crowdsourcing)
- Pracovní tým – plní všechny úkoly, které neplní ostatní týmy, poskytuje podporu, sbírá data, provádí výzkum na internetu a plní ad hoc úkoly²⁰

[Introducing the Standby Task Force. The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response ; <http://blog.standbytaskforce.com/about/introducing-the-standby-task-force/>]

Nováčci ve SBTF obvykle začínají v Pracovním týmu (Task Team), kde získávají potřebné praktické zkušenosti. Později si mohou vybrat, který tým by jim vyhovoval nejvíce, a k němu se přidají. [volně podle Our Model. The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response; <http://blog.standbytaskforce.com/our-model/>]

Dobrovolníci v SBTF musí souhlasit se striktním etickým kodexem, který mj. chrání soukromí a osobní informace uživatelů map. Z důvodu ochrany uživatelů a verifikace údajů jsou také informace na mapách, které vizualizují ozbrojené konflikty či represivní režimy, o určitý časový úsek zpožděny. Například během krize v Libyi byla mapa veřejně zpřístupněna až 24 hodin po jejím skutečném spuštění a hlášení se objevovala se čtyřiařicetihodinovým zpožděním. Toto však neplatí v případech, kdy je mapována přírodní katastrofa či jakákoli jiná událost či problém, který nezahrnuje násilí a problém bezpečnosti. Tam naopak včasnost mapování hraje klíčovou roli v záchraně lidských životů a je potřeba,

²⁰ Geo-location Team, Humanitarian Team, report Team, Media Monitoring Team, SMS Team, Tech Team, Translation Team, Verification Team, Analysis Team, Satellite Imagery Team, Task Team

aby vše probíhalo v reálném čase. [volně podle Páv, Jan. Jan Páv: Standby Task Force, to dobré v internetu; <http://www.tyinternety.cz/2012/02/29/clanek/jan-pav-standby-task-force-to-dobre-v-internetu/>]

Poprvé byli dobrovolníci STBF využiti hned v listopadu 2010 pro mapování simulace zemětřesení v Kolumbii. O jejich účast požádal Úřad pro koordinaci humanitárních záležitostí OSN (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs, UN OCHA). Díky tomuto úřadu pak byli po dalších čtyřech případech nasazení opět požádáni o spolupráci, tentokrát na mapování dění v revoluční Libyi v březnu a dubnu 2011. Zatím posledním nasazením dobrovolníků SBTF je mapování pohotovostní připravenosti a humanitární činnosti v jižním Súdánu v červenci 2012, opět ve spolupráci s UN OCHA.

Standby Task Force zpočátku k mapování využívala pouze platformu Ushahidi, později rozšířila znalosti svých dobrovolníků o platformu Tomnod, nyní přidává také Open Street Map, MapAction, Sahanu a CrisisCommons, na které však musí dobrovolníky ještě proškolit.

SBTF nyní eviduje zhruba 900 zkušených dobrovolníků, kteří pocházejí z více než sedmdesáti zemí světa a spolupracovali na projektech krizového mapování na Haiti, Novém Zélandu, v Chile, Pákistánu, Kolumbii, Somálsku, Súdánu, Libyi a dalších zemích. [volně podle Introducing the Standby Task Force. The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response ; <http://blog.standbytaskforce.com/about/introducing-the-standby-task-force/>]

2. Činnost a projekty společnosti Ushahidi, využití platformy

Jak již bylo řečeno, společnost Ushahidi se zabývá vytvářením softwaru pro geolokalizační vizualizaci dat, která jsou získávána od uživatelů map z různých zdrojů (SMS zprávy, posty na Twitteru, e-maily, přímé vkládání na webových stránkách, ...). Od první mapy, která vznikla na přelomu let 2007-2008 v Keni, v reakci na nepokoje, které v zemi vznikly po prosincových volbách, se projekt rozšířil na dnes již tři rozdílné nástroje, které může využít prakticky kdokoli s přístupem na internet pro vizualizaci téměř čehokoli.

Obrázek 2: Datamap. Map Link, Tele Atlas, ©2012. Dostupné z: <http://community.ushahidi.com/deployments/>

Na této mapě se zobrazují všechna využití map Ushahidi a Crowdfunder, která lze nalézt na webu Ushahidi Community. Kromě DeadUshahidi je to nejlepší zdroj dat o využití těchto nástrojů ve světě, jaký lze na internetu najít. Přesto to není úplný seznam všech využití, která existují. Studie iniciativy CrowdGlobe ve své srpnové studii měla více než 12 000 různých webů s Ushahidi nebo Crowdfunder. V Příloze č. 1 lze nalézt seznam 198 případů využití, vytvořený na základě dat z webu Ushahidi Community, kam byla přidána ještě dvě česká využití a několik nejnovějších map z USA, které se týkají prezidentských voleb a bouře Sandy. Bohužel, jelikož 38 map (téměř 20 %) ze vzorku již není online, nelze získat všechna potřebná data, proto jsou tato místa v tabulce označena otazníkem. Některá data se o nich podařilo získat pomocí internetového vyhledávače Google a dat z Ushahidi Community,

většinou však chybí alespoň původce mapy nebo časové období, ve kterém byla přijímána vizualizovaná hlášení. Vezmeme-li tento seznam jako reprezentativní množinu všech využití Ushahidi, můžeme ho také použít k několika analýzám, především geografického umístění a situací, ve kterých je mapování využíváno. Sledovat lze také množství map Ushahidi v čase. Je však třeba podotknout, že se jedná pouze o demonstrativní zorek, který slouží pro vytvoření představy o různých způsobech použití, celková čísla se neustále mění, poslední souhrn nabízí již zmíněná analýza CrowdGlobe²¹.

Z geografického hlediska, pokud se nejprve zaměříme na jednotlivé země a ponecháme stranou mapy, které vizualizují informace na celou Zemi a ty, které mapují jednotlivé světadíly, největší podíl mají mapy USA (29 map, tj. 15%). Většinou se zaměřují na místní záležitosti a nejrozličnější místní iniciativy, zabývající se například spoluprací obyvatel a bezdomovců na zušlechťování San Francisca (Growing Home Community Garden) nebo mapováním nebezpečí pro cyklisty v oblasti Los Angeles (L.A. Bike Map). Zajímavá jsou také využití Ushahidi map pro kulturní účely, třeba mapování kulturních akcí během Design Weeku v New Yorku. Od roku 2011 pak přibývají školní projekty amerických univerzit, kdy mapy vytvářejí sami studenti, a které se často vztahují jen na oblast kampusu nebo univerzitního města a jejich tematika tomu také odpovídá (kulturní akce v kampusu, dobré skutky ve městě).

Z nejnovějších amerických map pak vyniká Firsthand, která vznikla ve spolupráci Ushahidi a známého internetového zpravodajského webu Huffington Post. Tato mapa se zaměřuje na současné problémy čtenářů, jejichž téma se bude několikrát během roku měnit. Čtenáři tak mají možnost upozornit pomocí textu, obrázků i videí na své problémy, což, jak říká zakladatelka Huffington Post Arianna Huffington: „zaměří pozornost na to, na čem v lidských životech záleží nejvíc.“²² [Huffington, Arianna. Map Your Story: Introducing Firsthand; http://www.huffingtonpost.com/arianna-huffington/firsthand_b_1927612.html] Tím se Huffington Post přibližuje ještě více myšlence žurnalistiky 2.0, o které jsme mluvili již v kapitole 1.1.2. Citizen Journalism. Firsthand byla spuštěna 36 dní před prezidentskými volbami a měla také v průběhu prezidentských kampaní poukázat na skutečné problémy Američanů, jejich každodenní starosti. „Výsledkem bude živá multimediální mozaika, která zachycuje každodenní události, které jsou důkazem změn, které probíhají v amerických

²¹ <http://crowdglobe.net/>

²² put the spotlight on what really matters most in people's lives.

komunitách - příběhy, které definují naše životy, ale jen zřídka se objeví ve zprávách“, napsala Huffington na svém blogu.²³ [Huffington, Arianna. Map Your Story: Introducing Firsthand; http://www.huffingtonpost.com/arianna-huffington/firsthand_b_1927612.html]

Kromě již zmíněné Keni a Pákistánu pak mapy vznikají často také v Kolumbii, Brazílii a Itálii. Mapy v Kolumbii se zabývají mapováním zločinů, korupce a práce dětí, což jsou ostatně témata, se kterými je Kolumbie spojována i ve světových médiích, jsou tedy skutečně na místě. V Brazílii se kromě voleb a summitu OSN zaměřili také na výskyt horečky Dengue, která je v této oblasti velkým problémem. V Itálii se mapy zaměřují na jednotlivé oblasti, tematicky se různí od hlášení nánosů hlíny na silnicích, přes lesní požáry, až po problémy obyvatel severní části Říma. V Příloze 2 lze nalézt jak graf, tak také souhrn dat, ze kterých tato analýza čerpá.

Jiný pohled přinese geografická analýza, pokud si jednotlivé státy rozdělíme podle Indexu lidského rozvoje (Human Development Index, HDI). Tento index zpracovává OSN na základě dat o porodnosti, střední délce života, chudobě, gramotnosti a dalších faktorů, podle kterých lze určit rozvoj jednotlivých zemí, které jsou členy OSN. Nejnovější HDI hodnoty jsou z roku 2011²⁴ a rozdělují země do čtyř kategorií na země s HDI velmi vysokým, vysokým, středním a nízkým. Kategorie s nízkým HDI jsou také známé jako nejméně rozvinuté země (Least developed countries, LDCs) nebo také země čtvrtého světa, se středním HDI jako rozvojové země nebo země třetího světa, obě skupiny s nejvyšším HDI jsou považovány za rozvinuté státy, někdy rozdělené na první a druhý svět.

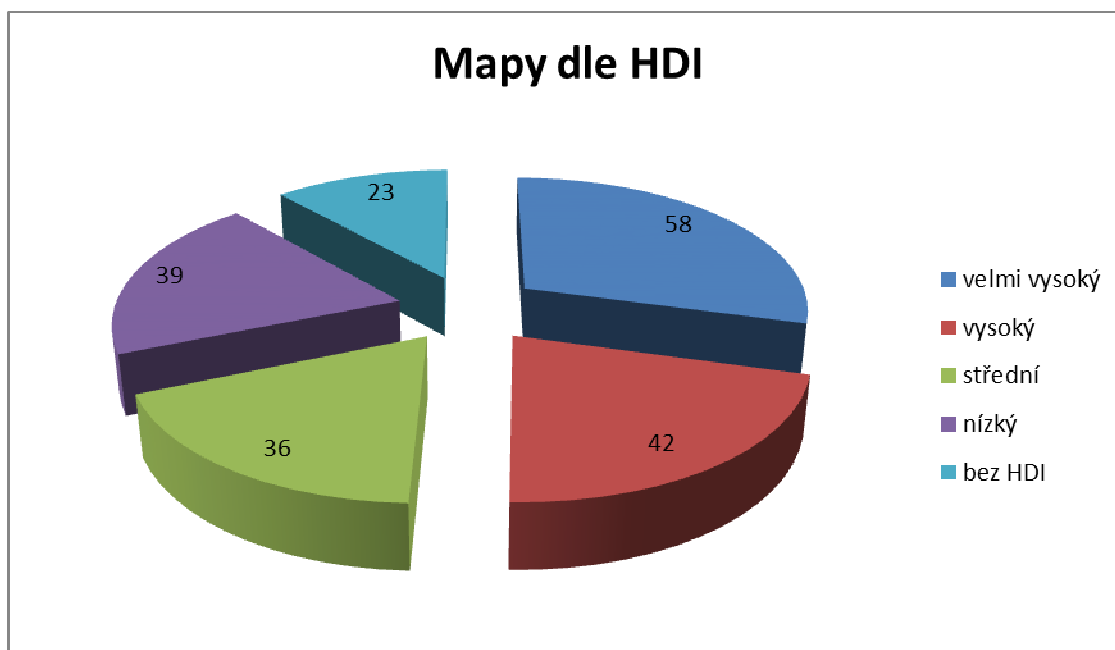
Když tedy přiřadíme jednotlivé státy do těchto čtyř kategorií a větší oblasti jako celý svět nebo Afrika zařadíme mezi oblasti bez HDI, zjistíme, že 50% map vizualizuje události a problémy v rozvinutých zemích (34 států), zatímco 38% map (18 a 20%) se týká rozvojových a nejméně rozvinutých zemí (37 států).

Mezi země s velmi vysokým HDI patří 17 zemí ze vzorku a připadá na ně celkem 58 map. Největší podíl mají Spojené státy americké (29 map + jedna společná s Kanadou) a Itálie (5 map). Zemí s vysokým HDI je také sedmnáct a jsou na 42 mapách, přičemž největší zastoupení má Kolumbie (7 map) a Brazílie (5 map). Na jeden rozvinutý stát z našeho vzorku připadají zhruba 3 mapy.

²³ „The result will be a vivid multimedia mosaic that captures the everyday events that are a testament to the changes underway in American communities - the stories that define our lives but rarely show up on the news,“ posted Arianna on her blog.

²⁴ Klugman, Jeni. *Human development report 2011: sustainability and equity: a better future for all*; http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2011_EN_Complete.pdf

Zemí se středním HDI je opět sedmnáct s šestatřiceti mapami. Největší podíl zde má Indie (6 map) a Indonésie (5 map). Země čtvrtého světa jsou zastoupeny devětatřiceti mapami dvaceti států, z nichž největší počet map pochází z místa vzniku Ushahidi – Keni (7 map) a povodněmi zkoušeného Pákistánu (7 map, z toho 3 věnované povodním v roce 2010). Průměr jsou tedy asi dvě mapy na jednu rozvojovou i nejméně rozvinutou zemi, což je o jednu méně, než u rozvinutých zemí.

Graf 1: Mapy dle HDI

HDI	počet map
velmi vysoký	58
vysoký	42
střední	36
nízký	39
bez HDI	23
celkem	198

HDI	počet zemí
velmi vysoký	17
vysoký	17
střední	17
nízký	20
bez HDI	6
celkem	77

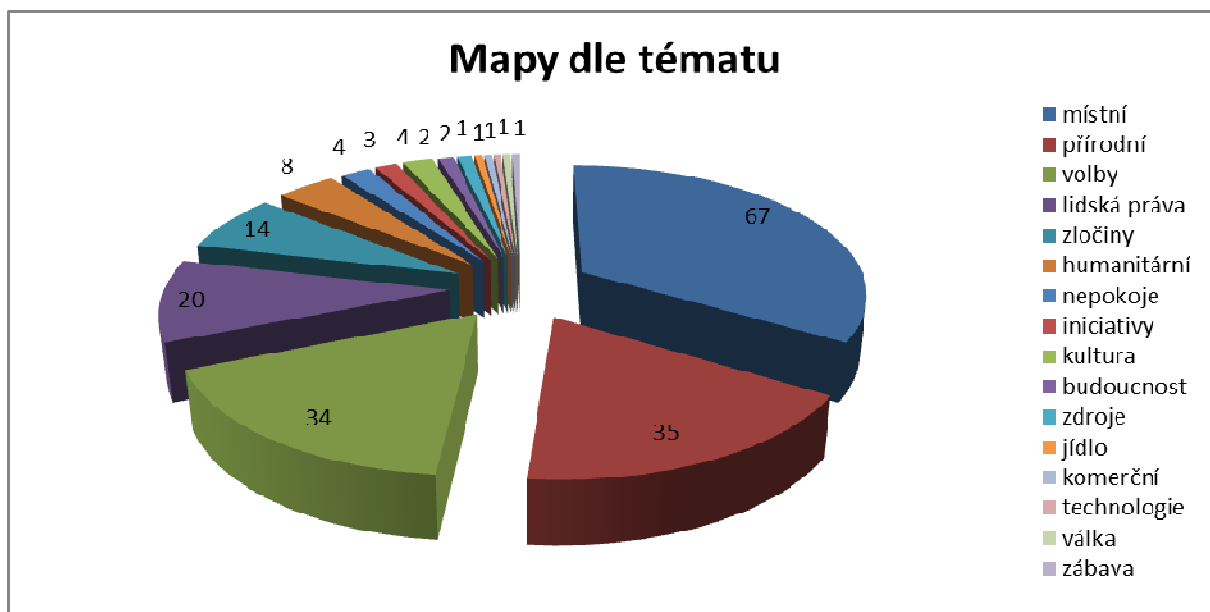
V rozvinutých zemích s HDI vysokým a velmi vysokým vznikla polovina všech map vzorku, ovšem těchto zemí je ve vzorku jen 44%, u těchto zemí vzniká více map než v rozvojových a nejméně rozvinutých zemích. Naopak mezi rozvojovými a nejméně rozvinutými zeměmi je celkem zastoupeno více zemí než mezi rozvinutými státy, přesto na ně

spadá méně map, jen 38%. Lze tedy usuzovat, že rozvinutost jednotlivých zemí má na pravděpodobnost nasazení map Ushahidi vliv. Vyšší úroveň vzdělání a míra gramotnosti, důležité jak pro využívání softwaru Ushahidi, tak pro samotné hlášení událostí, jsou zde stejně důležitými faktory, jako rozšíření moderních technologií jako jsou mobilní telefony, počítače či internet, které jsou pro Ushahidi stejně důležité.

Na druhou stranu právě v rozvojových zemích existují problémy a témata, pro která je využití softwaru Ushahidi výhodné a může mít skutečný vliv na vývoj událostí a na pomoc lidem v daných oblastech. To dokládá například úspěšné nasazení Ushahidi po ničivém zemětřesení na Haiti v roce 2010. Haiti se řadí mezi nejméně rozvinuté země světa, až do příchodu Ushahidi neexistovaly žádné využitelné online mapy Haiti s GPS souřadnicemi a práce záchranářů a humanitárních pracovníků by bez Ushahidi a široké sítě dobrovolníků nikdy nemohla být tak efektivní. Totéž platí pro Keňu, kde jen samotné vytvoření mapy Ushahidi jako platformy pro občanskou žurnalistiku mělo na ochranu mnoha lidí v oblasti zmítané nepokoji skutečný vliv. A zřejmě právě úspěšná využití v zemích třetího a čtvrtého světa ovlivnilo šíření Ushahidi právě v těchto zemích, jak se nabízí s ohledem na větší množství jednotlivých zemí z těchto kategorií, které Ushahidi použily. Tomu by také nasvědčoval fakt, že z dvaceti nejméně rozvinutých zemí hned dvanáct (60%) vytvořilo jen jednu mapu, zatímco z třiceti čtyř rozvinutých zemí to bylo jen sedmnáct (50%).

Nicméně rozdíly mezi průměrným počtem map na rozvinuté a rozvojové i nejméně rozvinuté země se liší jen minimálně (o jednu mapu), stejně jako množství zemí s jedinou mapou (o 10%). Nelze proto ani na základě dat z našeho reprezentativního vzorku přesně říci, že by mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi byl, pokud jde o použití Ushahidi, významný rozdíl.

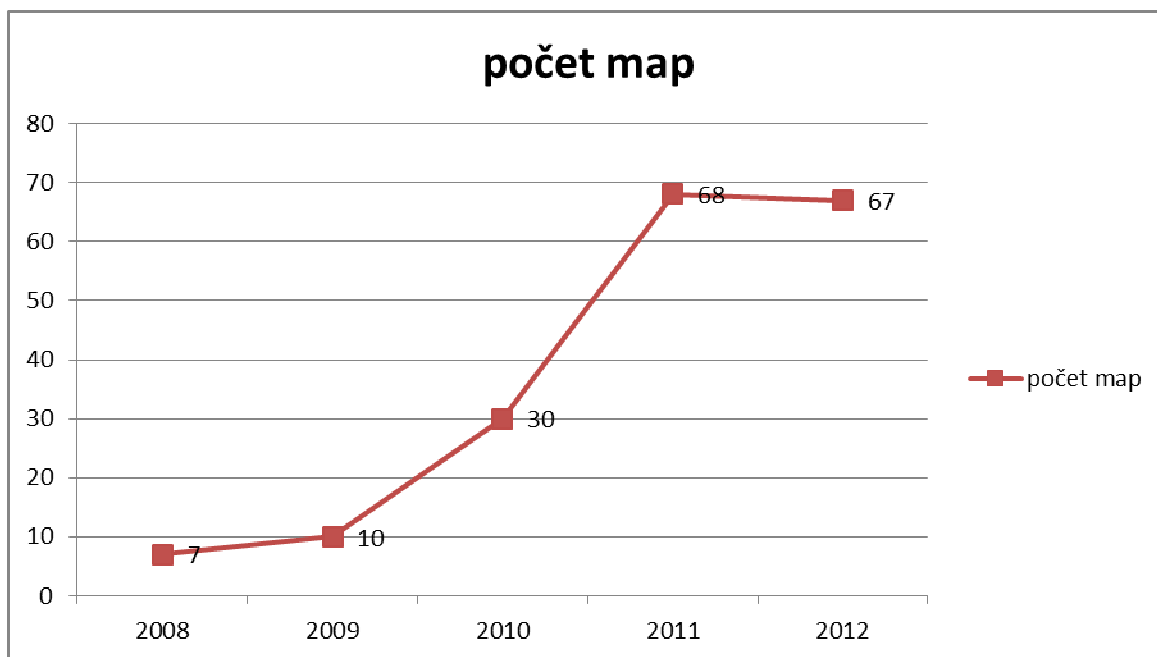
Témata, nebo spíše situace či problémy, které Ushahidi mapy vizualizují, jsou různá, přesto lze říci, že téměř na každém kontinentu můžeme nalézt zastoupení všech. Nejznámějšími případy využití jsou přírodní katastrofy, nepokoje, korupce a monitoring průběhu voleb. Přesto nejvíce zastoupenou skupinou jsou místní problémy a iniciativy, které tvoří 34% map. Označení „místní“ se vztahuje hlavně k tomu, že se jedná o situace, či problémy, které se týkají především místní komunity, tedy i hlášení pocházejí povětšinou od místních obyvatel. Tyto mapy jsou převážně pouze v jazyce dané země, na rozdíl například od přírodních katastrof či sledování voleb, které mívají alespoň také anglickou mutaci.

Graf 2 Počet map jednotlivých témat

Mezi mapy s označením „přírodní“ byly zařazeny jak ty, které mapují přírodní katastrofy, tak také ty, které se zabývají přírodou z jiné strany, například hlášení případů ničení deštných pralesů nebo mapování indonéských jeskyní a krasů. Kategorie označená jako budoucnost se vztahuje ke dvěma projektům, které mapují názory lidí na to, jak bude vypadat budoucnost určité oblasti. Jako „zdroje“ jsou označeny dvě mapy světa, které se vztahují ke dvěma důležitým zdrojům- potravě a elektřině. Jedna mapuje ceny různých základních potravin (Cost of Chicken), druhá pak tzv. blackout, čili výpadky elektřiny (Energy Shortages). Mapa Hubs in Africa je označena jako technologie, jelikož mapuje africké huby. A konečně jako zábava byla označena mapa Zombie Watch, která měla monitorovat výskyt zombie v USA. Ačkoli to mohl být zajímavý projekt, mapa obsahuje jen několik hlášení z roku 2011.

Z pohledu časového můžeme množinu map rozdělit do jednotlivých let, ve kterých vznikaly. Některé mapy ovšem vizualizují data také zpětně, některé uvádějí, že až do roku 1988, pro rozdělení do skupiny proto byla využita data z příchozích hlášení, respektive jejich časových razítek.

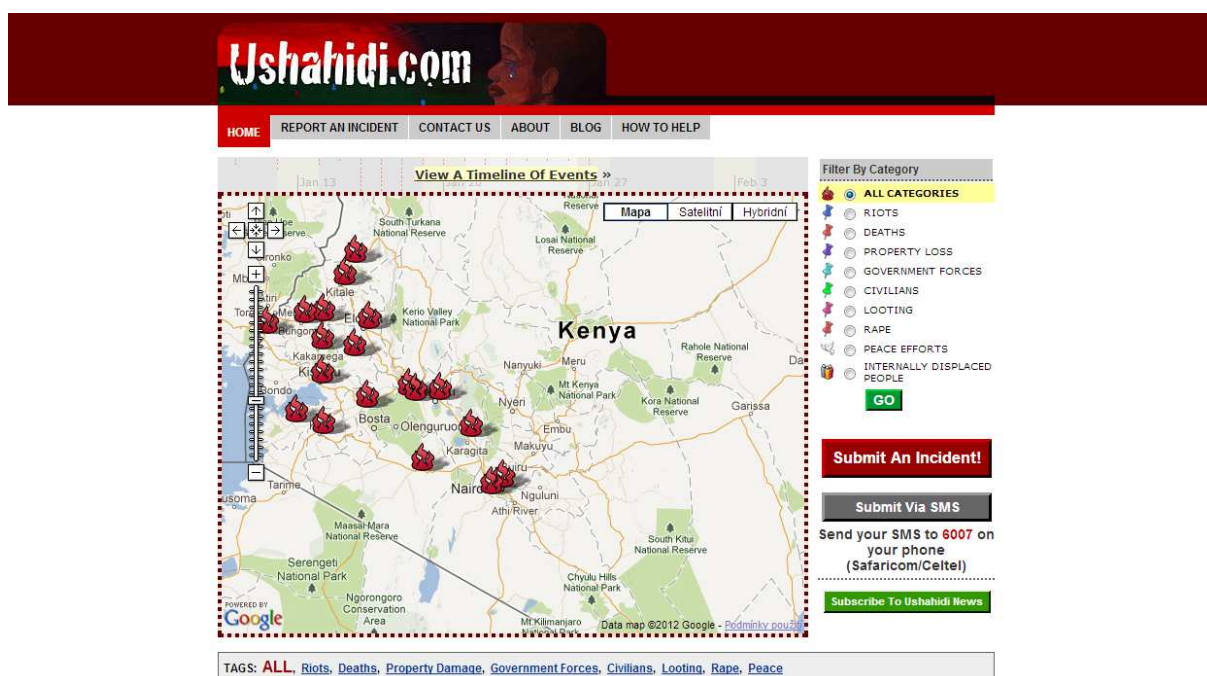
Graf 3 Počet nových map za každý rok

Ponecháme-li stranou skupinu map, které již neexistují a rok jejich vzniku se nepodařilo dohledat ani pomocí internetového vyhledávače Google (16 map, 8%), zjistíme, že jejich počet neustále narůstá (celkový počet za rok 2012 bude jistě vyšší, ačkoli tempo narůstání už asi nebude takové, jako v loňském roce). Největší skoky v růstu jsou roky 2010, kdy vysokou publicitu získalo využití Ushahidi po zemětřesení na Haiti, a pak rok 2011, plný nepokojů a voleb na Blízkém Východě i v jiných oblastech a kdy se událo také ničivé zemětřesení a následná vlna tsunami v Japonsku.

Postupem času, a také s přibývajícím publicitou a známostí Ushahidi, přibývá nejen množství využití a počet zemí, kde již Ushahidi využívají, ale také množství různých situací či problémů, ve kterých může vizualizace prostřednictvím Ushahidi pomoci. Následující část se proto bude zabývat jednotlivými nástroji Ushahidi, a také problémovými místy, které se společnost snaží vyřešit.

2.1. Platforma Ushahidi

Na začátku byla Ushahidi jednoduchým mash-upem, který převáděl informace z příchodících zpráv na mapu. V případě první mapy Ushahidi šlo jen o to, co nejrychleji a nejlevněji vytvořit nástroj, který by umožňoval lidem získávat pravdivé informace o tom, co se kolem nich právě děje, protože se tehdy nemohli spolehnout na oficiální média. Ovšem jakmile se situace v Keni zklidnila, bylo lidem, kteří za Ushahidi stáli, jasné, že by tento projekt neměl skončit s tímto příměří. Bylo potřeba z Ushahidi vytvořit takový software, který by mohli používat lidé po celém světě, kteří se ocitnou v krizových situacích a budou se potřebovat podělit o své příběhy s ostatními.

Obrázek 3: První mapa Ushahidi (<http://legacy.ushahidi.com/>)

A tak se z týmu několika techniků, bloggerů a mnoha dobrovolníků, kteří se starali o hladký chod jedné mapy jediné země, stala nezisková společnost Ushahidi, Inc., jejímž cílem je vytvářet free a open source software pro online vizualizaci dat. Software, který je dostupný všem a kdokoli se může podílet na jeho vytváření, třeba programováním různých rozšiřujících prvků nebo překládáním programů a dokumentace do dalších světových jazyků. Dnes již nejde jen o to, hlásit případy násilí či jiných zločinů. Uživatelé se mohou díky Ushahidi podělit třeba i o problémy se svým bydlením nebo se stát ochránci přírody a hlásit

černé skládky nebo kácení pralesů. Díky geolokačním údajům lze Ushahidi využívat i jako geosociální službu. A s novými verzemi a novými programy další možnosti využití ještě určité přibudou.

Z technického hlediska je platforma Ushahidi postavená na webovém frameworku Kohana, což je open source framework pro PHP verze 5, který vznikl přepracováním frameworku CodeIgniter na vyšší verzi PHP. Pro přijímání a odesílání SMS zpráv platforma obsahuje Nexmo Wholesale SMS API, která zvládne zpracovat zprávy více než pěti miliard uživatelů, a Clickatell SMS bránu. U platformy Ushahidi si pak uživatel může zvolit, zda bude k mapování používat Google Maps nebo OpenStreetMap.

První vydanou upgradovanou verzí platformy byla Ushahidi 1.0 Mogadishu. Vyšla 10. prosince 2009 a přinesla zlepšení ve formě statistik a analýz stránky, vzhledových témat, automaticky geotaggovaných příchozích zpráv nebo konverze příchozích zpráv na hlášení. Verze 1.0 byla o měsíc a půl později nahrazena verzí 1.2 Haiti, která byla speciálně upravena právě pro využití během humanitárních akcí po zemětřesení na Haiti.

20. listopadu 2010 verze 2.0 Luanda přišla s možností přidávat pluginy. Tyto pluginy si mohli uživatelé buď sami vytvářet nebo stáhnout přes Ushahidi App Market pluginy vytvořené společností Ushahidi. Zjednodušil se také systém aktualizací, které se od této verze instalují jediným kliknutím. Snazší byla také lokalizace jazyka použitého na stránce. Důležitým pokrokem pak byla možnost označit jednotlivé uživatele vybraným stupněm věrohodnosti – od „SPAM + Smazat“ po „Důvěryhodný + Ověřený“. Označit tak lze telefonní čísla, e-mailové adresy nebo účty na Twitteru.

Rok 2011 přinesl jedinou novou verzi – 2.1 Tunis (9. srpna 2011). Zřejmě nejužitečnějším zlepšením této verze byl filtr hlášení. Uživatelé pomocí něho mohou filtrovat příchozí hlášení pomocí jednoho nebo více parametrů:

- Kategorie hlášení
- Datum, kdy bylo hlášení vloženo
- Lokační radius, například x kilometrů od daného místa
- Kanál, kterým bylo hlášení vloženo (webový formulář, SMS, Twitter nebo e-mail)
- Média obsažená v hlášení, například obrázky, videa nebo odkazy na zpravodajské zdroje
- Status ověření (tzn. ověřeno a/nebo neověřeno)

[Kala, Emmanuel. Announcing Ushahidi v2.1 (Tunis).
<http://blog.ushahidi.com/index.php/2011/08/09/announcing-ushahidi-v2-1-tunis/>]

Dalším přínosem této verze je přihlašování uživatelů pomocí služby OpenID nebo přes účty na Google, Yahoo! či Facebooku. Tím se dá zamezit několikanásobnému vyplňování přihlašovacích formulářů, a pak také omezit přístup k administrátorskému zobrazení.

Od verze 2.2 Juba vycházejí nové verze platformy relativně pravidelně jednou za měsíc. Juba se objevila 13. března 2012 a řešila především bezpečnostní problémy platformy – dřívější verze umožňovala hackerům změnit smysl SQL příkazů a v určitých případech dokonce prohlížet a měnit data v databázi, napadnout mohli také HTML kód. Juba také měla automaticky prvotně nastavené mapování na OpenStreetMap, uživatelé však mohou zvolit i mapy od Google Maps nebo Bing. Navíc pomocí služby RiverID se mohou nyní uživatelé s jedním přihlašovacím jménem a heslem přihlásit do všech služeb Ushahidi, tedy i do Crowdfunder a SwiftRiver. S rychlým rozvojem geosociálních služeb Ushahidi přišla také s vlastní sadou „odznáček“, kterými mohou autoři map odměňovat své uživatele. A jako v každé verzi, i Juba obsahuje nová témata vzhledu.

Zatím nejnovější verze – Ushahidi 2.6 Tripoli – především upgradovala Framework Kohana na aktuální verzi, která je kompatibilní s PHP 5.4. Od této verze Ushahidi podporuje také formát dat JSONP, což platí i pro její API.

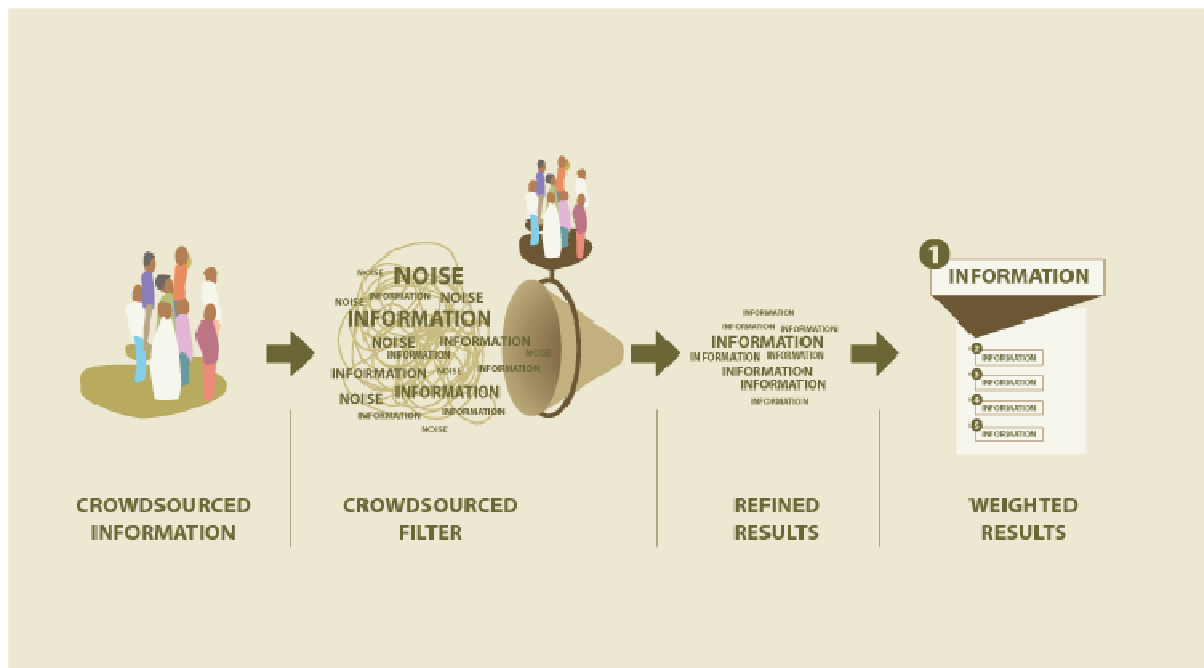
Platforma Ushahidi 3.0 se připravuje na rok 2013, zatím probíhají případové studie, které testují její funkčnost.

2.2.Platforma SwiftRiver

Platforma SwiftRiver vznikla v reakci na potřebu filtrování informací získaných crowdsourcingem, například z Twitteru. První verze SwiftRiver 0.0.9 Rumba byla vydána 25. března 2009 a díky stále se zlepšujícímu způsobu práce s textem a získávání stále většího množství informací z přichozích zpráv je stále populárnější i mezi profesionálními novináři a marketéry.

SwiftRiver je, stejně jako platforma Ushahidi, free a open source platforma, která umožňuje lidem dávat smysl velkému množství informací v relativně krátkém čase. Jakmile se ve světě objeví nějaká krize, ať už se jedná o přírodní pohromy nebo nepokoje během voleb a revolucí, během prvních dvaceti čtyř hodin lidé svými zprávami zcela zahltnou informační kanály. Sdílejí obrovské množství textů, obrázků i videí na sociálních sítích,

blozích, prakticky kdekoli na internetu. Avšak aby bylo možné z těchto zpráv vytáhnout jen ty zásadní a pravdivé informace, je potřeba zprávy určitým způsobem filtrovat. A tím filtrem může být právě Swift River.

Obrázek 4: Crowdsouované filtrování crowdsourcovaných informací

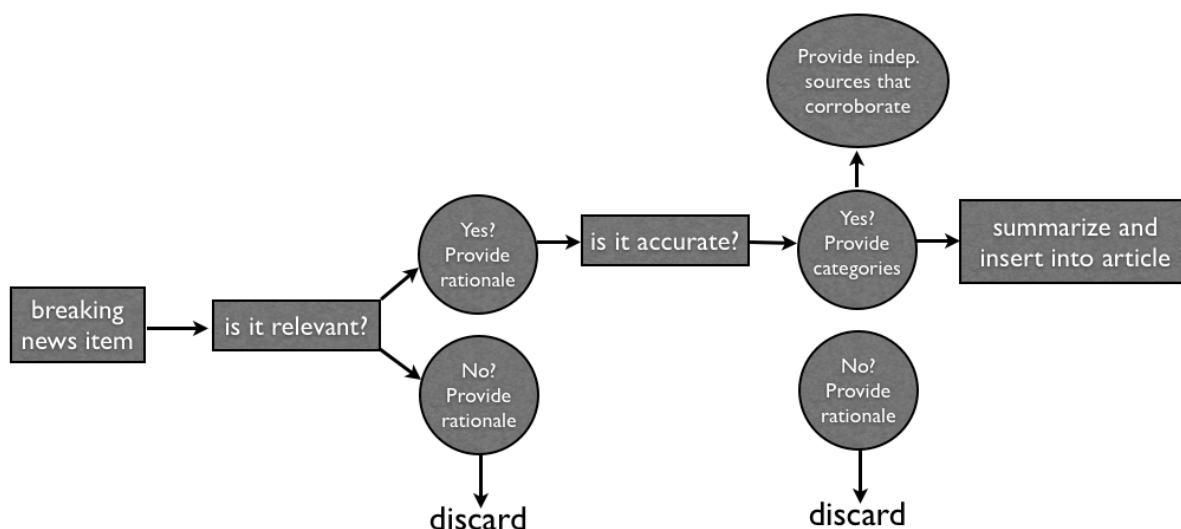
<http://blog.ushahidi.com/index.php/2009/02/04/crisis-info-crowdsourcing-the-filter/>

SwiftRiver získává informace z nejrůznějších kanálů, od SMS zpráv a e-mailů, přes RSS feedy, po posty na Twitteru. Informace pak lze podrobit sémantické analýze a ověřování pomocí verifikačního algoritmu, aniž by uživatel musel mít nějaké zvláštní znalosti či dovednosti. SwiftRiver dokáže zprávy jednoduše roztřídit a získat z nich více dat, například geolokační informace příspěvků z Twitteru, pokud je obsahují. Navíc lze vše provádět okamžitě, jakmile zprávy dorazí.

SwiftRiver má tři hlavní funkce:

1. strukturuje nestrukturovaná data
2. dle nastavení podmíněně filtruje data a uživatel může nastavit také priority obsahu v reálném čase
3. přidává kontext (např. lokaci)

Od konce roku 2010 spolupracuje Ushahidi s Wikimedia Foundation na aplikaci „poháněné“ SwiftRiverem – Sweeper nebo také WikiSweeper. Myšlenka vznikla po začátku revoluce v Egyptě, kdy během několika hodin vznikla na Wikipedii a dále se rozvíjela stránka týkající se této události. V krátké době přišlo mnoho informací a pro editora stránky bylo, stejně jako v dalších podobných případech událostí mezinárodního významu, velmi obtížné zjišťovat, které informace jsou pravdivé a ověřovat zdroje. Proto vzniká aplikace Sweeper, která by měla vzniknout na základě etnografického sledování editorů stránek Wikipedie a jejich sledování a ověřování zdrojů informací. Heather Ford, etnografka, která na tomto projektu pracuje, přišla s jednoduchým schématem, charakterizujícím proces práce se zdroji aktuální zprávy:

Obrázek 5: Proces práce se zdroji aktuální zprávy;

<http://blog.ushahidi.com/index.php/2012/08/07/beyond-reliability-an-ethnographic-study-of-wikipedia-sources/>

Sweeper si jistě najde své uživatele, a to nejen mezi editory stránek na Wikipedii, kterým velmi usnadní jejich snahu o vytváření kvalitní stránky s pravdivými informacemi. Wikipedii jako takové pak přinese zvýšení její věrohodnosti jako zdroje informací.

2.3.Crowdmap

9. srpna 2010 vydala společnost Ushahidi Crowdmap, službu, která nabízí všechny výhody platformy Ushahidi, ovšem bez nutnosti platit za webhosting, nutnosti instalace programu nebo upgradů a bez potřeby technických znalostí. Je to plnohodnotná Ushahidi na serveru hostovaném Ushahidi. Je zcela zdarma a připravená k použití během pěti minut.

Uživatelé Crowdmap mají stejný administrátorský přístup ke své mapě, jako uživatelé platformy Ushahidi. Stejně jako oni mohou měnit vzhled, upravovat kategorie a používat SMS bránu Clickatellu a FrontlineSMS. Vyhnou se také problémům spojeným s levným webhostingem, který může být ovlivněn přetížeností webu.

Přesto má využití platformy Ushahidi proti Crowdmap několik výhod. Především jde o možnost širšího nastavení webu, například různé metody „cachování“ vyrovnávací paměti nebo různé typy session managementu (cookies apod.). Uživatelé Ushahidi navíc mají kontrolu překladů své stránky, které mohou i sami provádět a přispívat tak Ushahidi.

Zjednodušeně řečeno, Crowdmap je určen především pro uživatele, kteří nemají zvláštní technické dovednosti a potřebují rychle vytvořit mapovací web. Platforma Ushahidi naopak vyhovuje těm uživatelům, kterým nevadí investovat technické dovednosti a peníze za webhosting, a kteří pak také využijí možnost pokročilého nastavení stránky.

Společnost Ushahidi neustále přichází s novými vylepšeními pro Crowdmap, například Crowdmap Checkins, o kterém se zmiňuje kapitola 1.1.3 Geoprostorové informace.

2.4.Ushahidi Community a Ushahidi Blog

Stránka **Ushahidi Community**²⁵ byla zprovozněna 3. března 2011 ve spolupráci s Robem Bakerem, společnostmi Small World News a Kopa Group. Důvodem vzniku byl stále narůstající počet uživatelů (jednotlivců i skupin) všech produktů společnosti Ushahidi, a proto bylo rozhodnuto založit místo, kde by se uživatelé mohli setkávat a propojovat, objevovat novinky a sdílet své zkušenosti.

Web Ushahidi Community obsahuje mnoho důležitých informací o Ushahidi, stejně jako jednoduchou cestu k získání rozšiřujících pluginů. Na stránce Deployments lze nalézt

²⁵ <http://community.ushahidi.com/>

seznam map Ushahidi, o které se jejich tvůrci chtěli podělit s ostatními (jejich seznam je v Příloze 1). Na tomto místě se uživatelé „chlubí“ tím, jaké mají jejich mapy funkce či využívají příležitost k propagaci své stránky.

Na dalších stránkách webu Ushahidi Community lze nalézt jak pluginy, tak témata vzhledu, které si lze jednoduše stáhnout a nainstalovat do své platformy. Je to jakési tržiště, na kterém lze získat nejen oficiální rozšíření, pocházející od pracovníků Ushahidi, ale je zde také možné nalézt rozšíření vytvořená samotnými uživateli. Uživatelům – začátečníkům jistě pomohou některé příručky a návody, které obsahuje stránka Resources.

Pro výzkum, který se týká Ushahidi, je zásadní stránkou Research. Zde jsou zpřístupněny jak data sety nejznámějších a nejúspěšnějších map Ushahidi (Haiti, Libye i úplně první mapa v Keni), tak řada literatury, která se Ushahidi zabývá, a která je zde zdarma ke stažení.

Ushahidi Blog²⁶ byl oficiálně spuštěn 22. ledna 2008. Na rozdíl od webu Ushahidi Community, který slouží především uživatelům a jejich projektům a vzájemnému setkávání, Ushahidi Blog byl vytvořen jako komunikační kanál společnosti Ushahidi. Je to web, na kterém se uživatelé mohou dozvědět o nových verzích softwaru (to bylo důležité především do letošního března, kdy začaly být nové verze vydávány pravidelně přes profil na GitHubu), nových vylepšeních a především novinky o samotných nasazeních Ushahidi. Lze zde nalézt zprávy pracovníků Ushahidi o jejich projektech i informace o připravovaných změnách v softwaru. Tento blog funguje dodnes a je dobrým zdrojem informací o aktuálním dění ve světě Ushahidi.

2.5.Problémová místa Ushahidi

Společnost Ushahidi vytváří software od začátku roku 2008, tedy zhruba pět let. Za tu dobu vytvořila tři úspěšné nástroje pro crowdsourcing informací a několik dalších doplňkových produktů, které rozšiřují funkce těchto nástrojů. Nicméně pět let je velmi krátká doba na to, aby se Ushahidi zbavila všech problémových míst, která tyto nástroje mají.

²⁶ <http://blog.ushahidi.com>

Když v srpnu 2012 iniciativa Crowdglobe²⁷ prováděla jako svůj první výzkum zkoumání crowdsourcingových map z platformy Ushahidi a Crowddmapu, obeslala autory těchto map také dotazníkem, na základě kterého zjistila hned několik nedostatků, které mají tyto nástroje z pohledu jejich uživatelů. Jde především o uživatelsky nepřívětivé rozhraní, složitost nastavení před samotným spuštěním a problém získání publicity pro projekt.

Nástroje Ushahidi trpí také neduhem on-line projektů jako je Wikipedie, kterým je long-tail distribuce. A nelze opomenout ani problémy vycházející ze samotného využívání Ushahidi – zabezpečení map, uživatelů i dat. Těmto problémům se blíže věnují následující podkapitoly.

2.5.1. Politika bezpečnosti

Politika bezpečnosti je jedním z problémů, na jejichž řešení společnost Ushahidi právě usilovně pracuje. Jelikož se krizové mapování odehrává v online prostředí, je potřeba zabezpečit před útoky nejen uživatele mapy, ale také data i platformu samotnou.

S bezpečnostními problémy se Ushahidi setkává prakticky výlučně jen při použití na politické krize. Tehdy se ti, kterým vadí pozornost, která je upřena na jejich činnost, nebo pozornost věnovaná hlášením lidí o nekalém jednání, většinou snaží buď napadnout samotný systém, zpracovávající data nebo se pokoušejí infiltrovat mezi novináře a odhalit ty, kteří proti nim brojí. V každém případě je toto jednání nebezpečím jak pro lidi, tak pro důležitá data, která mapa obsahuje.

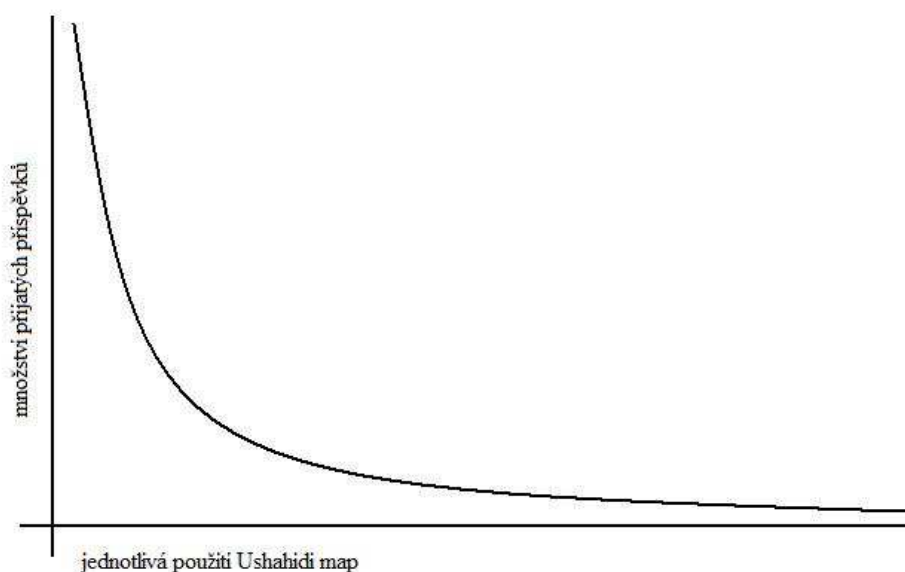
Organizace Standby Task Force, která s Ushahidi, ale i jinými crowdsourcingovými mapovacími systémy pracuje, již proto zavedla zvláštní Kodex chování, se kterým musí každý nový člen souhlasit a podpisem stvrdit jeho dodržování. Tento kodex zahrnuje některé zásady organizací jako je Červený kříž a Červený půlměsíc, OSN a neziskových organizací, které se zabývají humanitární pomocí a doplňuje je o zásady ochrany osobních údajů a zabezpečení dat. V listopadu 2011 se pak v Ženevě konala konference 2011 Crisis Mappers Conference, na které se sešli delegáti organizací spojených s mapováním krizových situací, jako je Oxfam GB, Care International, World vision, SBTF a UN OCHA. Hlavním tématem této konference byla právě bezpečnost a vzešla z ní řada užitečných zásad. Nejdůležitější z nich je větší propojení humanitárních organizací s dobrovolníky, kteří pracují na mapování.

²⁷ <http://crowdglobe.net/>

Ze strany Ushahidi je pak během politických událostí, kde dochází k násilí, zavedeno pravidlo zpoždování zobrazování hlášení, a také opožděné otevření mapy pro veřejnost. Brzy by pak podle Ushahidi wiki měla přijít oficiální pravidla pro ochranu dat i uživatelů.

2.5.2. Long-tail distribuce

Tak, jako mnoho dalších věcí na internetu (návštěvníci webové stránky, články na Wikipedii, on-line start-upy, které uspěly, apod.), i Ushahidi mapy, respektive jejich použití sledují mocninnou křivku distribuce s jejím long-tail efektem. To, zjednodušeně řečeno, znamená, že většina existujících projektů, které využívají software Ushahidi, se ve skutečnosti pořádně nerozjede nebo je jejich odezva minimální. Jednoduchý graf na Obrázku ukazuje křivku „dlouhého ocasu“, která sleduje klesající množství přijatých příspěvků jednotlivých map (a vlastně také narůstající množství neúspěšných map, je-li počet hlášení známkou úspěšnosti).

Obrázek6: Long-tail efekt použití map Ushahidi

S mocninnou distribucí se, jak již bylo řečeno, setkává velké množství online projektů. V případě Ushahidi by se mohlo dosáhnout rozšíření skupiny úspěšných a fungujících projektů několika zlepšeními. Jde především o zjednodušení práce se softwarem jako takovým tak, aby jeho nastavení a případná instalace (platforma Ushahidi) byla co nejjednodušší a v průběhu neodradila uživatele svou náročností. Společnost Ushahidi, Inc. by se mohla také poučit z fungování Standby Task Force a jejího vzdělávacího systému, který

svým open source vzdělávacím systémem jednoduchým způsobem školí své dobrovolníky. Je potřeba nejen zjednodušit systém, ale také vytvořit využitelnou podporu pro uživatele v podobě návodů (video návody na YouTube se přímo nabízejí).

Z výzkumu, ve kterém CrowdGlobe zkoumal více než 12 000 Ushahidi a Crowdmapping, vyplynulo, že: „Asi 50% z Crowdmapping uživatelů vytvořilo mapu pro nepřímé použití, tj. pro školení nebo demonstrační účely. Dále, asi 14 % uživatelů poznamenalo, že nemělo nejdříve v úmyslu vytvořit mapu, ale byli prostě zvědaví.“²⁸ [Vota, Wayan; CrowdGlobe: The Dead Ushahidi reality behind 12,795 Ushahidi Crowdmappings; <http://www.ictworks.org/news/2012/08/29/crowdglobe-dead-ushahidi-reality-behind-12795-ushahidi-crowdmappings>] Tedy celkem 64% uživatelů vytvořilo mapu, aniž by měla skutečný účel, tedy že by mapovala určitý problém nebo událost. To je relativně vysoké číslo, ovšem neodpovídá celé části dlouhého ocasu, která měla minimální využití (podle CrowdGlobe celkem 93% z 12 795 map mělo méně než 10 hlášení).

Efektu dlouhého ocasu se nelze zcela vyhnout, alespoň v případě takového online softwaru, který je k dispozici zdarma. Vždy se najdou uživatelé s velkými ambicemi, kteří však nakonec zjistí, že Ushahidi pro ně není správnou volbou nebo jejich projekt nebude mít u uživatelů takovou odezvu, jakou si představovali. Stejně tak bude existovat skupina lidí, kteří si práci s programy vyzkouší, a to jim bude naprosto stačit. S tím je třeba počítat. Ovšem je potřeba postarat se o to, aby uživatelé neselhávali kvůli obtížnosti softwaru nebo podobným problémům, kterých se dá testováním vyvarovat.

2.5.3. Složitě a nepřehledné uživatelské rozhraní

Jak již bylo řečeno výše, složitost a nepřehlednost softwaru Ushahidi je skutečně problém. Z již zmíněného výzkumu provedeného CrowdGlobem vyplynulo, že: „asi 24% uživatelů řeklo, že Crowdmapping je pro ně buď příliš matoucí, nebo příliš technicky náročný, aby s ním pracovali nebo že prostě nechápou, jak pro jejich mapu shromažďuje data z jiných zdrojů. Kromě toho, přibližně 6% uživatelů odhalilo, že „vzdali“ snažení o vytvoření mapy, když si uvědomili, že by zabralo příliš mnoho času, aby ji zřídili nebo udržovali. Celkem asi 30% z 276 uživatelů, kteří reagovali na průzkum, shledalo technologie anti-intuitivní a příliš

²⁸ About 50% of Crowdmapping users created a map for non-direct use, i.e., for training or demonstration purposes. Furthermore, about 14% of users noted that they were not intending to create a map in the first place but were simply curious.

časově náročné.“²⁹ [Vota, Wayan; CrowdGlobe: The Dead Ushahidi reality behind 12,795 Ushahidi Crowdmaps; <http://www.ictworks.org/news/2012/08/29/crowd globe-dead-ushahidi-reality-behind-12795-ushahidi-crowdmaps>] To jsou dost vysoká čísla, vzhledem k tomu, že software Ushahidi používají lidé po celém světě s nejrůznějším stupněm dosaženého vzdělání a schopností práce s technikou.

Společnost Ushahidi již tyto problémy uživatelů zaznamenala a přišla s několika novými zlepšeními a pracuje na dalších. Jedním z nich je vytvoření Ushahidi wiki³⁰, která obsahuje řadu návodů a podpůrné dokumentace, které provedou uživatele nejen procesem nastavení softwaru, ale především celým projektem. Jsou zde rady, co vše je nutné udělat a rozmyslet před samotným spuštěním projektu i v jeho průběhu, také řada příkladů, které poskytují inspiraci, k čemu všemu je crowdsourcingové mapy možné použít. Crowdmapp nyní obsahuje navíc průvodce nastavením, který nováčky provede nastavením jejich mapy od začátku až do konce. Přibyla také setkání uživatelů pořádaná komunitním manažerem Ushahidi.

Ve spolupráci s TechChange³¹ pak Ushahidi vytvořila čtyřtýdenní online vzdělávací kurz práce s platformou Ushahidi, který úspěšně proběhl v červnu 2012. Jeho účastníci se nejen naučili, jak pracovat s Ushahidi, ale také základy týmového managementu, pravidla bezpečnosti a ochrany osobních údajů a způsoby validace a verifikace dat. Část materiálů, které byly pro tento kurz vytvořeny, lze nalézt také na Ushahidi wiki.

2.5.4. Publicita a povědomí veřejnosti

Publicita a povědomí veřejnosti o fungování mapy jsou pro crowdsourcingové mapovací projekty prakticky nezbytné. Pokud je mapa správně a funkčně nastavena, ovšem její cílová skupina uživatelů o ní neví, nepřichází do ní žádná hlášení a mapa je tedy nevyužitá. Někteří autoři map se domnívají, že každá mapa Ushahidi dostane publicitu už jen

²⁹ about to 64% of Crowdmapp users who responded to the survey were not launching a map for operational, project-focused purposes, which in large part explains the power law distribution reported above. That said, around 24% of users said that Crowdmapp was either too confusing or too technically challenging for them to work with or that they simply did not understand how to aggregate data from other sources for their map. In addition, approximately 6% of users revealed that they "gave up" trying to create a map when they realized it would take too much time to set up or maintain. In sum, about 30% of 276 users who responded to the survey found the technology counter-intuitive and too time consuming.

³⁰ <https://wiki.ushahidi.com/display/WIKI/Home>

³¹ <http://techchange.org>

tím, že je vytvořená pomocí softwaru Ushahidi, ale tak to není. Kromě toho, že dnes již existuje celá řada crowdsourcingových mapovacích softwarů, Ushahidi nikomu nezaručuje ani neposkytuje publicitu. To je vždy úkolem těch, kteří mapu vytvářejí.

Publicita byla také jednou z otázek CrowdGlobe výzkumu, ve kterém: „asi 16% [uživatelů] cítí, že nebyli schopni generovat požadované veřejné povědomí tváří v tvář jejich mapě, aby byla tak účinná, jak doufali. Kolem 19% poznamenalo, že byli schopni udělat jejich mapy téměř stejně účinné, jak doufali, zatímco 31% odpovědělo, že prostě nebyli schopni sebrat dostatečný zájem pro svou mapu.“³² To znamená, že pouze něco přes 30% uživatelů bylo spokojeno s publicitou, jaké jejich projekt dosáhl. Zdá se tedy, že dostat takovýto projekt do povědomí lidí není právě jednoduchý úkol a mnoho uživatelů v něm selže.

Jak potom dosáhnout takové publicity, která by projektu pomohla? Podle zmíněného výzkumu: „Z těch uživatelů, kteří reagovali na průzkum a cítili, že byli úspěšní ve zvyšování povědomí o jejich mapách, asi 23% poznamenalo, že tak udělali prostřednictvím spolupráce s komunitními organizacemi, občanskými skupinami a/nebo profesionálními organizacemi. Asi 20% uvedlo, že úspěšně vybudovali povědomí veřejnosti zapojením sociálních médií, SMS, atd. Pouze 6% uživatelů řeklo, že použili tradiční zpravodajská média k vybudování povědomí o jejich projektu.“³³ Nejpravděpodobněji tedy lze uspět tak, že do projektu, respektive jeho propagace, autoři zapojí komunitu, která má ke zvolenému tématu určitý vztah, například v dané oblasti žije nebo se jí problém přímo dotýká. A není na škodu šířit povědomí také po sociálních sítích, jejichž množství uživatelů a jejich vzájemná propojenost stále stoupá. Regionální média by také mohla být užitečná, nelze se však spolehnout pouze na jejich vliv. Příkladem toho je neúspěšná mapa DC Snowmageddon Cleanup, která byla vytvořena ve spolupráci s deníkem Washington Post a měla mapovat pomoc s odklizením sněhu ve Washingtonu, D.C. Tehdy přišlo jen 14 hlášení.

³² about 16% felt that they were not able to generate the required public awareness vis-a-vis their map to make it as effective as they had hoped. Around 19% noted they were able to make their map almost as effective as they hoped while 31% replied that they simply were not able to garner sufficient interest in their map.

³³ Of those users who responded to the survey and felt they had been successful in raising awareness of their maps, about 23% noted that they had done so via engagement with community organizations, civic groups and/or professional organizations. Around 20% said they had successfully built public awareness by engaging with social media, SMS, etc. Only 6% of users said they used traditional news media to build awareness of their project.

3. Posouzení významu činnosti Ushahidi a využití platformy

Mapovací software Ushahidi využívá informace, které mu poskytují lidé. Existuje nespočet různých map použitých na různé události či při různých příležitostech a obsahují nejrůznější data. Případy využití Ushahidi se pohybují od mapování případů násilí a nepokojů během voleb v Keni, přes místa katastrof, kde je přes Ushahidi směřována humanitární pomoc, až po monitorování nezákonné činnosti lidí (od krádeží kol po ničení chráněných krajinných oblastí). Každá z těchto map Ushahidi se snaží řešit nějaký problém. Obsahem této kapitoly bude stručný popis některých signifikantních využití Ushahidi map a především pak zjištění toho, zda mělo toto využití na vývoj daných událostí vliv a zda bylo přínosné.

Ne každá Ushahidi mapa byla úspěšná. Těm nejznámějším a nejúspěšnějším se podrobně věnuje Blog Ushahidi, stejně jako Twitter účet Ushahidi ve svých pravidelných postech o nejlepším použití Ushahidi mapy každý měsíc. Naopak většinu těch méně úspěšných či absolutně neúspěšných lze nalézt na webové stránce DeadUshahidi, kde je také vizualizace těchto projektů na mapě světa. Nevýhodou této stránky je to, že nastavila velice striktní pravidla pro to, co považuje za neúspěšnou Ushahidi mapu a tato kritéria pak mezi neúspěšné zařadí i mapy, které byly úspěšné po krátkou dobu a v současnosti se již nepoužívají, jelikož splnily svůj účel.

Jak se pro techPresident vyjádřil Patrick Meier, který pro Ushahidi pracoval tři roky, „... mnoho projektů je vázáno na událost – Ushahidi mapa s žádnými novými zprávami za 12 měsíců neznamena nutně selhání, protože mohla mít velký úspěch, který utichl, jakmile byla pasé i událost, na pokrytí které byla mapa určena. ... pouhá hrozba crowdsourcované mapy může dosáhnout určitých cílů. Zmínil mapu v Indii, která sledovala úplatky taxikářů; brzy poté, co byla spuštěna a zaznamenala teprve několik zpráv, místní úředníci změnili politiku a vytvářeli rázná opatření proti úplatkům. Pro DeadUshahidi by se to kvalifikovalo jako neúspěch.“ [David Eaves, Ushahidi and the Long Tail of Mapping for Social Change, <http://techpresident.com/news/wegov/22533/how-use-maps-change-ushahidi>] Proto nelze brát všechna data z DeadUshahidi za všeobecně platná, přesto lze tento web použít jako širší souhrn využití Ushahidi map než lze nalézt na oficiálním webu Ushahidi.

Důvod, proč se nelze v této práci zabývat jednotlivě všemi využitími map Ushahidi, je mimo jiné také ten, že mnoho vytvořených map nebylo nikdy spuštěno nebo po spuštění nedosáhly výrazných výsledků (obsahují méně než deset hlášení). Ushahidi nastavila jako free

a open source software velice nízké bariéry pro využití. Ushahidi mapu si může vytvořit prakticky kdokoli a při neúspěchu zřejmě nebude litovat, protože do projektu vložil jen svůj čas, energii a nápad. David Eaves přirovnal založení a nastavení Ushahidi mapy k založení tumblr, „Možná Ushahidi nastavila náklady na nasazení mapovací platformy tak nízké, že to stojí riziko ztráty toho, co je teď zanedbatelná investice času a peněz. ... Když jsem poprvé vytvořil tumblr, abych s ním experimentoval, zapomněl jsem své heslo. Bylo pro mě doslova jednodušší vytvořit další tumblr než ztrácet čas s mým heslem. ... Možná se Ushahidi blíží stejné úrovni? Pokud ano, znamená to, že bude mnoho neúspěšných pokusů. Také to znamená, že to není důležité.“ [David Eaves, Ushahidi and the Long Tail of Mapping for Social Change, <http://techpresident.com/news/wegov/22533/how-use-maps-change-ushahidi>]

Existuje několik pohledů na to, jak vytvořit úspěšnou crowdsourcingovou mapu. Heather Leson, ředitelka komunitního zapojení v Ushahidi³⁴, přišla s pěti T, které musí každé úspěšné nasazení Ushahidi a Crowdmapping mít, aby se stalo úspěšným:

- Team (tým) – tým spolehlivých lidí, kteří se o projekt starají
- Time (čas) – věnovat přípravě projektu dostatek času, vše do detailu promyslet a následně věnovat svůj čas i provozu mapy
- Training (trénink) – dostatečné vědomosti a zkušenosti pro práci s crowdsourcingovou mapou i znalost tématu či problému, na který je použita
- Tenacity (houževnatost) – je nutné vytrvat a nenechat se odradit počátečními neúspěchy či uživatelsky méně přívětivým rozhraním, navíc tato práce je velmi náročná
- Trust (důvěra) – je potřeba získat a udržet si důvěru lidí, kteří posílají svá hlášení

[podle Leson, Heather; Lessons Ushahidi Learned From Knight, Crowdglobe Reports; <http://www.pbs.org/idealab/2012/09/lessons-ushahidi-learned-from-knight-crowdglobe-reports251.html>]

³⁴ Ushahidi's Director of Community Engagement

Patrick Meier přišel s několika vlastními radami pro začínající uživatele Ushahidi:

- *Nepřemýšlejte nejdřív o technologii* - Mnohé z nejúspěšnějších Ushahidi map jsou ty, které byly nasazeny zavedenými organizacemi s financováním a posláním a cílem. Ale nakonec pomocí Ushahidi strategicky rozšířili/zvětšili to, co už dělají. Klíčové poučení je, že může být snadné nastavit mapu, ale provoz projektu potřebuje prostředky a vyžaduje disciplínu.
- *Ujasněte si svůj cíl* - POKUD začínáte od začátku sami, mějte strategii. Jaké jsou vaše cíle? Jaká je vaše teorie změny? Jak crowdsourcingové mapování posune vaše cíle vpřed? Pokud nemáte alespoň hypotézy, které byste testovali, bude těžké zjistit, zda jste úspěšní nebo proč se nedaří.
- *Ushahidi není zárukou pozornosti médií* - Často, když mapa selže, organizátoři říkají, že to bylo proto, že nedostala dostatek pozornosti médií. Více explicitně mysleli, protože Ushahidi měla zájem médií, pak, pokud ji použijí, dostane se jim také nějakého. Faktem je, že projekt musí být zajímavý a poutavý svou vlastní zásluhou.
- *Bud'te připraveni na práci* - Mnoho lidí shledalo tuto práci únavnou a tvrdou – opravdu úspěšné projekty často nakonec potřebují mnoho dobrovolníků, zejména pro živé mapování krize.³⁵

[David Eaves, Ushahidi and the Long Tail of Mapping for Social Change, <http://techpresident.com/news/wegov/22533/how-use-maps-change-ushahidi>]

³⁵ 1. Don't think about the technology first

Many of the most successful Ushahidi maps are those deployed by established organizations with funding and a mission and goal. They end up using Ushahidi strategically to augment/magnify what they already do. The key lesson here is, it may be easy to set a map up, but running a project takes resources and requires discipline.

2. Get clear on your goal

IF you are starting from scratch on your own, have a strategy. What are your goals? What is your theory of change? Why is crowdsource mapping going to advance your goals? If you don't have at least hypothesis to test it is going to be hard to know if you are successful, or why you are failing.

3. Ushahidi does not guarantee media attention

Often, when a map fails, organizers say it was because they didn't get enough media attention. More explicitly they thought because Ushahidi has had media traction, if they use it, they'll get some too. The fact is, your project has to be interesting and engaging on its own merits.

4. Be prepared to work

Many people found the work tedious and hard – truly successful projects often end up needing lots of volunteers, especially for live crisis mapping.

Pokud bychom tyto rady, které lidé spojení z Ushahidi přinesli na základě svých zkušeností, shrnuli, jde především o to dobře se na projekt připravit. Je potřeba nejen se zaměřit na nastavení Ushahidi či Crowdmap, které samo o sobě není úplně jednoduché, ale také mít předem jasnou představu o budoucím fungování projektu (tedy pokud se právě nejedná o rychlé nastavení mapy během přírodních katastrof, kdy je rychlost nasazení důležitým faktorem – v tom případě je ale dobré mít v týmu člověka, který již s Ushahidi pracoval a může tak využít své předchozí zkušenosti). A aby projekt neskončil jen kvůli nedostatku hlášení, je nutné zajistit podporu pro propagaci, ať už v rámci místní komunity v podobě letáků nebo pomocí místních médií, či s využitím sociálních sítí. Tato volba bude vždy záviset na druhu problému či události, na kterou je Ushahidi použita.

Jak již bylo řečeno v kapitole 2.5 Problémová místa Ushahidi, většina map, které byly pomocí platformy Ushahidi nebo Crowdmap vytvořeny, měly méně než deset hlášení a velká část z nich zůstala ve stavu, v jakém byla založena, tedy v základním nastavení bez jakýchkoli kategorií. Tvoří tak dlouhý ocas stále se blížící nule na grafu long-tail distribuce. Následující podkapitoly se však budou týkat těch využití Ushahidi, která jsou blízko vrcholu křivky a získala větší množství hlášení.

3.1. Využití při humanitárních akcích

Software Ushahidi patří mezi on-line nástroje, které jsou určeny pro mapování krizových situací. Mezi ty nejkrizovější situace rozhodně patří ty, kdy jsou v důsledku přírodních katastrof ohroženy lidské životy. Tehdy nejvíce funguje propojení Ushahidi a různých humanitárních organizací, jako je Červený kříž, Červený půlměsíc, zvláštní výbory OSN apod. Navíc tato nasazení vždy přinášejí řadu zkušeností, na základě kterých je pak software vylepšován. Velkou nevýhodou, kterou s sebou ale využití softwaru Ushahidi, který nebyl původně pro takovéto akce vytvořen, je chybějící zpětná vazba z oblasti. Ushahidi si sbírá informace od lidí v nebezpečí, které pak, jako tomu bylo na Haiti, může předávat záchranářům, ale nikdy přesně nezjistí, jak konkrétní případ dopadl. Proto je také relativně složité hodnotit její efektivitu a skutečný vliv na vývoj událostí.

V následujících podkapitolách budou představena dvě zřejmě nejznámější nasazení Ushahidi po přírodních katastrofách a popsán nejen jejich odlišný způsob fungování, ale také odlišné cíle, jichž mapy dosáhly.

3.1.1. Haiti 2010 (zemětřesení)

Zemětřesení, které 12. ledna 2010 zasáhlo Haiti, bylo velice ničivé. Otřesy o síle 7 stupňů Magnituda mělo epicentrum pouhých 15 km západně od hlavního města Port-au-Prince. Většina památek a státních úřadů byla zničena či výrazně poškozena, a to včetně tamního ústředí OSN. Již před tímto zemětřesením patřilo Haiti mezi nejméně rozvinuté státy světa a tato katastrofa přivedla místní obyvatele do ještě větší chudoby. V důsledku otřesů zemřelo více než 200 000 lidí a více než jeden milion obyvatel se ocitl bez střechy nad hlavou. Bylo nemyslitelné, že by si Haiti v takové situaci dokázalo poradit bez zahraniční pomoci.

Do pomoci Haiti se kromě Spojených států zapojila řada dalších zemí, od Izraele a sousední Dominikánské republiky po Českou republiku, a také mnoho mezinárodních humanitárních organizací (Červený kříž, International Medical Corps, World Food Program, atd.). Jednou z organizací, které vyslaly své pracovníky přímo do oblasti, byla také Ushahidi, Inc.

Nasazení Ushahidi na Haiti (obecně nazývané jako Ushahidi Haiti Project nebo UHP), vzniklo ve spolupráci Patricka Meiera, Davida Kobii (spoluzakladatele Ushahidi) a mnoha dobrovolníků především z The Fletcher School v americkém Bostonu (jedním z nich byl také Čech Jaroslav Valůch, který se toho dne setkal s Meierem). Meier ihned poté, co se kolem sedmé večer místního času o zemětřesení dozvěděl, kontaktoval Kobiu, který okamžitě začal pracovat na nastavení Ushahidi pro Haiti. Základní verze Ushahidi byla hotová během půl hodiny. Meier se pak spojil s International Network of Crisis Mappers (CM*Net), kteří se k projektu rádi připojili, stejně jako zástupci Úřadu pro koordinaci humanitárních záležitostí OSN (UN OCHA). Okolo třetí hodiny ranní převzal práci na projektu tým v Nairobi a již v osm ráno se konala porada celého týmu o současném stavu a dalších úkolech. V tento okamžik byla k dispozici jen mapa z Google Earth a družicové snímky oblasti a pro SMS hlášení jen mezinárodní telefonní číslo. Do spolupráce se začaly připojovat skupiny dobrovolníků z Washingtonu, D.C., Londýna, Ženevy, Montrealu a Portlandu, díky kterým bylo možné udržet Ushahidi v chodu po celých 24 hodin. Online i offline školení těchto dobrovolníků probíhala, aniž by byla práce na projektu přerušena.

Během prvních dní po zemětřesení na Haiti nefungovala telefonní síť, proto hlášení od lidí z oblasti přicházela díky internetu – přes Twitter a e-mail. 17. ledna bylo opět možné k hlášení použít mobilní telefon a Ushahidi, díky spolupráci s americkým Ministerstvem zahraničí, získala krátké telefonní číslo pro SMS zprávy 4636 od společnosti DigiCel. Od počátku bylo největším problémem přidat k příchozím hlášením co nejpřesnější určení lokace. Ushahidi na Haiti představovala důležitého prostředníka mezi lidmi, kteří byli zasaženi během zemětřesení a těmi, kteří se je snažili najít a poskytnout jim pomoc. Aby však pomoc mohla dorazit na správné místo, bylo potřeba nejen přeložit hlášení z místní kreolštiny, ale také určit souřadnice GPS, které by pomohly záchranářům v pátrání. S obojím pomáhali také dobrovolníci z řad emigrantů a rodilých mluvčích, kteří mluvili také anglicky či francouzsky.

V tomto případě byla správnost mapovaných údajů (faktická i geografická) nezbytně nutná, stejně jako co nejvčasnější reakce. Patrick Meier o postupu určování souřadnic a verifikaci zpráv na Haiti prohlásil: „Pokud obdržíme adresu, najdeme přesné souřadnice GPS. Pokud obdržíme SMS, která není jasná, textujeme zpět nebo dokonce i voláme zpět, abychom získali více informací. Rovněž ověřujeme co nejvíce zpráv je možné. Jak vysvětluje jeden z našich dobrovolníků: Obvykle pouze označujeme zprávu jako ověřenou, pokud máme dvě textové zprávy z různých čísel, popisující stejný incident, nebo Twitter zprávu potvrzenou

dalším zdrojem (tj. SMS nebo jiná webová stránka), nebo informace přímo z oblasti.“³⁶
[Haiti: Where We Are & Where We Go From Hereng in Haiti;
<http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/01/29/haiti-where-are-and-where-we-go-from-here/>]
Právě tuto formu kanálu informací si velice pochvalovali záchranáři, působící v oblasti,
například američtí „mariňáci“.

Nicméně jedním z pravidel společnosti Ushahidi pro nasazení softwaru lidmi přímo z Ushahidi, jako tomu bylo právě na Haiti, je předat co nejdříve fungující mapu Ushahidi do rukou místních, vyškolených lidí. V případě UHP bylo potřeba počkat, až se místní nevládní organizace vzpamatují z následků zemětřesení a budou mít prostory i vybavení potřebné pro provoz mapy.

Výhoda toho, že bylo do pomoci na Haiti zapojeno tolik organizací a států, byla pro Ushahidi nebyvalá publicita. Jaroslav Valůch o tom řekl: „Měli jsme docela slušné mediální pokrytí - je sexy informovat, jak nová média zachraňují životy, ale v té době nikdo vlastně nevěděl, co přesně se děje. Ne my v centru dění, a téměř nikdo, kdo o tom informoval.“³⁷
[Ushahidi-Haiti: Closing the Feedback Loop;
<http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/02/23/ushahidi-haiti-closing-the-feedback-loop/>] Jak již bylo řečeno v předchozích kapitolách, publicita je pro Ushahidi mapy vždy velmi důležitá, především pak pokud jde o humanitární akce, kde všeobecné povědomí o působení Ushahidi může výrazně zvýšit efektivitu mapy.

Software Ushahidi ovšem nevznikl pro využití při humanitárních akcích, a tak, ačkoli bylo díky němu zachráněno mnoho lidských životů, rozhodně měl určitá problémová místa. Jedním z větších problémových míst, které následně vyřešilo založení Standby Task Force, byl čas strávený školením dobrovolníků. Pro takto velký projekt, který musel fungovat 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, bylo nutné mít více skupin pracovníků, rozmístěných po celém světě. Všechny pak bylo potřeba proškolit v používání platformy, ale také v etických zásadách, potřebných pro práci s citlivými daty. Tuto práci dnes již přebírá Standby Task Force, která dobrovolníky sama školí již v předstihu a v případě potřeby je pouze aktivuje.

³⁶ If we receive an address, we find the exact GPS coordinates. If we receive an SMS that is unclear, we text back or even call back to get more information. We also verify as many reports as possible. As one of our volunteers explains,
Usually we only mark a report as verified if we have two text messages from different numbers describing the same incident, or a Twitter report confirmed by another source (i.e. SMS or a different website), or information from the ground.

³⁷ We got pretty decent media coverage—it is sexy to report how new media are saving lives, but at that time nobody actually knew what exactly was going on. Not us in the center of it, and hardly anyone who was reporting it

O dalším problému se zmiňuje Jaroslav Valůch: „... pokud by Ushahidi měla být součástí pohotovostního zásahového systému, způsob jak je nasazena, musí být naprosto předvídatelný. Přesto je část obav založena na nepochopení toho, co vlastně Ushahidi je - co může dělat, kde jsou její limity, a jaké je její místo v prostředí humanitární odezvy. K účinnému řešení některých z těchto problémů budeme však ještě potřebovat více dat a zkušeností, a to nejen z Haiti a Chile.“³⁸ [Valůch, Jaro. What we learned from Haiti and where to go in Pakistan?; <http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/09/02/haiti-pakistan/>]

Dnes, téměř po třech letech od UHP, je k dispozici více potřebných dat z mnoha dalších humanitárních akcí, ve kterých se Ushahidi použila. I software sám je neustále vylepšován. Přesto nelze říci, že by Ushahidi byla pro záchranáře první volbou v případě krizových situací. Ačkoli například OSN se na Ushahidi při svých projektech ráda spoléhá, stejně jako na Standby Task Force, pro další organizace jsou tři roky příliš krátká doba na to, aby přijaly crowdsourcingové mapování jako zdroj spolehlivých informací pro práci v postižené oblasti.

3.1.2. Japonsko 2011 (zemětřesení a tsunami)

Ničivé zemětřesení o síle 9 stupňů Richterovy škály zasáhlo japonský ostrov Honšú 11. března 2011. Bylo tak silné, že posunulo Honšú o více než dva kilometry směrem k Severní Americe a vychýlilo zemskou osu o 10 - 25 cm, čímž se zkrátila i délka dne na celé Zemi. Ještě horší následky však pro Japonsko měla následná vlna tsunami, jejíž výška byla odhadována na 40 metrů (tsunami zasáhla prakticky celé pacifické pobřeží včetně Severní a Jižní Ameriky, ovšem díky vzdálenosti těchto pobřeží již neměla takovou sílu). Během této katastrofy zemřelo téměř 16 000 lidí a došlo také k největší jaderné havárii od dob Černobylu – v jaderné elektrárně Fukushima I, kterou vážně poškodila vlna tsunami, selhalo chlazení reaktoru a v důsledku toho pak vybuchl nahromaděný vodík. Lidé v okruhu 20 km od elektrárny museli být evakuováni a nebylo jasné, kdy a jestli se budou moci do svých domovů vrátit a začít s jejich opravou.

³⁸ ... if Ushahidi should be a part of the emergency response systems, the way it is deployed has to be absolutely predictable. Nevertheless part of the concerns is based on misunderstanding of what Ushahidi actually is – what it can do, where are it's limits and what is it's place in the humanitarian response environment. To effectively address some of those concerns we still need more data and experiences, not only from Haiti and Chile.

Během čtyř hodin po zemětřesení lidé z japonské OpenStreetMap komunity vytvořili Ushahidi mapu na <http://sinsai.info>. Následující den se zapojili japonští studenti z Fletcher School (která o rok dříve spolupracovala na Ushahidi Haiti Project). [volně podle Meier, Patrick; Crisis Mapping Japan's Earthquake and How You Can Help; <http://blog.ushahidi.com/index.php/2011/03/16/crisis-mapping-japans-earthquake-and-how-you-can-help/>]. Stránka s mapou byla provozována OpenStreetMap Foundation Japan a o její fungování se staralo více než 200 dobrovolníků. První hlášení bylo na mapu zasláno 3 hodiny po jejím spuštění a celkem obdržela 13 507 hlášení, z nichž ověřeno bylo téměř 14 %.

Japonský případ se ovšem od Haiti v mnoha směrech liší. Ačkoli zde bylo zemětřesení mnohem silnější a přišla navíc i vlna tsunami, situace v oblasti se zlepšovala mnohem rychleji a také Ushahidi mapa zde byla více využívána. Nejde jen o to, že Japonsko patří mezi nejrozvinutější státy světa, kde mají lidé přímý přístup k těm největším novinkám na trhu v oblasti elektroniky. Je zde také více pravidelných uživatelů internetu a sociálních sítí (například asi 20 milionů Japonců má účet na Twitteru). To znamená, že sinsai.info nebyla tolik závislá na informacích z médií a SMS zpráv a díky Twitteru, na který lidé začali psát o zraněných a aktuálním dění hned po zemětřesení, pocházela velká část mapovaných událostí přímo od jeho uživatelů. K propagaci stránky sinsai.info pak pomohlo využívání její mapy velkými organizacemi, jako Google nebo Yahoo Japan a objevila se i na webu japonské vlády. [volně podle Seki, Hal; Crisis Mapping Japan; <http://blog.ushahidi.com/index.php/2011/04/20/crisis-mapping-japan/>]

Na druhou stranu obrovská obliba sociálních sítí v Japonsku může být pro Ushahidi velký problém. Pokud během minuty na Twitteru přibude byť jen tisíc nových tweetů o současném dění, pak je téměř nemožné je přechíst všechny. Tento problém může částečně vyřešit SwiftRiver, ovšem ten objem dat spíše zúží a roztřídí. A to jde jen o Twitter. Navíc Standby Task Force právě v té době působila na Blízkém východě, kde právě probíhalo Arabské jaro. Možná by tedy sinsai.info byla ještě efektivnější, kdyby se do projektu zapojila další skupina vyškolených dobrovolníků, kteří by zpracovávali příchozí hlášení.

Snad díky příslovečné japonské organizovanosti a pracovitosti bylo nasazení Ushahidi po zemětřesení v Japonsku funkční a relativně efektivní. Lidé mapu využívali stále více, s každým dalším dnem se zvyšoval počet příchozích hlášení a kromě informací o postižených místech zde bylo možné najít také přesnou lokaci evakuačních středisek, kam si mohli přijít

pro pomoc. A to by mělo být jedním z přínosů Ushahidi během humanitárních akcí či zásahů po přírodních katastrofách – nejen sbírat informace o současném dění, ale také informace sdílet a tím pomáhat lidem v postižené oblasti. Pak je mapa skutečně efektivní.

3.2. Využití pro jiné než humanitární účely

Případů, kdy je software Ushahidi využit pro jiné než humanitární účely, je mnohem více než těch humanitárních. Čím déle jsou programy Ushahidi využívány a vylepšovány, tím více přibývají nové, originální způsoby využití. Mezi nejčastější události či problémy, na které se Ushahidi používá, patří již od počátku monitorování dění během voleb, nepokoje během revolucí a případy porušování lidských práv a samozřejmě také místní problémy. Stále více začíná Ushahidi pronikat také do oblasti kultury a ochrany životního prostředí. V následujících podkapitolách budou představeny některé významné či zajímavé způsoby využití Ushahidi právě v takových situacích, ne nutně krizových.

3.2.1. Nepokoje po prezidentských volbách v Keni na přelomu let 2007-2008

Situace, která v Keni nastala po prezidentských volbách v prosinci 2007 a která zapříčinila vznik samotné společnosti Ushahidi je podrobně popsána v kapitole 1.1 Společnost Ushahidi – začátky, současnost, budoucnost, v této kapitole bude jen stručně připomenuta. Po zmíněných volbách proti sobě stály dvě nesvářené skupiny – ti, kteří podporovali nově zvoleného prezidenta a ti, kteří si na jeho místě přáli vidět někoho jiného a měli navíc pocit, že bylo s výsledky hlasování manipulováno. Napětí mezi těmito skupinami silně rostlo, až se změnilo v otevřené násilné střety, při nichž zemřelo více než tisíc lidí a tisíce dalších byly nuceny opustit své domovy v obavách o svou bezpečnost. O tomto násilí však oficiální média v zemi buď mlčela, nebo ho zlehčovala. Pak přišla první mapa Ushahidi, která obyvatelům Keni umožnila pomocí internetu či SMS zpráv sdílet s ostatními své zážitky a informace o skutečném dění v zemi. Tato situace trvala čtyři měsíce, po kterých bylo uzavřeno příměří.

Toto nasazení Ushahidi je všeobecně považováno za jedno z nejúspěšnějších, mělo více než 45 000 uživatelů a stalo se důležitým zdrojem informací pro obyčejné obyvatele Keni. Mise byla úspěšně splněna, důležité informace se dostaly tam, kde byly potřeba a dění v Keni přitáhlo pozornost světových médií, o kterou politici vůdci země příliš nestáli. Měla však Ushahidi vliv i na vývoj událostí? Změnila se Keňa skutečně nebo je to jen nepohodlné příměří, které se s dalšími volbami na začátku roku 2013 vrátí zpět v násilí? Jak říká David Kobia, jeden ze zakladatelů Ushahidi: „Krise sama byla dočasně opravena, ale zůstává nevyřešena.“³⁹ [Kobia, David; Kenya: One Year Later; <http://blog.ushahidi.com/index.php/2008/12/30/kenya-one-year-later/>] Proto již Ushahidi vytvořila novou verzi své stránky (nyní nazvanou Uchaguzi) a otestovala ji na několika jiných krizích, aby byla okamžitě připravena, pokud by se situace z přelomu let 2007-2008 opakovala. Podle OSN je to totiž více než reálné.

Mnohem větší význam však mělo založení Ushahidi, Inc. pro celý Africký kontinent. Tato část světa, dříve považovaná za jednu z rozvojových oblastí, nyní dokázala, že i odtud může vzejít technologická novinka, která je hojně využívána po celém světě. Nejen, že Google najal zakladatelku Ushahidi Ory Okollah jako svou Manager of Policy pro Afriku, ale také keňská ekonomika s Ushahidi, Inc. jen získala. Ushahidi ovlivnila celý africký kontinent, jak popisuje Jonathan Lin ve svém článku: „Posílila hospodářský rozvoj a efektivitu trhu prostřednictvím mapování tržních cen a výroby bioplynu napříč šesti africkými zeměmi. Přispívá k udržování vzdělávání, jako například sledováním absentérství učitelů v Ugandě. Používá se ke real-time sledování docházení zásob léčiv ve zdravotnických zařízeních v Keni, Ugandě, Malawi a Zambii a ke sledování propuknutí prasečí chřipky v Jižní Africe. Ushahidi se také prosadila sociální aktivismus a veřejnou odpovědnosti do politické arény, například u voleb v Nigérii v roce 2011.“⁴⁰ [Lin, Jonathan; Ushahidi - Crowdsourcing Democracy, from Kenya to the World; <http://ieet.org/index.php/IEET/more/lin20121018>]

³⁹ The crisis itself has been temporarily fixed, but remains unresolved.

⁴⁰ It has strengthened economic development and market efficiency through mapping biogas market prices and production across six African countries. It has contributed to maintaining education, such as tracking teacher absenteeism in Uganda. It has been used to track near real-time stock outs of medical supplies at health facilities in Kenya, Uganda, Malawi and Zambia, and to track swine flu outbreaks in South Africa. Ushahidi has also pushed for social activism and public accountability in political arenas, such as the 2011 elections in Nigeria.

3.2.2. *Hlídáme Šumavu*

Mapa iniciativy Hlídáme Šumavu⁴¹ funguje od července 2011 a je stále v provozu. Důvodem vzniku iniciativy i mapy bylo to, že: „Národní park Šumava je dlouhodobě dějištěm mediálně sledovaných událostí. Od problémů ve vedení parku, názorové rozštěpenosti ohledně postupu boje proti kůrovci až po možnou korupci a nelegální těžbu dřeva. Iniciativa Hlídáme Šumavu se pomocí svého serveru sumava.watching.cz snaží dlouhodobě shromažďovat údaje a aktuální informace, které by mohly pomoci v boji proti podezřelému (nezákonnému) jednání na Šumavě.“ Jedná se tedy především o problém ochrany přírody v Národním parku Šumava, který v posledních letech narůstá především díky benevolentnímu přístupu vedení parku k pravidlům ochrany přírody. Řada ekologů i lidí, kteří v oblasti žijí, se domnívá, že jsou zde v hojné míře porušovány české zákony a uvnitř ochranných zón parku dochází k činnostem, které přírodu ničí.

Snahou iniciativy Hlídáme Šumavu je vytvořit mapu Šumavy, do které lidé, kteří Národní park navštívili a všimli si například těžby dřeva v nejpřísněji chráněných oblastech nebo neoznačených lapačů kůrovce, které obsahují jed, aby zprávy o tom a případně také fotografie či videa umístili na tuto mapu a tím na tyto problémy veřejně upozornili. Zprávy lze navíc vkládat nejen pomocí formuláře na webu, ale také pomocí mobilní aplikace, kterou tam lze stáhnout, nebo i prostřednictvím Twitteru. Pravdivost informací v tomto projektu ověřuje redakce Hlídáme Šumavu. Na hlavní stránce projektu je pak také newsfeed, kde lze nalézt články a zprávy z médií, které se aktuálního dění na Šumavě týkají.

V tomto případě je využití crowdsourcingového mapování rozhodně na místě. V českých médiích se čas od času objeví významnější zpráva, která informuje o porušování ochrany v českých národních parcích, ale většinou to nevede k žádnému výsledku, v činnosti se pokračuje, aniž by situaci kdokoli řešil něčím víc než pokutou. Proto je potřeba do boje zapojit také občanskou žurnalistiku. Mapa Hlídáme Šumavu do teď zaznamenala 65 událostí, více či méně závažných, což není tak vysoké číslo, vezmeme-li v úvahu, že je park přístupný po celý rok a ročně ho navštíví desítky tisíc návštěvníků, na druhou stranu patří k úspěšným projektům podle měřítek výzkumu společnosti CrowdGlobe, zmíněném například v kapitole 2.5 Problémová místa Ushahidi. Problém zřejmě v tomto případě tkví v propagaci. O iniciativě se dočteme pouze na blogu iDnes.cz a na webu Internetového infocentra Šumava.

41 <http://sumava.watching.cz/>

Přitom na ochranu přírody stát přispívá rok od roku méně financí, omezuje se počet pracovníků odborů přírody na magistrátech i samotném Ministerstvu životního prostředí. Aby byl tedy tento projekt úspěšný a měl skutečný význam pro dění v oblasti ochrany přírody v České republice, je potřeba zapojit do propagace i sociální sítě a místní organizace, protože pro politiky (i ty místní) je ochrana přírody vždy až na druhém místě, když jde o případný zisk a státní zakázky.

3.2.3. Looted Heritage

Looted Heritage je mapa, provozovaná pomocí Crowdfunder. Jejím účelem je mapovat nelegální obchod se starožitnostmi po celém světě. Looted Heritage vznikla jako start-up projekt na katedře historie kanadské Carlton University v roce 2011 a je stále v provozu. V současnosti obsahuje více než 600 hlášení.

Mapa Looted Heritage si neklade za cíl zmapovat veškerý nelegální obchod s artefakty v celém světě a tím ho zastavit. Vznikla spíše pro to, aby se tento problém dostal do širšího povědomí a lidé byli více ostražití. Kulturní dědictví se dotýká každého člověka na Zemi, je v něm ukryta naše historie, ze které můžeme čerpat ponaučení i inspiraci. Nicméně ročně jsou ve světě vyrabovány desítky tisíc starověkých památek (především hrobů) a během občanských nepokojů je zničeno obrovské množství starožitností. Podle Roba Bladesa: „... velká část rabování se děje/děla na Blízkém východě během Arabského jara. Jak ukazuje mapa, většina zpráv pochází z této oblasti. Přes velkou část nepokojů v místech, jako je Egypt a Sýrie, byla obrana zaměřena více na demonstranty a nepokoje a v důsledku toho bylo mnoho muzeí a historických památek vypleněno. Byli jsme schopni mapovat, často dokonce „živě“, plnění kulturního dědictví těchto zemí.“ [Blades, Rob. Mapping Antiquities: Looted Heritage and Digital History. <http://hastac.org/blogs/rblades/2012/10/10/mapping-antiquities-looted-heritage-and-digital-history>] Proto jsou snahy tvůrců Looted Heritage zaměřeny především na zvýšení povědomí o tomto nelegálním obchodu, protože pokud si lidé začnou více vážit kulturního dědictví své země, nebudou mít takovou potřebu ho během vypjatých situací ničit a rozkrádat.

Looted Heritage využívá nejen hlášení svých uživatelů (která, jako u ostatních Ushahidi map, procházejí verifikací), ale získává informace také ze zpravodajských kanálů, příspěvků na Twitteru (hash tagy #looted, #heritage, #antiquities, atd.) i dalších sociálních sítí,

filtrovaného vyhledávání zpráv na Google News a blogů. V současné době se pracuje na nástroji, který by umožnil využít také prodeje relevantních artefaktů na eBayi (denně obrovské množství dat, které je třeba vytřídit). Právě mapování prodejů na eBayi by mohlo ukázat na některá centra nelegálního obchodu se starožitnostmi.

Ačkoli je tato mapa zaměřena na celý svět, což je u mnohých projektů jeden ze základních prvků, které zapříčiní jejich rychlý konec, v tomto případě to nejen dává smysl, ale také to funguje. Bohužel cíl této mapy, tedy větší povědomí veřejnosti o nelegálním obchodu se starožitnostmi, zatím není dosažen a ani nebude, pokud provozovatelé Looted Heritage nevěnují větší pozornost propagaci této mapy. Zatím si je totiž její existence vědoma jen část odborníků a odborné veřejnosti, čemuž také odpovídá počet i obsah přijatých hlášení. V rámci všech existujících map Ushahidi patří tato mezi ty úspěšnější, nicméně větší zapojení veřejnosti do tohoto projektu by bylo přínosem. Například v České republice dochází ke krádežím (především církevních) artefaktů relativně často. Kdyby tedy lidé z postižených obcí zaslali hlášení o krádeži, včetně fotografií artefaktů a geolokačních údajů a mapu sledovali také lidé z aukčních síní, muzeí a galerií (které, i nevědomky, tato díla někdy získají), jistě by se alespoň část těchto děl mohla vrátit původním majitelům. Policie u nás ročně vyřeší maximálně desítky takovýchto krádeží, vyšetřování se často táhne roky. Vezmeme-li tedy v úvahu, že ne všechna tato díla jsou kradena na zakázku soukromých sběratelů, projekt by mohl být mnohem úspěšnější a efektivnější. Takto zatím spíše zobrazuje hlášení o krádežích a rabování, než přímo nelegální obchod se starožitnostmi.

3.3. Jak s Ushahidi neuspět aneb čeho se vyvarovat, aby projekt fungoval

Ory Okolloh, jedna ze zakladatelů společnosti Ushahidi, která byla také spoluautorkou úplně první mapy Ushahidi v Keni, zastává názor, že crowdsourcingová mapa tvoří jen 10% z celkového řešení a je potřeba ještě zbylých 90%, které musí přinést tvůrci map, pro to, aby byla mapa úspěšná. Za neúspěšná využití Ushahidi lze, podle již zmíněného výzkumu Crowdglobe (viz kapitola 2.5 Problémová místa Ushahidi) považovat ta, která mají méně než deset vložených hlášení. Dle tohoto výzkumu tyto mapy tvoří asi 93% z celkového množství

vytvořených map, navíc 61% ze všech zůstalo v přednastaveném stavu a jejich tvůrci nikdy toto nastavení nezměnili. Z toho tedy vyplývá, jak trefně poznamenali lidé z Dead Ushahidi na svém tumblru, že: „Evidentně tvůrci mrtvých map neměli těch [potřebných] 90%.“⁴² [What Ushahidi Thinks of Dead Ushahidi and the 90% Rule that is a 100% Fail; <http://deadushahidi.tumblr.com/>]

Co se ale za těmi tajemnými 90% skrývá, se zřejmě konkrétně nikdo nedoví. Co jsou ty největší chyby, které můžete při vytváření crowdsourcingové mapy pro určitou událost nebo problém udělat? Jaké jsou chyby těch, kteří vytvořili mapy, jež jsou nyní jen součástí Dead Ushahidi? Kdy heslo Ushahidi „Map it. Change it.“ jednoduše neplatí?

První chybou, kterou dělá mnoho lidí, kteří si chtějí Ushahidi vyzkoušet, je ta, že bez rozmyšlení vytvoří mapu pro problém nebo událost, aniž by mapa vůbec měla nějaký účel. Nepřemýšlejí nad tím, jestli je crowdsourcingová mapa tím správným prostředkem pro řešení daného problému, natož jestli dokáže jejich snažení posunout dál, na vyšší úroveň. Prostě založí mapu a až následně zjistí, že je vlastně úplně zbytečná. Je to stejné, jako když studenti ve škole pracují na nějakém projektu, který ovšem skončí tím, že dostanou známku a projekt se nikdy neuskuteční. Typickým „školním“ projektem je tak mapa Random Act of Kindness 2011⁴³, kam hlášení přicházela jen od dubna do června 2011 a bez zájmu studentů brzy skončila.

Ze špatné přípravy projektu vychází také další chyba – příliš široký záběr informací a/nebo příliš velká zeměpisná oblast. Mapy, které mají sbírat hlášení o porušování ochrany přírody a přírodních katastrofách z celého světa, prostě nemohou být skutečným přínosem ani pro globální ochranu přírody ani pro řešení krizových situací během přírodních katastrof. Navíc propagace takové mapy by byla velice náročná a zřejmě stejně neefektivní jako mapa samotná. Příkladem takové mapy je Egypt: Socio-Political Developments. Jejím účelem mělo být mapování porušování lidských práv, zločinů a stávek po celém Egyptě v reálném čase a ze spolehlivých zdrojů. Možná, kdyby se mapa omezila na jedno téma nebo třeba jen na oblast Káhiry, byla by úspěšná. Takto skončila prakticky dřív, než začala. Ještě hůř na tom byla mapa Map Your Art⁴⁴ zaměřená na mapování umění v celém světě. Nasbírala celkem 12 hlášení.

⁴² Clearly the creators of the dead maps didn't have that 90%.

⁴³ <https://rok2011.crowdmap.com/reports>

⁴⁴ <https://mapyourart.crowdmap.com/>

S propagací souvisí další velká chyba, kterou je představa mnoha uživatelů Ushahidi (které možná přispívá i již zmíněné heslo „Map it. Change it.“), že stačí vytvořit mapu a hlášení se jen pohrnou. Vždy je potřeba počítat s tím, že se musí oslovit alespoň několik komunit, které mají s daným problémem nebo událostí něco společného, a požádat je o pomoc. Žádný tvůrce map není schopen vkládat všechna hlášení do mapy sám, mapa by pak navíc ztratila smysl. U větších událostí či oblastí je vhodné zaměřit se také na marketing. Bez veřejného povědomí o mapě není mapa funkční a nedosáhne ani hranice deseti hlášení. Tak dopadla třeba i mapa Nürnberg steigt (bald) auf⁴⁵ s osmi hlášeními.

Důležitým faktorem, který ovlivňuje efektivitu mapy, je kvalita dat v ní obsažených. Proto v tomto výčtu největších chyb nemůže chybět zanedbání kontroly kvality dat a špatné nastavení kategorií, do kterých se příchozí hlášení zařazují. Stačí nazvat kategorie velice obecně, ve snaze ulehčit uživatelům výběr a problém je na světě. Aby si uživatelé nemohli vykládat názvy kategorií různým způsobem, je potřeba je co nejvíce specifikovat, použít co nejpřesnějších vyjádření. Stejně tak je nutné sledovat příchozí hlášení a být jakýmsi živým spam filtrem. Vždy se najdou lidé, kteří zneužijí jakýkoli prostor na internetu k propagaci své věci nebo naopak vkládání nevhodného obsahu. Jsou to vlastně online sprejeři, nezpozorování ničí majetek někoho jiného. Takový obsah je potřeba vysledovat a případně ze stránek odstranit. Na druhou stranu značí to, že se o mapě ví, což je dobré znamení. Jednoduše nejde jen o to mapu vytvořit, ale také zajistit po dostatečně dlouhou dobu její fungování.

Zřejmě poslední velkou chybou, které už se však příliš uživatelů nedopouští, je jazykové nastavení mapy, které není přizpůsobené dané oblasti. Ushahidi již nabízí stránky ve většině světových jazyků, a proto není nutné mít stránku pouze v angličtině nebo naopak pouze v jazyce dané země.

Výše zmíněné chyby patří mezi ty nejhorší a většinou vedou mapu k rychlému zániku. Nicméně ani to, že se jich tvůrce Ushahidi mapy vyvaruje, automaticky nezaručuje úspěch. Spíše to zvyšuje pravděpodobnost úspěchu.

⁴⁵ <https://nuernbergsteigtauf.crowdmap.com/>

Závěr

Jak již z názvu této diplomové práce vyplývá, jejím cílem bylo podrobit kritické reflexi jak platformu Ushahidi (respektive i ostatní software společnosti Ushahidi, Inc., který je často používán zároveň s platformou), tak také projekty, při kterých byl tento software využit a na kterých Ushahidi, Inc. někdy také sama participovala. Jelikož jsou tyto programy relativně nové a v rámci všech crowdsourcingových nástrojů pro mapování krizových situací mají poměrně větší publicitu než ostatní, je zřejmé, že kromě malého množství skutečně úspěšných projektů vzniká mnoho těch, které nakonec vůbec nebyly spuštěny nebo spuštěny byly, přesto obdržely méně než deset příchozích hlášení.

Přestože Ushahidi, Inc. působí již téměř pět let, všeobecné povědomí o této společnosti i softwaru, který vytváří, není nijak velké a omezuje se (pokud tedy právě neprobíhá větší akce, která by přilákala velký zájem médií, jako byl UHP) téměř výhradně na ty, kteří mají něco společného s humanitární prací, občanskou žurnalistikou či internetovým aktivismem. Proto se první kapitola zabývá jak představením společnosti Ushahidi, Inc., tak pomyslnými „základními kameny“ jejího softwaru, kterými jsou crowdsourcing, občanská žurnalistika, geoprostorové informace a především práce dobrovolníků. Všechny tyto prvky se výrazně podílejí na fungování platformy – pomocí crowdsourcingu a principů občanské žurnalistiky jsou získávána a tříděna data o aktuálním dění, která nesou geolokační označení, na základě kterého jsou pak vkládána na mapu dané oblasti. Ushahidi využívá různé formy crowdsourcingu a jednou z nich je také crowdsourcing práce dobrovolníků, kteří vykonávají dílčí úkoly, jako je třídění příchozích hlášení, jejich překlad či určení přesných souřadnic dané lokace. Od roku 2010 často náhodné dobrovolníky nahrazují vyškolení, zkušení dobrovolníci ze Standby Task Force, jejichž použití řeší původní problematickou ztrátu potřebného času, která vznikla právě kvůli školení pokaždé nových dobrovolníků.

Po stanovení teoretického základu se práce zaměřila na charakteristiku samotného softwaru a podpůrných projektů Ushahidi. Na základě vybraného vzorku byla provedena analýza, která se zabývala geografickým, tematickým a časovým rozvrstvením Ushahidi a Crowdmap nasazení ve zvoleném vzorku. Z této analýzy vyplynulo hned několik závěrů – a) množství map, které vznikají v rozvojových a nejméně rozvinutých zemích je jen o 12% nižší než počet map z rozvinutých zemí, ovšem množství jednotlivých zastoupených

rozvinutých zemí je naopak nižší; b) nejvíce map se zaměřuje na místní témata či problémy, přírodní katastrofy a ochranu přírody a také na monitorování (ne)regulérního jednání během voleb a c) přírůstek nových map za letošní rok není tak vysoký jako v předchozích dvou letech.

Během zkoumání programů od Ushahidi vyplynulo na povrch několik zásadních problémů, se kterými se Ushahidi potýká – zatím nedořešená politika bezpečnosti, na jejíchž pravidlech se již intenzivně pracuje; long-tail distribuce vytvořených map, která „odsuzuje“ většinu k neúspěchu, jejíž dlouhý ocas lze o něco zkrátit přizpůsobením softwaru jeho uživatelům; příliš složité a nepřehledné uživatelské rozhraní, které alespoň částečně řeší nový průvodce nastavením a Ushahidi wiki, a také problém publicity a veřejného povědomí, které je ovšem problémem na straně uživatelů softwaru, kteří nemají jasnou představu, jak si tuto publicitu pro svou mapu získat.

Závěr práce pak tvoří kritické posouzení významu činnosti Ushahidi a využití platformy, kde je představeno několik významných či zajímavých projektů, jejichž součástí byla či je mapa Ushahidi. Projekty jako Ushahidi Haiti Project či úplně první mapa Ushahidi, která mapovala nepokoje v Keni v roce 2008, byly ve svém snažení úspěšné, dosáhly svých stanovených cílů a zachránily také lidské životy. V případě českého projektu Hlídáme Šumavu je vliv na probíhající ničení Národního Parku Šumava malý, nicméně je to jeden z mála českých, fungujících projektů, a proto má v této práci své místo. Looted Heritage má zajímavé téma a mohl by být ještě úspěšnější, pokud by buď omezil svou působnost na menší oblast, nebo naopak rozšířil množství svých uživatelů, byť i jen o studenty uměleckých a historických oborů z evropských univerzit.

Toto kritické posouzení přineslo také několik rad, jak zvýšit pravděpodobnost že bude projekt s Ushahidi úspěšný a také několik zaručených způsobů, jak s Ushahidi neuspět. Jak se ukázalo, nejdůležitější, co je potřeba před spuštěním projektu pro jeho úspěch udělat, je vše si předem řádně rozmyslet – je skutečně crowdsourcingová mapa pro danou událost či problém vhodným způsobem vizualizace? Co je cílem tohoto projektu a může mít vůbec mapa v tomto případě na věc vliv? Je výhodnější využít hostovanou verzi Ushahidi nebo je nutně potřeba plná verze? Jak se lidé o daném projektu dozvědí? Nikdo žádnému projektu s Ushahidi předem nezaručí, že bude úspěšný, ať bude promyšlený sebevíc, protože jeho úspěch závisí na mnoha proměnných. Ovšem každý se může poučit z chyb neúspěšných projektů a využít zkušeností získaných z projektů úspěšných.

Seznam použité literatury a odborných pramenů

- About. *The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response* [online]. 2010 [cit. 2012-11-26]. Dostupné z: <http://blog.standbytaskforce.com/about/>
- Announcing Ushahidi 2.6 – Tripoli. In: *Ushahidi Blog* [online]. 23 October 2012 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2012/10/23/announcing-ushahidi-2-6-tripoli/>
- BLADES, Rob. Mapping Antiquities: Looted Heritage and Digital History. In: *HASTAC: Humanities, Arts, Science and Technology Advanced Collaboratory* [online]. 10/10/2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://hastac.org/blogs/rblades/2012/10/10/mapping-antiquities-looted-heritage-and-digital-history>
- BULKEY, Kate. The rise of citizen journalism: From live blogs on 'Occupy' protests to footage of Syrian atrocities on YouTube, filmmakers now have access to a wealth of raw material – but can it all be trusted?. In: *Guardian.co.uk* [online]. 2012, Monday 11 June 2012 00.29 BST [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.guardian.co.uk/media/2012/jun/11/rise-of-citizen-journalism>
- CALEB. The New Ushahidi Community Website Is Live!. In: *Ushahidi Blog* [online]. 3 March 2011 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2011/03/03/the-new-ushahidi-community-website-is-live/>
- COX, Oliver. Hlídáme Šumavu. In: *IDNES.cz - blogy čtenářů iDNES.cz* [online]. 21. listopad 2012 16:11 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: <http://kohovoliteu.blog.idnes.cz/c/304981/Hlidame-Sumavu.html>
- Data Protection Standards 2.0. In: *The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response* [online]. FEBRUARY 14, 2012 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: <http://blog.standbytaskforce.com/data-protection-standards-2-0/>

- DOAN, Anhai, Raghu RAMAKRISHNAN a Alon Y. HALEVY. Crowdsourcing systems on the World-Wide Web. *Communications of the ACM* [online]. 2011, Volume 54 Issue 4, s. 86-96 [cit. 2012-11-08]. Dostupné z: <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=1924442>
- EAVES, David. Ushahidi and the Long Tail of Mapping for Social Change. *TechPresident* [online]. 2012, Monday, July 9 2012 [cit. 2012-10-23]. Dostupné z: <http://techpresident.com/news/wegov/22533/how-use-maps-change-ushahidi>
- ESTELLÉS-AROLAS, Enrique a Fernando GONZÁLEZ-LADRÓN-DE-GUEVARA. Towards an integrated crowdsourcing definition. In: *Journal of Information Science* [online]. XX, 2012 [cit. 2012-11-08]. DOI: 10.1177/0165551500000000. Dostupné z: <http://www.crowdsourcing-blog.org/wp-content/uploads/2012/02/Towards-an-integrated-crowdsourcing-definition-Estell%C3%A9s-Gonz%C3%A1lez.pdf>
- FOLGER, Peter. Geospatial Information and Geographic Information Systems (GIS): Current Issues and Future Challenges. [online]. June 8, 2009 [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://www.fas.org/sgp/crs/misc/R40625.pdf>
- FORD, Heather. Announcing the WikiSweeper project. In: *Ushahidi Blog* [online]. 13 September 2011 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2011/09/13/announcing-the-wikisweeper-project/>
- GILLEN, Brenda. Estlow Center's Anvil of Freedom awarded to crowdsourcing organization Ushahidi. In: *University of Denver* [online]. January 13, 2012 [cit. 2012-11-22]. Dostupné z: <http://blogs.du.edu/today/news/estlow-centers-anvil-of-freedom-awarded-to-crowdsourcing-organization-ushahidi>
- GILMOR, Dan. Where Did "Citizen Journalist" Come From?. In: *Center for Citizen Media: Blog* [online]. Jul 14th, 2008 [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://citmedia.org/blog/2008/07/14/where-did-citizen-journalist-come-from/>
- GOSIER, Jon. Announcing Checkins for Ushahidi and Crowdmap. In: *Ushahidi Blog* [online]. 31 December 2010 [cit. 2012-11-23]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/12/31/announcing-checkins-for-ushahidi-and-crowdmap/>

- Haiti: Where We Are & Where We Go From Hereng in Haiti. In: *The Ushahidi Blog* [online]. January 29, 2010 [cit. 2012-01-17]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/01/29/haiti-where-are-and-where-we-go-from-here/>
- HERBERT, Brian. Introducing Crowdmap. In: *Ushahidi Blog* [online]. 9 August 2010 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/08/09/introducing-crowdmap/>
- HERBERT, Brian. *Crowdmap v. Ushahidi*. 18 November 2012 at 12:22. Dostupné z: <http://forums.ushahidi.com/forums/topic/crowdmap-v-ushahidi/>
- HOWE, Jeff. Crowdsourcing: A Definition. In: *Crowdsourcing: Why the power of the crowd is driving the futer of business* [online]. 2006, June 02, 2006 [cit. 2012-11-08]. Dostupné z: http://crowdsourcing.typepad.com/cs/2006/06/crowdsourcing_a.html
- HOWE, Jeff. The Rise of Crowdsourcing: Remember outsourcing? Sending jobs to India and China is so 2003. The new pool of cheap labor: everyday people using their spare cycles to create content, solve problems, even do corporate R & D. In: *Wired* [online]. 2006, roč. 2006, Issue 14.06 [cit. 2012-10-29]. Dostupné z: <http://www.wired.com/wired/archive/14.06/crowds.html>
- HUFFINGTON, Arianna. Map Your Story: Introducing Firsthand. In: *The Huffington Post* [online]. 10/01/2012 8:31 am [cit. 2012-11-22]. Dostupné z: http://www.huffingtonpost.com/arianna-huffington/firsthand_b_1927612.html
- Introducing the Standby Task Force. *The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response* [online]. [cit. 2012-11-28]. Dostupné z: <http://blog.standbytaskforce.com/about/introducing-the-standby-task-force/>
- Juba: Announcing Ushahidi v2.2. In: *Ushahidi Blog* [online]. 14 March 2012 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2012/03/14/juba-announcing-ushahidi-v2-2/>
- KALA, Emmanuel. Announcing Ushahidi v2.1 (Tunis). In: *Ushahidi blog* [online]. 9 August 2011 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2011/08/09/announcing-ushahidi-v2-1-tunis/>

- KLUGMAN, director and lead autor: Jeni. *Human development report 2011: sustainability and equity: a better future for all* [online]. New York: United Nations, © 2011 [cit. 2012-11-29]. ISBN 978-023-0363-311. Dostupné z: http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2011_EN_Complete.pdf
- KOBIA, David. Announcing Ushahidi 2.0 (Luanda). In: *Ushahidi Blog* [online]. 22 November 2010 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/11/22/announcing-ushahidi-2-0-luanda/>
- KOBIA, David. Kenya: One Year Later. In: *Ushahidi Blog* [online]. 30 December 2008 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2008/12/30/kenya-one-year-later/>
- KOBIA, David. Releasing Ushahidi 1.0: “Mogadishu”. In: *Ushahidi Blog* [online]. 10 December 2009 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2009/12/10/releasing-ushahidi-1-0-mogadishu/>
- LESON, Heather. Lessons Ushahidi Learned From Knight, Crowdglobe Reports. In: *Idea Lab: Community News for the Digital Age* [online]. September 10, 2012 [cit. 2012-11-30]. Dostupné z: <http://www.pbs.org/idealab/2012/09/lessons-ushahidi-learned-from-knight-crowdglobe-reports251.html>
- LIN, Jonathan. Ushahidi - Crowdsourcing Democracy, from Kenya to the World. In: *Institute for Ethics and Emerging Technologies* [online]. Oct 19, 2012 [cit. 2012-11-22]. Dostupné z: <http://ieet.org/index.php/IEET/more/lin20121018>
- MACHARIA, Ken. Kenya: Huffington Partners With Ushahidi to Monitor U.S. Elections. In: *AllAfrica* [online]. 3 OCTOBER 2012 [cit. 2012-11-22]. Dostupné z: http://allafrica.com/stories/201210030623.html?aa_source=acrdn-f2
- MEIER, Patrick. Crisis Mapping Japan’s Earthquake and How You Can Help. In: *Ushahidi Blog* [online]. 16 March 2011 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2011/03/16/crisis-mapping-japans-earthquake-and-how-you-can-help/>
- MORROW, Nathan, Nancy MOCK, Adam PAPENDIECK a Nicholas KOCMICH. Independent Evaluation of the Ushahidi Haiti Project [online]. 8 April, 2011 [cit. 2012-22-11]. Dostupné z: <http://www.alnap.org/pool/files/1282.pdf>
- O projektu. *Hlídáme Šumavu* [online]. 2011 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: <http://sumava.watching.cz/page/index/2>

- Our Model. *The Standby Task Force: We believe that digital volunteers are the future of humanitarian response* [online]. 2010 [cit. 2012-11-26]. Dostupné z: <http://blog.standbytaskforce.com/our-model/>
- PÁV, Jan. Jan Páv: Standby Task Force, to dobré v internetu. In: *Tyinternety.cz* [online]. 29. 02. 2012 [cit. 2012-11-28]. Dostupné z: <http://www.tyinternety.cz/2012/02/29/clanek/jan-pav-standby-task-force-to-dobre-v-internetu/>
- ROSS, Ron. Short history of citizen journalism. In: *The Latest.com: Citizen journalism for all* [online]. June 20th 2011 [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://www.the-latest.com/short-history-citizen-journalism>
- SEKI, Hal. Crisis Mapping Japan. In: *Ushahidi Blog* [online]. 20 April 2011 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2011/04/20/crisis-mapping-japan/>
- SUROWIECKI, James. The wisdom of crowds: why the many are smarter than the few and how collective wisdom shapes business, economies, societies, and nations. United States: Anchor Books, 2005. Reprint edition (August 16, 2005). ISBN 0-385-72170-6.
- *Ushahidi Guide To Verification*. 2011, 2 s. Dostupné z: http://community.ushahidi.com/uploads/documents/c_Ushahidi-Verification-Guide.pdf
- Ushahidi-Haiti: Closing the Feedback Loop. In: *The Ushahidi Blog* [online]. February 23, 2010 [cit. 2012-01-17]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/02/23/ushahidi-haiti-closing-the-feedback-loop/>
- VALUCH, Jaro. What we learned from Haiti and where to go in Pakistan?. In: *The Ushahidi Blog* [online]. September 2, 2010 [cit. 2012-01-17]. Dostupné z: <http://blog.ushahidi.com/index.php/2010/09/02/haiti-pakistan/>
- VOTA, Wayan. CrowdGlobe: The Dead Ushahidi reality behind 12,795 Ushahidi Crowdmaps. In: *ICTWorks* [online]. August 29, 2012 [cit. 2012-11-30]. Dostupné z: <http://www.ictworks.org/news/2012/08/29/crowdglobe-dead-ushahidi-reality-behind-12795-ushahidi-crowdmaps>

- What Ushahidi Thinks of Dead Ushahidi and the 90% Rule that is a 100% Fail. In: *Dead Ushahidi* [online]. July 10, 2012 [cit. 2012-12-03]. Dostupné z: <http://deadushahidi.tumblr.com/>
- WIKIPEDIA CONTRIBUTORS. Crowdsourcing. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 23 October 2012 13:45 UTC [cit. 2012-10-29]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Crowdsourcing>
- WIKIPEDIA CONTRIBUTORS. Ushahidi. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-11-22]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Ushahidi>
- WikiSweeper Project. In: *Ushahidi Blog* [online]. 2011 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://ushahidi.com/products/swiftriver-platform/wikisweeper-project>

Přílohy

Příloha 1: Případy využití Ushahidi ve světě i v České republice

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Handheld Human Rights	1988-2010	spojení ochránců lidských práv na Barmských hranicích	Barma (Myanmar)	Digital Democracy & Partners	http://handheldhumanrights.org/	lidská práva	ano
Zabatak - Egyptian anti-corruption website	1988-2012	sledování korupce	Egypt	Zabatak.com	http://zabatak.com	místní	ano
Operation Endgame	1992-2011	případy zabití policistů v Karáči 1992-1996	Pákistán	Tribune Maps	https://tribunemap1.crowdmap.com/	zločiny	ano
Ensiklopedia Korupsi Indonesia	2000-2012	mapování korupce	Indonésie	Heru Hendratmoko, Teten Masduki, Natalia Soebagjo, a další	http://korupedia.org/main	zločiny	ano
The Louisiana Oil Spill Map	2005-2012	rozšíření ropné skvrny v Louisianě	USA	Louisiana Bucket Brigade	http://www.oilspill.bucketbrigade.org	místní	ano
Gender Imbalance in India	2006-2012	případy ženské obřízky	Indie	Gender Imbalance	https://genderindia.crowdmap.com/	lidská práva	ano
Peace Heroes	2007	sledování mírových snah po volbách v prosinci 2007	Keňa	Media Focus on Africa, Butterfly Works and Nairobi	http://peaceheroes.ushahidi.com	místní	ano
Democratic Republic of Congo	2008	konflikt ve východním Kongu	Kongo	DRC Congo	http://drc.ushahidi.com	nepokoje	ano
The Original Ushahidi Platform	2008	první Ushahidi mapa	Keňa	Ushahidi	http://legacy.ushahidi.com	zločiny	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Cost of Chicken	2008	mapování různých cen základních potravin ve světě	Celý svět	Cost of Chicken Project	https://costofchicken.crowdmap.com/	zdroje	ano
War on Gaza	2008-2009	válečný konflikt v Gaze	Gaza	Al Jazeera Labs	http://labs.aljazeera.net/warongaza/	válka	ano
L.A. Bike Map	2008-2012	nebezpečí pro cyklisty v L.A.	USA	BikeSideLA	http://www.bikesidela.org/labikemap/	místní	ano
Tibet Crisis Map	2008-2012	nepokoje, demonstrace a přírodní katastrofy v Tibetu	Tibet	Tibet Action	https://tibetaction.net/map	místní	ano
Namibia elections 2009	2009	podvody, ovlivňování, násilí během voleb 27.-28.11.2009	Namibie	National Society for Human Rights	http://www.namelections09.org/namibia/	volby	ano
Stop Stock Outs	2009	dostupnost léků v některých státech Afriky	Afrika	Stop Stock Outs	http://stopstockouts.org/ushahidi/	humanitární	ne
Elections in Mozambique	2009	sběr informací o průběhu voleb 28.10.2009	Mozambik	Protegemosovoto	http://www.protegemosovoto.org	volby	ano
Vote Report India	2009	monitoring voleb	Indie	eMoksha	http://votereport.in	volby	ano
Sharek 961	2009	násilí během voleb	Libanon	Sharek961	http://www.sharek961.org	volby	ano
Cuidemos el Voto	2009	násilí během voleb	Mexiko	PNUD	http://www.cuidemoselvoto.org	volby	ano
Voice of Kibera	2009-2012	dění (kulturní i zločinné) v Kibeře	Keňa	Bonga Story Yako	http://voiceofkibera.org/	místní	ano
LocalCrime.org - Costa Rica	2009-2012	zločiny v Kostarice	Kostarika	LocalCrime.org	http://costarica.localcrime.org	zločiny	ano
maps4aid	2009-2012	násilí na ženách	Indie	maps4aid.com	http://www.maps4aid.com	lidská práva	ano
biasmap	2009-2012	zločiny nenávisti a předsudků	USA	Center for American Progress released a report	http://www.biasmap.org/map	zločiny	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Ethiopian Vote Monitor	2010	sledování a dokumentace voleb 23.5.2010 od místních občanů	Etiopie	Ethiopia Vote Monitor	http://ethiopiavotemonitor.org	volby	ano
Amatoro Mu Mahoro Burundi	2010	prevence násilí během voleb	Burundi	International Foundation for Electoral Systems (IFES)	http://burundi.usahidi.com	volby	ano
Eleitor 2010	2010	sbírání zpráv občanských žurnalistů o volbách 3.10.2010	Brazílie	eleitor2010	http://eleitor2010.com	volby	ano
Atlanta Crime Map	2010	vizualizace zločinů v Atlantě na základě dat od policie	USA	MapATL	http://crime.mapatl.com	zločiny	ano
Wildlife Trackers	2010	sledování divokých zvířat v Keni	Keňa	Wildlife Trackers	http://wildlifetrackers.wildlifedirect.org	přírodní	ne
Togo Elections	2010	sběr informací o průběhu voleb	Togo	Kokou Etou a IFES	http://togoelection2010.com/main	volby	ano
Alliance Guinea	2010	informace o volbách v červenci 2010	Guinea	Alliance Guinea	http://www.allianceguinea.org/ushahidi/	volby	ano
Elections in Colombia 2010	2010	sledování průběhu voleb	Kolumbie	?	http://www.eleccionestransparentes.com	volby	ne
Sudan Vote Monitor	2010	monitoring voleb	Súdán	Sudan Vote Monitor	http://www.sudanvotemonitor.com/	volby	ne
2010 Chilean Earthquake	2010	sledování situace po zemětřesení a pomoc se zotavením	Chile	Chile Earthquake and Tsunami Affected Countries	http://chile.usahidi.com	přírodní	ano
Snowmageddon: The Cleanup	2010	situace po sněhové bouři ve Washingtonu	USA	Washington Post	http://www.snowmageddoncleanup.com/main/	přírodní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Haiti Crisis Map	2010	sledování situace po zemětřesení a pomoc se zotavením	Haiti	?	http://haiti.ushahidi.com	přírodní	ne
Pakreport.org	2010	povodně v Pákistánu	Pákistán	Pakreport.org	http://pakreport.org	přírodní	ano
Wonzomai	2010	sledování násilí během voleb	Pobřeží slonoviny	Akendewa & Internet Sans Frontieres	http://www.wonzomai.com	volby	ano
Philippines Clean Elections	2010	sledování průběhu voleb	Etiopie	Digital Democracy & partners	http://handheldhumanrights.org/philippines/	volby	ano
Future Now! Visions for 2020	2010	představy studentů, jak bude svět vypadat v roce 2020	USA	Digital Democracy	http://handheldhumanrights.org/nyc/	budoucnost	ano
Centro de Informacion para el Reporte de Emergencias	2010	problémy způsobené tuhou zimou v oblasti Santander	Kolumbie	Geomática de la Universidad Industrial de Santander	http://emergenciasantander.uis.edu.co	přírodní	ano
pakreport.org	2010	povodně v Pákistánu	Pákistán	pakreport.org	www.pakreport.org	přírodní	ano
Portland Drains	2010	monitoring ucpaných kanálů v Portlandu	Keňa	drains	https://jcsmap.crowdmapping.com	místní	ano
PakReport	2010	povodně v Pákistánu	Pákistán	Pakistan Flood Incident Reporting	http://www.pakreport.org/flood2010/	přírodní	ano
Mapa de Fosas de la Guerra Civil Española	2010-2011	informace o hrobech lidí zabitých ve španělské občanské válce	Španělsko	Mapa de Fosas	http://mapafosas.crowdmapping.com/	místní	ano
Map Your Art	2010-2011	mapování uměleckých děl nebo aktivit	Celý svět	Deep Creek Arts	http://mapyourart.crowdmapping.com	kultura	ano
Inundaciones Colombia, Sala de Situación Humanitaria	2010-2011	vnitřní krize	Kolumbie	UN OCHA	http://inundaciones.colombiassh.org/	místní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Open Foreste Italiane	2010-2012	lesní požáry	Itálie	Volontari Operatori Forestali e Gruppi A.I.B.	http://openforesteitaliane.usahidi.com/	přírodní	ano
Philippine Coral Bleaching Watch	2010-2012	sledování ničení korálového útesu	Filipíny	Philippine Coral Bleaching Watch	http://phcoralbleaching.crowdmap.com/	přírodní	ano
Violence against Children Map in Turkey	2010-2012	monitoring násilí na dětech	Turecko	International Children's Center	www.cocukhaklariizleme.org/harita	lidská práva	ano
Crime mapping in Indonesia	2010-2012	mapování kriminality	Indonésie	Waspada	http://waspada.net/	zločiny	ano
OverlapKE	2010-2012	porušování silničních zákonů a dopravní problémy v Nairobi	Keňa	overlapKE	http://overlap.co.ke/	místní	ano
Yo digo aquí estoy	2010-2012	hlášení práce dětí	Kolumbie	Yo digo aquí estoy	http://yodigoaquiestoy.co	lidská práva	ano
Uganda Witness	2011	zprávy o lidských právech, korupci a problémy vlády	Uganda	UgandaWatch	http://www.ugandawitness.net	lidská práva	ano
Turn The World (RED)	2011	využití SwiftRiver pro boj proti AIDS	Celý svět	JoinRED	http://turnred.joinred.com/	humanitární	ano
Less E-Waste in the Balkan	2011	monitorování situace s elektroodpadem	Balkán	Balkan E-Waste Management Advocacy Network	http://bewman.crowdmap.com/	místní	ano
Uganda Elections	2011	monitoring voleb	Uganda	Citizens Elections Watch-IT, HIVOS, OXFAM Novib	http://uchaguzi.co.ug/	volby	ano
Christchurch Recovery Map	2011	zemětřesení	Nový Zéland	?	http://eq.org.nz/	přírodní	ne
Russian Fires Crisis Map	2011	požáry v Rusku	Rusko	Российские пожары 2010	http://russian-fires.ru/	přírodní	ano
QLD Flood Crisis Map	2011	povodně v Queenslandu	USA	ABC	http://queenslandfloods.crowdmap.com/main	přírodní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
MB Floods	2011	povodně v Manitobě	Kanada	Laura Madison	www.mbfloods.ca	přírodní	ne
Random Acts of Kindness	2011	mapování dobrých skutků	USA	Vector GIS class at the University of Arkansas	http://rok2011.crowdm ap.com/	místní	ano
sinsai.info	2011	zemětřesení v Japonsku 11.3.2011	Japonsko	sinsai.info	http://www.sinsai.info/	přírodní	ano
MARS Lab University of Alberta	2011	výzkum a testování projektů zapojujících komunity	Kanada	Mobile Applications for Research Support (MARS) Lab at University of Alberta	http://web2.extension. ualberta.ca/ushahidi/	místní	ne
SecimTakip	2011	sledování voleb v Turecku	Turecko	Seçim Takip	http://secimtakip.org	volby	ne
Migration Crisis from Libya	2011	migrační krize v Libyi	Libye	International Organization for Migration	http://www.migration- crisis.com/	místní	ano
Nürnberg steigt auf	2011	zlepšení cyklistických stezek v Norimberku	Německo	B. Kass	http://nuernbergsteigta uf.crowdmap.com	místní	ano
Fix Jeddah	2011	koordinac mladých dobrovolníků, pracujících na obnově města Džidda	Saudská Arábie	FixJeddah.com	http://fixjeddah.com	místní	ano
Ergene Hayata Dönsün	2011	znečištění řeky Ergene v Thrákii	Turecko	Ergene Hayata Dönsün	http://ergene.crowdma p.com/	přírodní	ano
Palestine Crisis map	2011	porušování lidských práv a nepokoje v Palestině a Izraeli	Palestina, Izrael	Palestine Crisis Map	http://bindup.crowdma p.com	lidská práva	ano
Elecciones argentinas 2011	2011	registrování účasti občanů v různých argentinských volbách	Argentina	?	http://www.urna2011ar gentina.com.ar	volby	ne
MightyMoRiver	2011	sledování povodňové aktivity řeky Missouri	USA	The MightyMoRiver	http://mightymoriver.cr owdmap.com/	přírodní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
iCow	2011	informační servis pro malé zemědělce	Keňa	Green Dreams Ltd	http://icow.crowdmap.com/	místní	ano
Ualberta	2011	bezpečnost	Kanada	University of Alberta	http://web3.extension.ualberta.ca/ushahidi-moninder/	místní	ne
Bulgarian elections 2011	2011	monitoring podvodů během voleb	Bulharsko	Intitute for Development of the Public Space and Crime.bg	http://fairelections.izbo renkodeks.com	volby	ano
edemocracia	2011	ecommerce v Colnodo	Kolumbie	Colnodo	http://edemocracia.colnodo.apc.org/	komerční	ano
Observons les elections لنراقب الانتخابات (Maroc/Morocco/المغرب)	2011	monitoring voleb	Maroko	Marsad.ma	http://www.marsad.ma	volby	ne
Zombie Watch	2011	monitoring zombie	USA	Zombie Watch NWA	http://zombiewatchnwa.crowdmap.com	zábava	ano
Mail	2011	zjišťování informací o různých jídlech, jako importované pšenici, místní pšenici, hovězím mase apod.	Afghánistán	Ministry of Agriculture, irrigation and livestock	https://nangarharconnect2011.crowdmap.com/	humanitární	ano
Eastren Region Afghanistan	2011	monitoring smrtelných nemocí	Afghánistán	Eastern Region Disease Connection	https://eastconnection2011.crowdmap.com/	humanitární	ano
Egypt :: Parliamentary Elections 2011 ::	2011	monitoring voleb	Egypt	?	http://geohumanitarian.com/egy_elections_2011	volby	ano
2011 District Council Election Citizens Monitor	2011	monitoring voleb	Hongkong	?	http://ireport.dc2011.hk	volby	ne

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Elections in Macedonia 2011	2011	monitoring voleb	Makedonie	Macedonian Center for International Cooperation	www.mojotizbor.mk/prijavi	volby	ano
Open Nuclear Iran	2011	mapování a sdílení informací o iránském jaderném programu	Írán	Open Nuclear Iran	https://opennucleariran.crowdmap.com/	místní	ano
Thai Election Watch	2011	monitoring voleb	Thajsko	Thai Election Watch	www.thaielectionwatch.net	volby	ano
Energy Shortages	2011	mapování nedostatku elektřiny	Celý svět	Powercuts.in	http://energyshortage.org/	zdroje	ano
www.reclaimnaija.net	2011	monitoring voleb	Nigérie	Community Life Project	www.reclaimnaija.net	volby	ano
Tamuko Alerts System	2011	mapování případů násilí, nehod, problémů infrastruktury atd.	Uganda	?	sms.emobileuganda.com/alerts/	místní	ne
Zimbabwe Political Crisis Map	2011-2012	sledování násilí v politickém systému	Zimbabwe	Musavengana Mhuri	http://www.3rdliberation.com/2011/03/16/zimbabwe-political-crisis-map/	místní	ano
Rio sem Dengue	2011-2012	výskyt horečky Dengues	Brazílie	riosemdengue.com.br	http://www.riosemdengue.com.br	humanitární	ano
Sala Operativa 2.0 Crowdmap	2011-2012	hlášení nebezpečí v Toskánsku	Itálie	Centro Intercomunale di Protezione Civile Colline Marittime e Bassa Val di Cecina	http://mappa.salaoperativaprociv.org/	místní	ano
Syria Tracker	2011-2012	ublížení na zdraví civilistů v Sýrii	Sýrie	Syria Tracker	https://syriatracker.crowdmap.com/main	nepokoje	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Power Cuts in India	2011-2012	výpadky elektřiny v létě v Indii	Indie	PowerCuts.IN	http://fmi.me/powercut	místní	ano
IndipendenteMente Segnala!	2011-2012	zlepšení města Barletta	Itálie	INDIPENDENTEME NTE, SEGNALA!	http://www.carminedoronzo.it/segnala	místní	ano
AgroTestigo	2011-2012	šíření nových technologií v zemědělství	Argentina	AgroTestigo	agrotestigo.crowdmap.com	místní	ano
Honduras Health Mapping	2011-2012	crowdsourcing zdravotní péče	Honduras	Honduras Health Mapping	http://www.hondurashealthmapping.crowdmap.com	humanitární	ano
Map For Monitoring The Status Of A Wimax Network	2011-2012	sledování způsobu, jakým uživatelé internetových služeb interagují s vedením vztahů se zákazníky	USA	WIMAX Monitoring	http://linkem.crowdmap.com	místní	ano
Crime.bg	2011-2012	zločiny v Bulharsku	Bulharsko	Crime.bg	http://crime.bg/	zločiny	ano
British Geological Survey (BGS) Citizen Science	2011-2012	geologické změny	Velká Británie	British Geological Survey	http://britishgeologicalsurvey.crowdmap.com/	přírodní	ano
Kosovo Youth Map	2011-2012	umístění organizací mládeže	Kosovo	UNICEF Innovations Lab Kosovo	http://kosovoinnovations.org/kosovoyouthmap	místní	ano
TRAFFIC WATCH ZAMBIA	2011-2012	problémy v dopravě	Zambie	Traffic Watch Zambia	http://trafficwatch.crowdmap.com	místní	ano
INDIA•CR - India Citizen Reports	2011-2012	případy korupce, zločiny, občanské problémy, bezdomovci	Indie	INDIA•CR - India Citizen Reports	http://india.cr	zločiny	ano
Subterra Indonesia	2011-2012	mapování jeskyní a krasů	Indonésie	Subterra Indonesia	http://peta.subterra.or.id	přírodní	ano
I Spot Fair Trade	2011-2012	maloobchodní lokace pro Fair Trade produkty v USA a Kanadě	USA, Kanada	I Spot Fair Trade	http://www.ftrn.org/ispotfairtrade/	místní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
乞儿数据库	2011-2012	databáze ukradených dětí, které teď žebrají	Čína	weibo.com	http://jiejiu.betterchina.info	lidská práva	ano
Tell Mama UK	2011-2012	mapování antimuslimských útoků	Velká Británie	Tell Mama	http://tellmamauk.org/	lidská práva	ano
EspantaCacos	2011-2012	mapování loupeží	Guatemala	Jovenes Contra la Violencia	www.guatemalaenmovimiento.com	místní	ano
A New Thing	2011-2012	mapování aktivit kongregace Southeastern Pennsylvania Synod	USA	Southeastern Pennsylvania Synod	https://anewthing.crowdmap.com/	místní	ano
Nigeria Security Tracker	2011-2012	mapování násilí	Nigérie	Council on Foreign Relations	https://nigeriasecuritytracker.crowdmap.com/main	zločiny	ano
Alerte.md	2011-2012	mapování a řešení veřejných problémů v Chisinau	Moldavsko	Alerte.md	http://alerte.md	místní	ano
Bijoya	2011-2012	případy násilí na ženách	Bangladéš	bijoya	https://bijoya.crowdmap.com/main	lidská práva	ano
Maidan-Monitoring	2011-2012	monitoring politických práv na Ukrajině	Ukrajina	Maidan	http://maidanua.org/monitor/	lidská práva	ano
React - Be safe!	2011-2012	případy násilí na ženách	Makedonie	React!	http://reagiraj-bidibezbedna.mk/main	lidská práva	ano
Pharafina	2011-2012	crowdsourcing	Afrika	Sangare	http://www.pharafina.com/crowdsourcing/	místní	ano
Vérité et réconciliation en Côte d'Ivoire	2011-2012	mapování problémů a zneužívání	Pobřeží slonoviny	civalerte	http://verite-reconciliation.org/crowdsourcing/	lidská práva	ano
BurgerMap	2011-2012	nejlepší hamburgery na světě	Celý svět	BurgerMap	http://www.burgermap.org	jídlo	ano
Nepal Monitor	2011-2012	mapování porušování lidských práv	Nepál	NepalMonitor.org	https://nepalmonitor.org	lidská práva	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Transparency Watch - Prijavi Korupcija	2011-2012	mapování případů korupce	Makedonie	Transparency International – Macedonia and the Center for International Relations	http://www.prijavikorupcija.org	lidská práva	ano
Landconnect	2012	problémy s pozemky v Africe	Afrika	Landconnect	www.landconnect.org	místní	ne
Live Ski Conditions	2012	sněhové podmínky na lyžování v USA	USA	?	http://reports.liveskiconditions.com	místní	ne
Percepción de Seguridad en Colombia	2012	bezpečnost v Kolumbii	Kolumbie	@redsalvidas de la #brigadadigital	http://percepcion.crowdmap.com/	místní	ne
Información Zonal Barrio Minuto de Dios	2012	e-Gov v Bogotě	Kolumbie	Uniminuto	www.uniminuto.edu	místní	ne
Urban Seats	2012	obrázky veřejných a soukromých laviček	USA	Urban Seats	https://urbanseats.crowdmap.com/main	místní	ano
Looted Heritage	2012	monitoring ilegálního obchodu se starožitnostmi	Celý svět	Lotted Heritage	https://heritage.crowdmap.com/main	kultura	ano
Crowdsourced Avalanche Incidents	2012	hlášení případů lavin	Celý svět	Avalanche Warning Services	http://incident.geoavalanche.org	přírodní	ano
Cyclone Giovanna Mises à jour Cyclone Giovanna	2012	mapování cyklónu Giovanna	Madagaskar	Cyclone Giovanna	https://cyclonegiovanna.crowdmap.com/	přírodní	ano
We hunt down racist graffitis	2012	mapování rasistických graffiti	Izrael	ישראלים מנקים את המרחב הציבורי	gizanut.crowdmap.com	místní	ano
iWitness nn99	2012	případy násilí a zločinů	Celý svět	http://nn99.org	http://iWitness.nn99.org	lidská práva	ne
Mining Disasters (Phillipines)	2012	mapování důlních oblastí a neštěstí v nich	Filipíny	Computer Professionals' Union	http://www.greenbotph.com/mining-disaster/	přírodní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
TrimiteSOS.ro	2012	mapování nebezpečí po silném sněžení a možných povodních	Rumunsko	TrimiteSOS.ro	www.trimiteSOS.ro	přírodní	ano
Hubs in Africa	2012	mapování African Tech Hubs, Innovation Hubs & Hackerspaces	Afrika	BongoHive	https://africahubs.crowdmap.com/main	technologie	ano
Sama Baat Citizen Participation	2012	mapování voleb 26.2. a 18.3.2012	Senegal	SamaBaat	samabaat.com/temoignage	volby	ano
JOM PANTAU	2012	mapování voleb	Malajsie	Jom Pantau	www.pru13.info	volby	ano
Syria Tracker	2012	mapování zločinů na lidech	Sýrie	Syria Tracker	https://syriatracker.crowdmap.com/	zločiny	ano
Eventos ONG	2012	pomoc španělsky mluvícím nevládním organizacím	Celý svět	Debe Haber Asociaciones S.L.	www.eventosong.org	místní	ano
3 May World Press Freedom Day celebrations around the world	2012	plány na oslavy Dne svobody tisku	Celý svět	UNESCO	http://www.unesco-ci.org/foemap	kultura	ano
Door-to-door testing Mapping Zimbabweans' opinions on door-to-door HIV testing	2012	mapování ankety ohledně podomního testování AIDS	Zimbabwe	Kubatana	https://zimbabwedoor-to-doorhivtesting.crowdmap.com/main	humanitární	ano
TelecomMap	2012	mapování 3G, 4G a EVIDO internetových sítí, kvalitu sítí a wi-fi hotspoty	Indie	TelecomTalk.info	http://www.telecommap.com	místní	ano
Ushahidi For Zakat	2012	zlepšení procesů distribuce pomoci	Malajsie	Master students from UiTM	http://www.ushahidi.info	humanitární	ano
Our Rio +20	2012	mapování návrhů zlepšení pro OSN	Brazílie	Manu Kabahizi	http://www.ourrio20.com/	budoucnost	ne
Kotong Watch	2012	mapování hotspotů v kotonzích	Filipíny	Kotong Watch	http://kotongwatch.crowdmap.com	místní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Globaltransition	2012	mapování etických iniciativ	Celý svět	ETIKA MONDO	http://www.mannekenp.is.net/etika/deploymentmap/	iniciativy	ano
Ghana Votes 2012	2012	monitoring voleb	Ghana	Ghana Votes	http://ghvotes2012.com/	volby	ano
Design Week NYC	2012	mapování událostí během Design Weeku v NYC	USA	National Design Museum, Smithsonian	http://designweeknyc.org/	kulturní	ano
Contamos	2012	monitoring voleb	Mexiko	The Open Enchilada Project	http://contamos.unam.mx/	volby	ne
Where's My Spider?	2012	mapování výskytu pavouků v severní Kalifornii	USA	Explorit	http://www.wherismyspider.com	místní	ano
Mind the News Gap	2012	zavírání a vydávání nových novin za 7 let	Velká Británie	Press Gazette	http://blogs.pressgazette.co.uk/ushahidi/	místní	ne
Health food Restaurant	2012	mapování restaurací se zdravou výživou	Jižní Korea	@_jk_kim_	http://likebuttonkorea.com/realres/	místní	ano
Strade Sporche	2012	hlína na silnicích	Itálie	Strade Sporche	http://stradesporche.com/	místní	ano
Jom Pantau	2012	monitoring voleb	Malajsie	Jom Pantau	http://pru13.info/ushahidi/	volby	ano
Biorefinery Initiatives	2012	mapování biorafinérských iniciativ	Celý svět	Biorrefinaria Brasil	http://www.biorefinery.crowdmap.com	iniciativy	ne
en la Democracia Todos Contamos	2012	monitoring voleb	Mexiko	Todos Contamos	http://www.contamos.org.mx/	volby	ano
Sky Watch Map	2012	monitoring chemtrailů	Celý svět	Peace and Conflict Resolution.Org	http://www.skywatchmap.org	místní	ano
SightedNOW	2012	mapování přírodních krás a divokých zvířat	Kanada	SightedNOW	http://sightednow.com	přírodní	ano
Forest Locker Map	2012	ochrana pralesů	Indonésie	Local Initiative	http://forestlocker.net	přírodní	ano

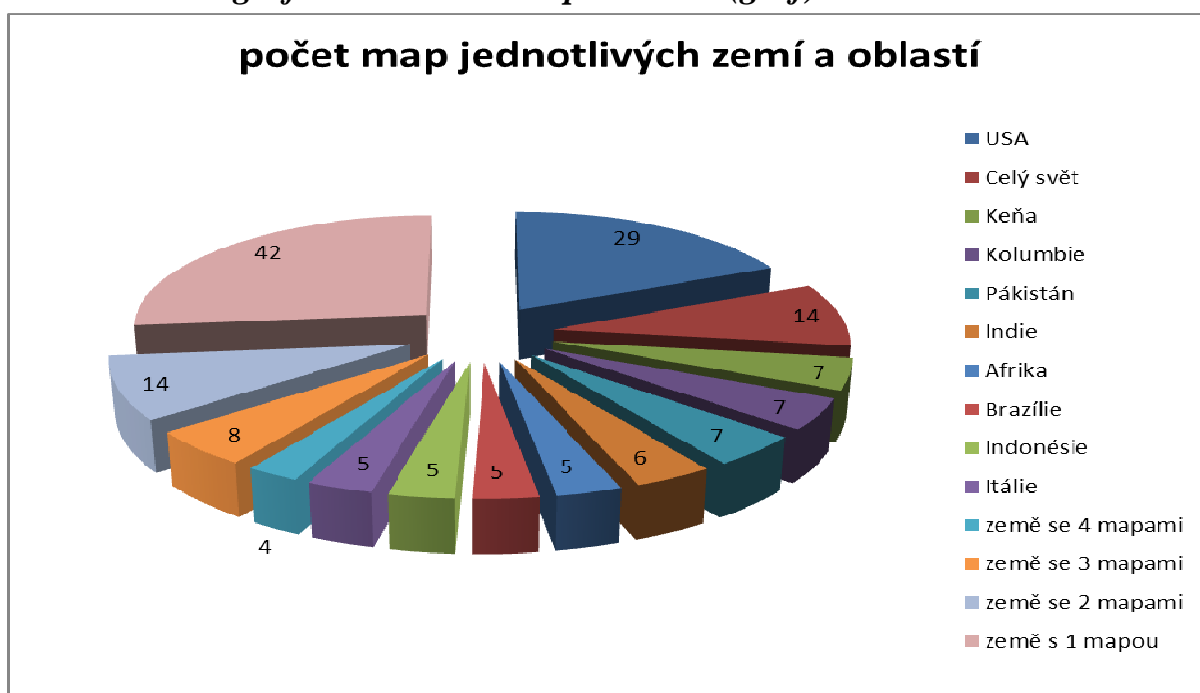
nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
WatchTheMed	2012	porušování lidských práv a úmrtí přistěhovalců na námořních hranicích EU	EU	WatchTheMed	https://watchthemed.crowdmap.com/	lidská práva	ano
Maidan-Monitoring: Elections 2012	2012	monitoring voleb	Ukrajina	Maidan	http://maidanua.org/vybory2012/main?l=en_US	volby	ano
End Slavery Tennessee	2012	mapování rozmístění letáků organizace	USA	the Tennessee Human Trafficking Hotline	https://endslaverytn.crowdmap.com/	iniciativy	ano
Orasulmeu2020	2012	nesprávné parkování	Rumunsko	orasulmeu2020	http://www.orasulmeu2020.ro/	místní	ano
Aztecast	2012	mapování událostí v kampusu	USA	San Diego State University Student	http://aztecast.com/main	místní	ano
Great Lakes Commons Map	2012	návrhy, jak by měla vypadat Velká jezera	USA	Great Lakes Commons	http://www.greatlakescommonsmap.org	místní	ano
AIT safety map	2012	mapování nebezpečí v AIT (Asian institute of technology)	Thajsko	AIT safety map	https://safetyait.crowdmap.com	místní	ano
Krymsk - floods in Kuban (Russia)	2012	mapování povodní	Rusko	Карта помощи пострадавшим от наводнения на Кубани	https://krymsk.crowdmap.com/main	přírodní	ano
SeCoServ2	2012	akademický test	Německo	?	http://silik12.fzi.de	místní	ne
Indonesian CaveID	2012	potenciální krasové oblasti	Indonésie	Peta CaveID	http://peta.caves.or.id/	přírodní	ano
Alegeri Corecte	2012	monitoring voleb	Rumunsko	Coalition for Fair Elections	http://alegericorecte.ro/main	volby	ano
CrisismappersUK: London Olympics 2012 Deployment	2012	mapování nebezpečí během LOH	Velká Británie	CrisismappersUK	https://crisismappersuk.crowdmap.com/main	místní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
In Syria في سورية	2012	mapování ozbrojených střetů a protestních hnutí	Sýrie	In Syria في سورية	http://www.in-sy.com	nepokoje	ano
SegnalaRomaNord	2012	problémy občanů severní části Říma	Itálie	SegnalaRomaNord	http://www.segnalarom-anord.it	místní	ano
SIG APA Tejupa - Perimetro Piraju - CEDIAP-GEO	2012	ekologická ochrana řeky Paranapanema	Brazílie	CEDIAP	http://geoserver.ourinhos.unesp.br/ushahidi	přírodní	ano
http://meubairrobrasil.com	2012	polické problémy, korupce	Brazílie	Meu Bairro Brasil	http://meubairrobrasil.com/	místní	ano
Lenasia Crime Alert	2012	mapování kriminality	Jihoafrická republika	Lenasia Crime Alert	https://lenasiacrimealert.crowdmap.com/	zločiny	ano
Agriculture Knowledge Mobilization - ICT4D in Agric	2012	šíření nových technologií v zemědělství	Srí Lanka	AgroCoP	https://ict4dlk.crowdmap.com	místní	ano
Atlas of the Rio Grande	2012	mapování problémů v oblasti Rio Grande a Nového Mexika	USA	Atlas of the Rio Grande	https://riogrande.crowdmap.com/	přírodní	ano
Women's Tech Organizations in Africa	2012	technické společnosti žen	Afrika	Asikana Network	https://womentechafrica.crowdmap.com/	místní	ano
Oružje na meti (Targeting Weapons)	2012	mapování kontrol zbraní	Srbsko	UNDP/SEESAC	http://www.oruzjenameti.org	místní	ano
United for Africa	?	rasové násilí v jižní Africe	Evropa a Amerika	?	http://unitedforafrica.co.za	lidská práva	ne
AgroClimate	?	zvláštní počasí a nemoci plodin	?	?	http://agroclimate.crowdmap.com	přírodní	ano
Sensible Washington	?	iniciativy obyčejných lidí ve Washingtonu	USA	?	http://www.sensibletestingserver.com/ushahidi/	místní	ne
Growing Home Community Garden	?	spolupráce bezdomovců a obyvatel San Francisca na obnově městské zeleně, potravinové pomoci atd.	USA	Project Homeless Connect	http://www.projecthomelessconnect.com/home/community-home-garden/	místní	ne

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Egypt :: Socio Political Developments ::	?	nepokoje, stávky a porušování lidských práv	Egypt	?	http://geohumanitarian.com/egy_status	lidská práva	ne
Global Animal Welfare Development Society	?	nové přírodní rezervace a blahobyt zvířat	Celý svět	Global Animal Welfare Development Society	www.globalanimalwelfare.org	přírodní	ne
rrmp	?	pohyb obyvatel ve východní části Konga	Kongo	?	rrmp.crowdmap.com	místní	ano
Greek Austerity Crisis	?	mapování nepokojů, zločinů a korupce v krizovém období	Řecko	?	http://www.cretedirect.biz/usha	nepokoje	ne
Zinda Hai RYSe	?	násilí v Pákistánu	Pákistán	RYSe	http://www.ryse.pk/zindahai	zločiny	ne
Kharcha Paani RYSe	?	úplatky	Pákistán	RYSe	http://www.ryse.pk/kharchapaani	zločiny	ne
Name & Shame RYSe	?	genderové násilí	Pákistán	RYSe	http://www.nameandshame.pk	lidská práva	ne
Which teams are you rooting for?	?	mapování fanoušků Národní vysokoškolské asociace atletů	USA	?	https://bbpicks7.crowdmap.com/main	místní	ne
Shamiyaat	?	platby za zdravotní péči	Sýrie	?	https://lenasiacrimealert.crowdmap.com/	místní	ne
Qiantang River Map	?	znečištění řeky Quiantang	Čína	?	www.qiantangriver.org	přírodní	ne
MAPin	?	mapování vyhledávaných podnikatelů	Rusko	MAP.investarter.com	http://map.investarter.com/	místní	ne
Tráfico DF	?	provoz v Mexico City	Mexiko	Tráfico DF	http://traficodf.lk6.com.ar	místní	ne
Hlídáme Šumavu	2011-2012	ochrana šumavských lesů	Česká republika	Hlídáme Šumavu	http://sumava.watching.cz/	přírodní	ano
Krizová mapa Česka	zatím nevyužita	přírodní či jiná pohroma v ČR	Česká republika	Česká televize	http://krizovamapa.ceska-televize.cz/announcement/	místní	ano

nasazení	časový rozsah	situace/problém	oblast	kdo	web	zkratka situace	stále existuje
Huffington Post Sandy Stormwatch	2012	sledování řádění bouře Sandy a následných škod	USA	Huffington Post	https://hpsandy.crowdmap.com/main	přírodní	ano
Yo! Philly Votes	2012	sledování průběhu prezidentských voleb v oblasti Philadelphie	USA	Yo! Philly Votes	http://www.phillyvotes.info/	Volby	ano
Our Vote Live	2012	problémy, se kterými se voliči setkali během prezidentských voleb	USA	Electronic Frontier Foundation	https://ourvotelive.org/	Volby	ano
First Hand	2012	každodenní problémy čtenářů Huffington Postu	USA	Huffington Post	http://firsthand.huffingtonpost.com/	místní	ano

Příloha 2: Geografické rozložení map dle zemí (graf)

oblast	počet map	HDI	oblast	počet map	HDI	oblast	počet map	HDI	oblast	počet map	HDI
USA	29	1	Uganda	3	4	Gaza	1	x	Nepál	1	4
Celý svět	14	x	Afghánistán	2	4	Ghana	1	3	Nový Zéland	1	1
Keňa	7	4	Argentina	2	1	Guatemala	1	3	Palestina, Izrael	1	x
Kolumbie	7	2	Bulharsko	2	2	Guinea	1	4	Řecko	1	1
Pákistán	7	4	Česká republika	2	1	Haiti	1	4	Saudská Arábie	1	2
Indie	6	3	Čína	2	2	Honduras	1	3	Senegal	1	4
Afrika	5	x	Etiopie	2	4	Hongkong	1	1	Srbsko	1	2
Brazílie	5	2	Kongo	2	3	Chile	1	1	Srí Lanka	1	3
Indonésie	5	3	Německo	2	1	Írán	1	2	Súdán	1	4
Itálie	5	1	Nigérie	2	4	Izrael	1	1	Španělsko	1	1
Kanada	4	1	Pobřeží slonoviny	2	4	Japonsko	1	1	Tibet	1	3
Mexiko	4	2	Thajsko	2	3	Jihoafrická republika	1	3	Togo	1	4
Sýrie	4	3	Ukrajina	2	2	Jižní Korea	1	1	USA, Kanada	1	1
Velká Británie	4	1	Zimbabwe	2	4	Kosovo	1	2	Zambie	1	4
Egypt	3	3	Balkán	1	x	Libanon	1	2			
Filipíny	3	3	Bangladéš	1	4	Libye	1	2			
Makedonie	3	2	Barma	1	4	Madagaskar	1	4			
Malajsie	3	2	Burundi	1	4	Maroko	1	3			
Rumunsko	3	2	Kostarika	1	2	Moldávie	1	3			
Rusko	3	2	Evropská Unie	1	1	Mozambik	1	4			
Turecko	3	2	Evropa a Amerika	1	1	Namibie	1	3			